

Ο ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΟΣ

Α'

Ὅσοι τῶν Ἑλλήνων κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς ἐπαναστάσεως ἀπήλαυσαν τῆς ἐνθουσιώδους φιλοξενίας τῶν Κεφαλλήνων, ἐνθυμοῦνται ἴσως εἰς Ἀργοστόλιον, τὴν πρωτεύουσαν τῆς νήσου, τὸν Συμβολαιογράφον Τάπαν, γέροντα ῥικνόν, κυφόν, ἀναφαλαντίαν, σεσηρὸς γελῶντα, καὶ καλύπτοντα ὑπὸ πράσινα δίοπτρα ὀφθαλμοὺς ὑελώδεις καὶ βλέμμα λοξόν. Ἡ δὲ γλῶσσα αὐτοῦ ἦν ὁποία δυστυχῶς ἡ τῶν πλειόνων Ἰονίων τότε, νόθον ἐξάμβλωμα Ἑλληνικῆς καὶ Ἰταλικῆς. Καὶ τοῦτο λέγομεν οὐχὶ εἰρωνευόμενοι, ἀλλὰ συλλυπούμενοι τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν νησιώτας, ὅτι ἐπὶ τῆς Ἑνετικῆς δυναστείας ἐκινδύνευσαν νὰ περικοπῶσι τὸ εὐγεγενέστατον τοῦτο τῶν ἐθνικῶν γνωρισμάτων, καὶ ἀπομάθωσι τὴν φωνὴν τοῦ Ὅμηρου, οἱ παῖδες τοῦ Ὀδυσσέως. συγχρόνως δὲ καὶ ἀφορμὴν ζητοῦντες, ἵν' ἀποδώσωμεν αὐτοῖς τὸν ἀνήκοντα φόρον ἐπαίνου, διότι ἤδη γενναίως καὶ ἐπιτυχῶς εἰσῆλθον εἰς τῆς βελτιώσεως τῆς ἐθνικῆς γλώσσης τὸ στάδιον καὶ ἱκανωτάτους ἔχουσιν ἐν αὐτῷ τοὺς πρωταγωνιστάς.

[ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΠΑΓΚΛΗΠ—Τόμ. Ι'.]

Οὗτος λοιπὸν, ὁ Κ. Τάπας, μίαν ἡμέραν ἐκάθητο περὶ τὴν δεῖλιν εἰς τὸ γραφεῖόν του ἐπὶ χωλοῦ σκίμποδος, καὶ κατεγίνετο γράφων, χωρὶς πολὺ νὰ προσέχῃ εἰς τοὺς πολυαρίθμους πελάτας, τοὺς περιμένοντας τὴν σειράν των, ὅτε νεανίας διὰ διστάζοντος βήματος εἰσῆλθε διὰ τῆς θύρας καὶ προὔχώρησε πρὸς τὸν ὑπηρέτην τῆς Θέμιδος. Ὁ Τάπας ὕψωσεν ἐλαφρῶς τὰ δίοπτρά του, καὶ ὑπ' αὐτὰ ἐξήκόντισε κλοπιμαῖον βλέμμα. Ἀναγνωρίσας δὲ τὸν εἰσελθόντα, ἐστερέωσε τὰ δίοπτρα εἰς τὸ μέτωπον, τὸ κονδύλιον εἰς τὸ αὐτίον, καὶ τὸν προσεφώνησε κατὰ τὴν αὐτῷ συνήθη διάλεκτον, ἧς παραιτούμεθα νὰ ἐπαναλάβωμεν πάντας τοὺς Ἱταλισμούς.

— Ἡ ἀφεντιὰ σου εἶσαι, σιὸρ Ῥοδίνη; Καλῶς ὤρσες τζόϊα μου. Τί κομανδάρει ὁ σιὸρ κόντε Ναννέτος;

— Ὁ κόμης, κατὰ δυστυχίαν, ἀσθενεῖ πάντοτε, ἀπήντησεν ὁ νέος εἰς γλῶσσαν καθαρίζουσαν· καὶ δὲν ἔρχομαι ἐκ μέρους του, ἀλλ' ἐκ μέρους μου, νὰ σᾶς ζητήσω χάριν δι' ἐμὲ τὸν ἴδιον.

Ὁ Συμβολαιογράφος κατεβίβασεν αὐτομάτως τὰ δίοπτρά του, διότι ἡ λέξις χάρις τὸν ἐτρόμαξε, καὶ ἤθελεν εἰς τὰς ἀπαντήσεις του νὰ μὴ φλυαρῇ τὸν βλέμμα του, ὅταν ἐμφρόνως ἐσιώπα ἡ γλῶσσα.

— Ὡ μπένε! μπένε! εἶπε. Τί εἶναι τσι ὀρισμούς σου; Κομμάντι.

— Ἴσως κατ' αὐτὰς θὰ μοὶ χρειασθοῦν ὡς χίλια δίστηλα· ἤθελον νὰ ἡξεύρω ἂν ἤμπορεῖτε νὰ μοὶ τὰ προμηθεύσητε.

Ὁ Συμβολαιογράφος ἐγέλασέ τὸν συνήθη του ἀλώπεκος γέλωτα.

— Χίλια δίστηλα! εἶπε· πέρμπάκο, σιὸρ μίο, τὰ δίστηλα δὲν τρέχουνε τσι δρόμοι τσῆ Κεφαλλονιάς ἐτοῦ-

τοι τσι χρόνοι. Τὸ ἔμποριο εἶναι σ κ ά ρ τ ζ ο, κ ά ρ ο, ἢ π α-
σ ο λ ί ν α ξεπεσμένη, καὶ ἡ κασέλαις ἄδειαις.

— Κύριε Τάπα, εἶπεν ὁ Ῥοδίνης, γνωρίζω τὰς δυσκό-
λίας, καὶ διὰ τοῦτο σᾶς ἐνώχλησα ἀπὸ τοῦδε· ἀλλὰ μετὰ
τινας ἡμέρας μόνον θὰ μοὶ χρειασθῇ τὸ δάνειον, ἂν καὶ διό-
λου μοὶ χρειασθῇ. Πρὸς περισσοτέραν εὐκολίαν ἐπιθυμῶ νὰ
ἡξεύρης, ὅτι ὥς πρὸς τὸν τόκον καὶ τὰς λοιπὰς συνθήκας
δὲν ἔχεις ἀνάγκην νὰ φειδωλευθῇς δι' ἐμέ. Εἶμαι ἕτοιμος εἰς
πᾶσαν θυσίαν.

— Β ἂ μ π ἐ ν, β ἂ μ π ἐ ν! Ἀλλὰ καθὼς ποῦ σοῦ ῥίζω,
κακοὶ καιροὶ, κ ά ρ ο. Ὅποιος ἔχει ὄβολα σήμερα, τὰ φυ-
λάγει, ἢ, ἂν τὰ δώσῃ, θέλει σιγουριταῖς φαρδομά-
νικαις.

— Δίδω τὴν ὑπογραφὴν μου! εἶπεν ὁ Ῥοδίνης μετὰ τοῦ
ῥφους Ἰσπανοῦ στρατηγοῦ, ὅστις ἔλεγεν· «Ἐνέχυρον δίδω
τὸν μύστακά μου!»

— Τ ἡ φ ί ρ μ α σου, κοσπέτο! σιὸρ Ῥοδίνη. Νά 'μουν
ἐγὼ, κ α ρ ί σ ι μ ο, σ οῦ ἴδινα τὸ βιὸς τοῦ Κρέζου, ἂν εἶχά
το. Μὲν αὐτοὶ οἱ δανειστάδες, ποῦ κακὸ νὰ τσ' οὔρτη, δὲν
εὐχαριστιοῦνται μὲ μόν' τὴ φίρμα.

— Ἄς κρατοῦν τὸν μισθὸν ὅπου μοὶ δίδει ὁ κόμης Ναν-
νέτος. Δὲν τοῖς φθάνει αὐτός;

— Ἀμμά δά ποῦ λές· πῶς νὰ μὴ τσοὶ φθάνει; Μὰ ξέ-
ρεις τί σοῦ ῥίζουν οἱ κακόσουρτοι; Ὁ μισθὸς λέν σήμερα
εἶναι, αὔριο δὲν εἶναι. Κ' ἔπειτ' ἀπὲ τὸ μισθὸ πὲς πῶς βγαί-
νουν οἱ τόκοι· μὰ τὰ κ α π ι τ ἄ λ ι α ποῦθε βγαίνουν;

— Ἐχει ὁ Θεὸς καὶ δι' ἐκεῖνα, φίλτατε· θὰ οἰκονομήσω-
μεν τὰ κεφάλαια, ἀπήντησεν ἰδιαρέσκως μειδιῶν ὁ Ῥοδίνης.

— Ὁ Θεὸς ἔχει χωρὶς ἄλλο, εἶπεν ὁ Τάπας ὑψῶν τοὺς
ῶμους. Βλέπεις ὅμως, τ ζ ό ῖ α μου, ὁ Θεὸς δὲν εἶναι ὑποχρεω-

μένος νὰ πλερώνῃ ταῖς καμπιᾶλαις εἰς τὴν προθεσμία τους. Πίστεψέ με, κάρο μίο, σάπια θεμέλια εἶνε τὰ δάνεια. Εἶνε πέτρα ποῦ δένεις στὸ λαιμὸ, καὶ σὲ πάγει φόντο. Παραιτήσου ἀπὸ τὸ δάνειο, ἄκου τὸ λόγο μου. Μὲ ξένα φτερὰ μακρυὰ δὲν πετᾷς.

— Ἴδὲ, ἀγαπητὲ συμβολαιογράφε, ἂν μ' εὐρίσκης τὰ χίλια δίστηλα, ὑπέλαβεν ὁ Ῥοδίνης, ὡς ἄνθρωπος ἔχων ἀνάγκην χρημάτων μᾶλλον ἢ συμβουλῶν· καὶ ἂν ὁ δανειστής δὲν εὐχαριστῇται ἐκ τοῦ μισθοῦ μου, εἶπε ὅτι ἤμποροῦν νὰ τῷ δοθοῦν ὑποστατικὰ εἰς ἀσφάλειαν.

— Τὸ σπήτι σου εἰς τοὺς Κορυφούς; Μὴ δισπιάτῃς, ὅμως οὔτε διακόσια δίστηλα δι' αὐτὸ δὲν εὐρίσχεις.

— Ἄν οὔτε αὐτὸ δὲν ἀρκῇ, ἀπεκρίθη ὁ Ῥοδίνης, πρότεινε εἰς ἀσφάλειαν οἰκίας καὶ κήπους καὶ ἀγρούς, καὶ σταφιδαμπέλους ἐδῶ εἰς Κεφαλληνίαν, κτήματα ν' ἀσφαλίσωσι δεκαπλάσιαν ποσότητα.

Ὁ Συμβολαιογράφος ἐστράφη πρὸς τὸν Ῥοδίνην μετ' ἐκπλήξεως, ὡς ἂν τὸν ἐνόμιζε διὰ μιᾶς παραφρονήσαντα, καὶ τὸν κατεμέτρησε διὰ τῶν βλεμμάτων του ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν. Ὁ δὲ Ῥοδίνης πλησιάσας τότε εἰς αὐτὸν, τῷ εἶπε ταπεινῇ τῇ φωνῇ·

— Ἢμπορῶ, κύριε Τάπα, νὰ σ' εἰπῶ μερικὰς λέξεις ἰδιαιτέρως;

— Βὰ μ π ἐ ν, ἀφεντάδες, εἶπεν ὁ συμβολαιογράφος, ἀποτεινόμενος πρὸς τοὺς λοιποὺς πελάτας του. Βὰ μ π ἐ ν δο ὕ γ κου ε, αὔριο μιλοῦμε διὰ ταῖς ὑπόθεσais ἐκείαις. Ἄ ρ ι β ε δ έ ρ λ ι, ἀφεντάδες.

Καὶ διὰ τοῦ μειδιάματος καὶ διὰ τῆς χειρὸς ἐξήγησε σαφέστερον τὴν ιδέαν του, ἥτις ἦτο·

— Κατὰ τὸ παρὸν κάμετέ μοι τὴν χάριν ν' ἀναχωρήσητε.

Οἱ πελάται ἐνόησαν τὴν ιδέαν, καὶ μετὰ μίαν στιγμὴν εἰς τὸ γραφεῖον ἔμεινεν ὁ Ῥοδίνης μόνος μετὰ τοῦ Συμβολαιογράφου.

— Δοῦγκοϋε, ἔχουμε παλάτια καὶ καστέλια, κά-
πο ἁμίκο· εἴμαστε μιλλιονάριοι. Καὶ δὲν μὲ λές, εἶπεν
αὐτος τοξεύων βλέμμα ὀξύ, ἀλλ' ὑποκρινόμενος συγχρό-
νως ἔλλειψιν πάσης περιεργείας, πῶς ἔγεινε τὸ μιράκο-
λο τοῦτο; καὶ ἂν εὐρῆκες πούποτε παραχωμένο τεζόρο,
τί τὰ θέλεις τὰ δάνεια δὲν μ' ἐξηγεῖς;

— Φίλτατε Κύριε Τάπα, εἶπεν ὁ Ῥοδίνης, ὁ συμβολαιο-
γράφος εἶναι σχεδὸν πνευματικός. Ἦμπορῶ νὰ σ' εἰπῶ ὅ,τι
δὲν ἦτον ἀνάγκη ν' ἀκούσωσιν ὅλοι ἐκεῖνοι. Πρῶτον τὶ
θέλω τὰ δάνεια εἶναι περιττὸν νὰ σοὶ τὸ εἰπῶ σήμερον·
μετὰ τινὰς ἡμέρας ἴσως θὰ προσκληθῇς εἰς τελετὴν, ἥ-
τις θὰ σ' ἐξηγήσῃ διατὶ εἶχον ἀνάγκην ἄφευκτον μετρητῶν.

— ὦ! καπίσκω! πέρ δίο. Σὲ γρατου-
λίρω, σιέρ Ῥοδίνη. Ματριμόνιο μὲ μυρίζει ἐτούτ' ἡ
δουλειά, πέρ μπάκο! Καὶ μπορούμε νὰ μάθουμε...

— Θὰ τὸ μάθῃς, ἀγαπητέ, ὅταν γίνῃ.

— Ἀκοσπέτο! ματριμόνιο σεκρέτο! Ἄς
εἶναι δά! Κάμμια χονδρὴ, φαρδομάνικη προῖκα; Αἶ! ἐ-
τοῦτα εἶναι τ' ἀμπέλια καὶ τὰ καστέλια. Μὰ κάρομι,
δὲν ἠξέρεις πῶς ἡ προῖκα δὲν ἠμπορεῖ νὰ δοθῇ σιγοϋ-
ριτὰ ὑποτεκάλε;

— Τὸ ἠξεύρω, κύριε Τάπα, καὶ ἡ ἀσφάλεια ἦν προ-
τείνω δὲν εἶναι προικῶα.

Πλησιάσας δὲ εἰς τὸ οὔς τοῦ συμβολαιογράφου, καὶ πε-
ριβλεψάμενος, ἵνα βεβαιωθῇ ὅτι δὲν ἀκούεται,

— Ἡ ὑποθήκη ἦν δίδω, εἶπεν, εἶναι ἡ περιουσία τοῦ
κόμητος Ναννέτου. Μὲ ἀφίνει γενικὸν κληρονόμον του. Αὐ-

τῇ, ἐλπίζω, ἡμπορεῖ νὰ φανῇ ἀρκετὴ εἰς τοὺς δυσκολωτέρους.

— Κόμε, κόμε, κληρονόμο του, λέει; ἀνέκραξεν ὁ συμβολαιογράφος, ἀναπηδῆσας ἐπὶ τοῦ σκίμποδός του, ὡς ἂν ἐτινάσσετο ὑπὸ ἐλατηρίου, καταβιβάσας τὰ δίοπτρά του, καὶ ἡμικλείσας τοὺς ὀφθαλμοὺς, ὡς τὴν γαλῆν, ὅταν θέλῃ νὰ προσποιηθῇ ἀδιαφορίαν.

— Πὲρ δὶ οὐ σάντο, ἐξηκολούθησεν, ὁ κόντες σ' ἀφίνει τὴν κληρονομία του; Μπέλλο, ὦ μπέλλο! Μὰ καρίσσιμο, εἶσαι βέβαιος; Ἐγὼ δὲν ἐνθυμοῦμαι νὰ ἔγραψα τέτοιο τεσταμέντο.

— Ὅχι, Κύριε Τάπα, ἡ διαθήκη εἶναι ἰδιωτική.

— ὦ καὶ πότε ἔγινε, δὲν μοῦ λέγεις;

— Ἐγινε σήμερον, αὐτὴν τὴν στιγμήν. Ἀλλὰ ἐννοεῖς ὅτι θέλω νὰ μὴ τὴν ἡξεύρῃ κανεὶς.

— Πὲρ δὶ οὐ, ποῖον τὸ λέγεις; Διαθήκη τοῦ Κόντε Ναννέττου! Μὰ τὸν ἄλ Γεράσιμο, σιγουριτὰ σόλιδη! Μὰ γιὰ ἀσπέττα! γιὰ ἀσπέττα, καρίσσιμο. Ὁ κόντες, θαρρῶ, ἔχει ἀνεψιόν· γιὰ δὲν ἔχει;

— Ὁ Γεράσιμος εἰς τὸ Ληξούρι εἶναι ἀνεψιός του.

— Δούγκουε; δὲν εἶναι ὁ κληρονόμος ἐκεῖός;

— Ἐπρεπε νὰ ᾔηται, ἀπεκρίθη ὁ Ῥοδίνης, καὶ πίστευσέ με, φίλτατε Κύριε Τάπα, εἶπα ὅ,τι ἐνεδέχετο, ἵνα δυσωπήσω τὸν θεῖον, ἀλλὰ ματαίως. Εἶδα μόνον ὅτι τὸν λυπῶ, χωρὶς νὰ κατορθῶ τίποτε. Καὶ ἐν ᾧ ἤμην ἑτοιμος καὶ τὸν θυμόν του νὰ ὑπομείνω καὶ νὰ μὴ δεχθῶ, — «μὴ μοὶ ἀρνεῖσαι, μοὶ εἶπε, καὶ μὴ μ' ἀναφέρῃς τὸ ὄνομά του. Τὸ ζοφερὸν ἐκεῖνο καὶ διηνεκὲς τῆς ζωῆς μου νέφος, μάκρυνόν το ἀπὸ τῆς νεκρικῆς κλίνης μου. Μὴ ἔχε οὐδεμίαν τύψιν τοῦ συνειδότος, ἐνδίδων εἰς τὴν παράκλησίν μου. Τὴν κλη-

ρονομίαν μου δίδω εἰς σέ, διότι διὰ σοῦ θέλει περιέλθει εἰς ἐκεῖνον, εἰς ὃν ἑκατονταπλασίως ἀνήκει, καὶ ὅστις ἐκ τῆς χειρός μου ποτὲ δὲν θέλει συγκατανεύσει νὰ τὴν δεχθῇ. Διὰ σοῦ τὴν δίδω εἰς ἐκεῖνον, ὅστις ἐληστεύθη ὑπὸ τοῦ ἀναξίου ἀνεψιοῦ μου, καὶ ὅμως ἐν τῷ ἡρωϊσμῷ τῆς φιλίας του ὑπέμεινε μᾶλλον πενίαν καὶ ἀτιμίαν, παρὰ νὰ μὲ λυπήσῃ, ἀποκαλύπτων μοι τοῦ συγγενοῦς μου τὸ ὄνειδος. Δὲν θέλεις νὰ δεχθῇς τὸν πλοῦτον ἀπὸ ἐμέ· ἀλλὰ δὲν θὰ θελήσῃς οὔτε νὰ μὲ βοηθήσῃς ν' ἀποθάνω εὐδαίμων, ὅτι ἐξεπλήρωσα τὸ ἱερώτερον τῶν χρεῶν μου ;» — Ἐννοεῖς ὅτι ἔκτοτε ἡ ἄρνησις μοὶ ἦτον ἀδύνατος.

— Πὲρ δίο ! τὸν κόντε Γεράσιμο λοιπόν ; . . .

— Τὸν ἐκήρυξεν ἀπόκληρον, καὶ κατάραν μ' ἀφίνει εἰς τὴν διαθήκην του ἂν τῷ δώσω ποτὲ ὅπως· δῆποτε κἂν ἐν μέρος τῆς περιουσίας του.

— Ἀπόκληρον ! εἶπεν ὁ Τάπας μετὰ γέλωτος σπασμωδικοῦ, καὶ σκιρτῶν ἐπὶ τῆς καθέδρας του. Ἀπόκληρον ! ὦ μπέλλα κόζα ! Σὲ συμβουλεύω ὅμως, κάρο Ροδίνη, πρότεχε μὲ τούταις ταῖς δουλειαῖς νὰ μὴν ἐμπλεχθῇς εἰς τράβαλα καὶ τρεχάματα. Χωρὶς ῥα τζιόνε βαλάμπιλε δὲν ἡμπορεῖ κἂν εἰς ν' ἀποκηρύξῃ τοὺς λεγάλες του κληρονόμους. Ἡμπορεῖ ὁ κόντε Γεράσιμος νὰ ζητήσῃ τὸ ντιρίτο του ἀπὸ τὸ τριβουνάλε.

— Κατὰ δυστυχίαν, ἀπήντησεν ὁ Ῥοδίνης, εἰ λόγοι δὲν λείπουν, καὶ ὁ κόμης πρὸς ἀσφάλειαν τοὺς ἐξέθεσεν εἰς τὴν διαθήκην του. Διὰ τοῦτο τὴν ἔκαμεν ἰδιωτικὴν, ἐννοεῖς.

— Σικοῦρο, σικοῦρο ! Ἀκουσα ἀμμὰ κ' ἐγὼ μερικαῖς ζουρλαμάδες τῆς τζοβεντοῦς τοῦ Κόντε Γεράσιμου. Δι' αὐτήναις ὅμως νὰ θυμώσῃ τόσο ὁ Κόντε Διο-

νυσιος, ποῦ τὸν ἔχουμ' ἐδῶ γιὰ δεύτερο ἅγιο, δὲν μπορεῖ νὰ μοῦ χωρέσῃ 'ς τὸν νοῦ.

— Δὲν ἀνήκει εἰς ἐμὲ νὰ τὸν κατηγορήσω, εἶπεν ὁ Ῥοδίνης, ἀλλὰ δὲν πρέπει οὔτε τοῦ κόμητος Διονυσίου ἢ διαγωγὴ νὰ σοὶ φανῇ ἀξιοκατάκριτος. Ὁ Γεράσιμος ἠτίμασε τὸ σεβαστὸν ὄνομα τῶν Ναννέτων. Εἰς τὴν Ἰταλίαν ἐφυλακίσθη διὰ κλοπὴν. Τὸ αἶσχος τοῦτο προσέβαλε τὸν θεῖόν του ὡς βέλος εἰς τὴν καρδίαν, τὸν ἔρριψεν εἰς τὴν κλίνην, ἣν θέλει ὁ τάφος διαδεχθῇ. Καὶ ὅμως εὐσπλαγχνισθεὶς αὐτὸν, καὶ δυσωπηθεὶς ὑπὸ τῶν ἐπιστολῶν του, αἵτινες ὅλαι ἔπνεον μετάνοιαν, ἀπέδωκε τὴν διαγωγὴν του εἰς ἀνοησίαν νεανικὴν, τὸν ἔσωσεν ἐκ τῶν φυλακῶν, καὶ συνεκάλυψε τὴν ἀτίμωσίν του. Οἱ σχετικοὶ τοῦ κόμητος τὸν ἐδέχθησαν ἀνυπόπτως ὅλοι, καὶ ὁ Ἰωάννης Βοράτης, ὅστις ὑπῆρξεν εὐεργέτης ἄλλοτε, καὶ φίλος ἐπιστήθιος ἔπειτα τοῦ κόμητος Διονυσίου, ὁ πλούσιος ἔμπορος Βοράτης, τὸν ἐδέχθη ὡς φίλον, ὡς υἱὸν εἰς τὴν οἰκογένειάν του. Μίαν ἡμέραν ἀνεχώρησεν ὁ Βοράτης διὰ τὴν Κέρκυραν, καὶ ἀφῆκε τὸν Γεράσιμον εἰς τὸν οἶκόν του. Ὅταν ἐπέστρεψεν, ὁ Γεράσιμος εἶχεν ἀναχωρήσει εἰς ὁδοιπορίαν, καὶ λησταὶ εἶχον ἀρπάσει τὸ ταμεῖον τοῦ Βοράτου. Ἡ ληστεία αὕτη ἠνάγκασε τὸν τίμιον ἔμπορον νὰ χρεωκοπήσῃ καὶ ἀπὸ πλουσίου τὸν κατέστησε πέννητα. Ἐνθυμεῖσθαι δὲ ἴσως πόσῃ ἐκπληξίν ἐκίνησεν εἰς τὸ δημόσιον, ὅτι ἀντὶ νὰ ἐπισπεύσῃ ὁ ληστευθεὶς διὰ παντὸς τρόπου τὴν ἀνακάλυψιν τῶν κακούργων, ἐξ ἐναντίας αὐτὸς ἀνέστειλε τὰς καταδιώξεις, ὥστε καὶ ἐξετέθη ὡς καὶ εἰς τὴν ὑποψίαν δολίας χρεωκοπίας. Ὁ Βοράτης εἶδε τὴν ὑπόληψίν του καταστραφεῖσαν, εἶδε τὴν οἰκογένειάν του ἔρμαιον τρομερᾶς πενίας, καὶ ὑπέμεινε τὰ πάντα μᾶλλον, παρὰ νὰ σπαράξῃ τὴν καρδίαν τοῦ γέροντος καὶ ἀσθενοῦς

φίλου του. Ἐκτοτε ἡ ἀσθένεια τοῦ κόμητος ἔλαβε χαρακτηριστικῆρα θανατηφόρον. Ὁ κόμης Διονύσιος ὅμως ἐνόει καὶ τὸν αὐτουργὸν τοῦ ἐγκλήματος καὶ τὴν σιωπηλὴν ἀφοσίωσιν τοῦ Βοράτου, καὶ ἐκεῖνον μὲν ἔκτοτε ἀπεκήρυξεν ἐντὸς τῆς καρδίας του, ταύτην δὲ θέλει ν' ἀνταμείψῃ πλαγίως.

Τώρα ὅπου μ' ἐνόησας, φίλε Κύριε Τάπα, ἰδὲ ἂν ἡμπορῇς νὰ μοὶ προμηθεύσῃς τὸ δάνειον, ἂν μετὰ τινὰς ἡμέρας σοὶ τὸ ζητήσω.

Ὁ Ῥοδίνης ἐσιώπησεν· ἀλλὰ καὶ ὁ συμβολαιογράφος, καὶ αὐτὸς ἐσιώπα, καὶ τὴν κεφαλὴν εἰς τὰς δύο τοῦ χεῖρας στηρίζων. ἔμεινε βεθυθισμένος εἰς λογισμούς. Μεταξὺ δὲ τῆς σιωπῆς ἥτις ἐπεκράτησε τότε, ἤκούετο τόνος κιθάρας, προερχόμενος ἐκ παρακειμένου δωματίου, καὶ συνοδευόμενος ὑπὸ ᾄσματος, οὗ συνεχῶς ἀντήχουν αἱ λέξεις :

«Θὰ κρυφθῇ τὸ φεγγάρι ἀπὸ ζήλεια».

ψαλλόμεναι ὑπὸ δύο φωνῶν.

Τέλος ὁ Τάπας, ὡς ἀνακύψας ἀπὸ ὕπνου βαθέως, περιέφερε περίξ βλέμμα ἐκπεπληγμένον, καὶ ἰδὼν τὸν Ῥοδίνην,

— Ἄ κάρο μίο, εἶπεν, ὡς συλλέγων τὰς διαφευγούσας ιδέας του, τὸ δάνειο; νὸν ἔβέρο; τὸ δάνειο; Βὰ μ π ἐ ν βὰ μ π ἐ ν. Αὔριο τὰ λέμε καὶ τὰ σιάζουμε. Ἀπόψε, κὸν περ μ ἐ σ ο, ἔχω ὀλίγη δουλειά. Αὔριο, καρίσσιμ ο σιὸρ Ῥοδίνη.

Καὶ οὕτω λέγων, ἠγέρθη. Ὁ δὲ Ῥοδίνης, ἐγερθεὶς καὶ αὐτὸς, ἀπεχαιρέτησε ν' ἀναχωρήσῃ.

— Τὰ ρι σ π έ τ τ α μου τὸν σινιὸρ κόντε, ἔκραξεν ὁ Τάπας εἰς αὐτὸν ἐξερχόμενον. Ἀ ρ ι β ε δ έ ρ λ ι.

Καὶ καθ' ἑαυτὸν ἐπρόσθεσε :

— Βάδι ἀλ διάβολο.

Ἐπειτα δὲ, πορευθεὶς πρὸς τὴν θύραν τοῦ παρακειμένου δωματίου, τῇ ἔδωκεν ἐν λάκτισμα καὶ ἠνεώχθη.

B.

Εἰς τὴν φλιὰν τῆς θύρας ἐστάθη ὁ συμβολαιογράφος καὶ ἐσταύρωσε τὰς χεῖρας. Τὰ δίοπτρά του, τοὺς τηλεγράφους τούτους τῶν αἰσθημάτων του, τὰ εἶχεν ὑψώσει εἰς τὸ μέτωπον, καὶ ἀκάλυπτοι ἔπιπτον οἱ κεραυνοὶ τῶν βλεμμάτων του ἐπὶ δύο ἀτόμων καθημένων ἐπὶ τῆς ἐξέδρας.

Ὠραία νεάνις, γλαυκοὺς ἔχουσα τοὺς ὀφθαλμοὺς, τὴν κόμην ξανθὴν καὶ μελαγχολικὴν τοῦ προσώπου τὴν ἔκφρασιν, ἔψαλλε διὰ γλυκείας φωνῆς, ἐρωτικῶς ἀτενίζουσα κατὰ μέσους τοὺς ὀφθαλμοὺς νέον, ὅστις προπετῶς καὶ ἀσχημόνως κατέκειτο μᾶλλον ἢ ὅτι ἐκάθητο πλησίον αὐτῆς, καὶ συνώδευεν αὐτὴν διὰ τῆς φωνῆς καὶ διὰ τῆς κιθάρας.

— Πῶς σὲ φαίνεται, κ ἄ ρ α, τοῦτο τὸ σ ὀ λ δι έ ζ ι ς; εἶπεν αὐτὸς, διακόπτων τὸν κιθαρισμόν. Ἀπὸ τὸν Ταμπουρίνην τὸ ἔμαθα. Ἡ πρίμα δόνα ἀσσολούτα εἰς τὸν Σὰν Κάρλον τῆς Νεαπόλεως ἔχασε τὸν νοῦν της ὅταν τὸ ἤκουσε, καὶ ἀπὸ τότε ἄλλο ὄνομα δὲν ἤθελε νὰ μοῦ δωσῇ καὶ μὲ ὠνόμαζε πάντοτε Σ ὀ λ δι έ ζ ι ς.

Τὴν στιγμὴν δὲ ταύτην, ἀνακαλύψας τὸν συμβολαιογράφον εἰς τὸ σκότος τῆς θύρας ἱστάμενον,

— Αἰ καλησπέρα, σιὸρ Τάπα, τῷ εἶπε. Κρίμα, δὲν ἐπρόφθασες ν' ἀκούσῃς τὸ περίφημο σ ὀ λ δι έ ζ ι ς μου. Ὅμως ἀπόψε ἢ σε κατ ού ρ α ι ς ξώρας σ' ἐξεφορτώθηκαν.

— Ἡ ἀφεντιὰ σου πολὺ ἠνωρὶς μοῦ κόπιασες, εἶπε σκυθρωπῶς ὁ γέρων.

— ἠνωρὶς λέγει; Νόστιμος εἶναι ὁ γέρο πατέρας. Καὶ

ζεύρεις ἀπὸ ποῦ ἔρχομαι; Ἀπὸ τοὺς Κορφοὺς δρίττο καὶ κατ' εὐθεΐαν γραμμὴν! Σηκώνεις τοὺς ὤμους; Μὰ τὸν αἰ Γεράσιμο, τὴν ἀλήθεια σοῦ λέγω. Εἶναι δύο μῆνες ποῦ παρήγγειλα ἓνα περίφημο ἄλογο εἰς τὴν Μάλταν. Τότε ἐτοιχημάτισα μὲ τὸν Ταγματάρχην Ῥεδκόατ καὶ τοὺς ἀξιωματικούς του νὰ τρέξουμε ἀπὸ τὸ Ληξούρι ὡς ταῖς Φαλακράδες, καὶ νὰ φθάσω προτῆτερα ἀπ' ὅλους πέντε λεπτὰ τοῦλάχιστον. Ἄν ἔχανα, ἐχρεωστοῦτα γεῦμα εἰς ὅλους τοὺς ἀξιωματικούς ὅπου καὶ ἂν εὐρίσκωνται. Δέκα ἡμέραις ἐπέρασαν ὅπου μ' ἔφεραν τὴν φοράδα· ὀκτακίσια σελίνια τὴν ἐπλήρωσα, . . . ἢ θὰ τὴν πληρώσω ὅταν ἔχω. Νὰ τὴν ἰδῇς, γεροπατέρα, θὰ σ' ἔλθῃ νὰ τὴν φιλήσῃς εἰς τὸ στόμα· εἶναι τόσον ὠραία. Προχθὲς ἐτρέξαμε, κ' ἐπετοῦσεν ἡ δαιμόνισσα σὰν τὸν ἄνεμο. Κοντὰ εἰς τὸ χωρίον ὅμως, δὲν ἤξεύρω τί τῆς ἦλθε, κ' ἐσηκώθηκεν εἰς τὰ δύο, καὶ μὲ ἐπῆρε κάτω. Τότε ὁ σημαιοφόρος Ὀρτουῖπ μ' ἔφθασε καὶ μ' ἐπέρασεν. Ἄν δὲν μ' ἐμπόδιζαν οἱ ἀξιωματικοί, εἶχα σηκώσει τὴν πιστόλαν νὰ τῆς χύσω τὰ μυαλά. Χθὲς λοιπὸν ἔδωσα τὸ γεῦμα εἰς τὸ Μεγάλο Βουνό· διὰ τοῦτο δὲν μὲ εἶδετε χθὲς τὸ βράδυ. Βάρβα Τάπα, ἡ ἀφεντιά σου ποῦ ζεύρεις τὴν ἱστορίαν, ἀπ' ὅταν ἐτράταραν τὸν Ὀδυσσεά οἱ Φαίακες, τέτοιο συμπόσιο δὲν εἶδαν τὰ ἑπτὰ νησιὰ. Ἦπιαμε τοκάϊ ποῦ οὔτε τὸ ὠνειρεύθηκεν ὁ Παλατῖνος τῆς Οὐγγαρίας.

— Μὲ ταῖς ὑγειαῖς σας, εἶπεν ὁ Τάπας διὰ φωνῆς μεμψιμοίρου.

— Καὶ τοῦτο δὲν εἶναι τίποτε, ἐπανέλαβεν ὁ Γεράσιμος. Ὁ Ταγματάρχης Ῥεδκόατ, καθὼς καὶ ἄλλοι τινὲς τῶν ἀξιωματικῶν, εἶναι εἰς Κέρκυραν. Χρεωστῶ λοιπὸν γεῦμα καὶ εἰς ἐκείνους· καὶ ἐπομένως ἐναύλωσα γολέτταν,

τὴν ἐφόρτωσα γλυκίσματα καὶ κρασιά, καὶ τὴν εἶχα καὶ
μας ἐπερίμενε μὲ τὴν ἄγκυραν ἀπὶ κο εἰς τὸ Μεγάλο
Βουνὸ ἐνῶ ἐτρώγαμεν. Καθὼς ἐτελείωσε τὸ συμπόσιον, ἀ-
ποχαιρέτησα τοὺς φίλους μου, ἀνέβηκα εἰς τὸ πλοῖον καὶ
ἀνοίξαμεν τὰ πανιά. Πλὴν δύο ἡμέρας δὲν εἶχα ἰδεῖ τὴν
Μαρίναν καὶ δὲν τὴν εἶχ' ἀποχαιρετήσῃ. Τί κάμνω θαρρεῖς;
Ἐνῶ ἡ γολέττα ἔκαμνε σημεῖα καὶ χαιρετισμοὺς εἰς τοὺς
ἀξιωματικοὺς, καὶ ἔστρεφε τὴν πῶραν πρὸς τὴν Κέρκυ-
ραν, ἐγὼ, χωρὶς νὰ μὲ ἰδοῦν αὐτοὶ, διότι μόλις ἀκόμη ἔ-
φεγγεν, ἐμβῆκα εἰς τὴν λέμβον, καὶ ὀπίσω εἰς τὸ Ἄργο-
στόλι. Πρὶν ἑξημερώσῃ θὰ εἶμαι πάλιν εἰς τὸ μέγα πέλα-
γος. Τὸ γεῦμά μου θὰ κάμῃ κρότον, γεροπατέρα. Ὅλαις
αἱ ἐφημερίδες τῆς Ἑπτανήσου θὰ ὠμιλοῦσαν δι' αὐτὸ, ἂν ἡ
Ἑπτάνησος εἶχεν ἐφημερίδας. Ἐκεῖναι τῆς Νεαπόλεως, ἓνα
μῆνα εἶχαν νὰ κάμουν μὲ τὸ πρόγευμα ὅπου ἔδωκα εἰς τὴν
Πομπηίαν, διότι ἐστοιχημάτισα μ' ἓνα Ἀγγλον, ἂν ἡ λαμ-
πρότης τοῦ προσώπου τῆς κομπριμάριας ἦτον φυσικὴ ὡς
τοῦ ἡλίου, ἢ δανικὴ ὡς ἡ τῆς σελήνης.

— Μαρίνα, πήγαινε, κόρη μου, νὰ φροντίσῃς τὸ δεῖπνον,
εἶπεν ὁ Τάπας.

Ἄφ' οὗ δὲ ἡ νέα ἐξῆλθε,

— Ξεφάντωσες ἀμμὰ 'ς τὴ Νάπολι, σιὸρ κόντε, ἐξη-
λούθησεν ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν Γεράσιμον.

— Ἀκοῦς λέγει! Περνοῦσα ζωὴ ἀθάνατη.

— Καὶ ἀφ' οὗ περνοῦσες ζωὴ ἀθάνατη, δὲν μοῦ λές, νὰ
σὲ χαρῶ, γιατί ἔφυγες καὶ τὴν ἄφησες;

Καὶ ταῦτα λέγων ὁ συμβολαιογράφος, διέστελλε σαρ-
δωνικῶς τὰ λεπτὰ χεῖλη του.

— Ἐφυγα, κύριε Τάπα, ἔφυγα. . . ποῦ νὰ σὲ τὰ λέγω;
Ἐφυγα διότι αἱ ἀρχαί μου δὲν ἐσυμβιβάζοντο πρὸς τὰς

αρχάς τῆς ἀστυνομίας τοῦ βασιλέως τῆς Νεαπόλεως. Ἦ-
λουν λιμπεράλες ἐκεῖ, καὶ οἱ ὑπουργοὶ μὲ ὑπώπτευαν.
Ἡθέλησαν νὰ μὲ φυλακίσουν ὡς καρβονάρην. Νὰ μὲ
φυλακίσουν! Σερβιτὸ ροῦμιλίσσιμο! Ἐσύντριψα
τὸ κλουβὶ καὶ πέταξα ἔς τὴ φωλιά μου ὀπίσω.

— Λεβέντης ἀμμά! σινιὸρ κόντε. Καὶ πῶς δὲν κάθησες
ἔς τὴ φωλιά σου νὰ κλωσήσσης τ' αὐγά σου, δὲν μὲ λές;
μόν δελόγγο πῆρες πάλιν ἀλλοῦ τὸ φύσημα; Μὰ ξέρεις
καὶ τ' ἄλλο; Μόλις ἔφυγες, καὶ τὸν Βοράτη τὸν πόβερο
τοῦ κλέψαν τὴν κασσέλα μὲ ὅλο τὸ βιός του, καὶ τὸν
ἀφήσανε φάντε μπαστούνη. Τὸ ἄκουσες, σινιὸρ κόντε
ἐκειό;

— Τὶ καὶ ἂν τὸ ἤκουσα, εἶπεν ὁ κόμης μετ' ἀνυπομο-
νησίας. Μήπως εἶμ' ἐγὼ φύλακας τῆς κασσέλας τοῦ σιὸρ
Βοράτη;

— Γιά σου ἀμμά! γιά σου, σιὸρ κόντε! Παλαιὰ κου-
βέντα μοῦ ῥίζεις. Ἐτοῦτα εἶπε καὶ ὁ γέρο Κάϊν μιὰ βολὰ
γιά τὸν ἀδερφό του. Μὰ δὲ μὲ λές, μίο κάρο, τ' εἶναι
τώρα οἱ λογισμοί σου; Πῆγες ἔς τὴ Νάπολι, σ' ἔρριψαν
ἔς τὴ φυλακὴ γιὰτὶ ἤσουν φιλελεύθερος· ἤλθες ὀπίσω, κ' ἔ-
φυγες δὲν ἠξεύρω γιὰτὶ, ὅταν ἔκλεψαν, ξέρεις, τὸν σιὸρ Βο-
ράτη...

— Πῶς; τί σημαίνει τοῦτο; ἀνέκραξεν ὀργιζόμενος ὁ
Γεράσιμος.

— Μὴ δὰ ξέρω κ' ἐγὼ τί σημαίνει; Ἐννοια σου! Πε-
ρασμένα, ξεχασμένα! Τώρα γιά ὀρισέ μου καὶ τοῦτο· τί
σκοπὸ ἔχεις νὰ κάμης;

— Τὸ ξεύρεις πολὺ καλά. Καθὼς τὰ ξεφτήση ὁ γέρος,
θὰ πάρω τὴν Μαρίνα μου, καὶ μίαν καὶ εἰς τὴν Ῥώμην· ἀπ'
ἐκεῖ εἰς τὰ Παρίσια, ἔπειτα εἰς τὸ Λονδῖνον, νὰ χαροῦμε

τὸν κόσμον, καθὼς οἱ λόρδοι τὸν χαίρονται. Ἐπειτα θὰ ἔλθω ἐδῶ, νὰ κτίσω δύο παλάτια, ἔπειτα θ' ἀγοράσω ἓνα γιᾶχτι, ἔπειτα θὰ πάρω ἕξι ἄλογα καὶ ἔπειτα θὰ προσκαλῶ κάθε λίγο καὶ πολὺ τὸν λόρδον μέγαν Ἀρμωστήν εἰς τὰ γεύματά μου.

— Θὰ κάμῃς δουλειὰ μάλαμμα, σινιὸρ Γεράσιμε. Μὲν ἓνα πράγμα σὲ συμβουλεύω· νὰ τὰ κάμῃς ὅλ' αὐτὰ, προτοῦ νὰ πάρῃς τὴν κόρη μου.

— Καὶ διατί τοῦτο, γεροπατέρα;

— Διὰ μία ρατζιόνε πολὺ ἀπλή. Ἐπειδὴ τὴν κόρη μου δὲν θὰ τὴν πάρῃς ποτέ.

— Πῶς λέγει; ἀνεφώνησεν ὁ Γεράσιμος προπετῶς. Διατί δὲν θὰ τὴν πάρω;

— Γιὰ κειὸ ποῦ δὲν θὰ σοῦ τηνέ δώσω.

— Νὰ χωρατεύσῃς θέλεις, κύρ πεθερέ μου, ἢ δὲν μ' ἐξηγεῖς τί ἔχεις;

— Νὰ σ' ἐξηγήσω θέλεις; μπενίσσιμο! ἄκου δούγκουε! Γιὰ τὴν Μαρίνα ἔχεις τόση πρεμούρα, γιατί τὴν ξέρεις πλούσια.

— ὦ! ἠθέλησε νὰ ὑπολάβῃ ὁ κόμης.

— Ἄς λείψουν τὰ ὦ! σου. Ἄκου αὐτὸ ποῦ σοῦ ῥίζω, ἐπέμεινε λέγων ὁ Συμβολαιογράφος. Ὅσω ζῇ ὁ γέρο-Τάπας, καὶ πὲρ μπάκο, ἐλπίζω πῶς δὲν θὰ κάμῃς τὸν κόπο νὰ τὸν θάψῃς ἢ ἀφεντεῖά σου, τὸ βιός του τὸ θέλει γι' αὐτόν του...

— Μήπως ἐγὼ, ὑπετραύλισεν ὁ Γεράσιμος σὲ ζητῶ τὴν Μαρίναν διὰ τὰ πλούτη της; τὴν θέλω διὰ τὰ κάλλη, διὰ τὰς ὀρετάς της.

— Σινιὸρ κόντε, 'ς τὴ φυλακὴ τῆς Νάπολις ἔμαθες τὴν πολιτικὴν; ἠρώτησεν ὁ ἀνηλεὲς γέρων. Πῶς τὴν ἀγαπᾷς,

τὸ πιστεύω. Ἄν δὲν τὸ ἰπίστευα, δὲν μ' ἔμβαινε ποτὲ ς' τὸν νοῦν νὰ σὲ τηνὲ δώσω. Ὅμως ἡ ἀγάπη ψωμὶ δὲν φέρνει. Καὶ δὲν θέλω, ὡς νὰ ἴπεθάνω, ἡ κόρη μου νὰ ψωμοζητῇ μετὰ τὸν ἄνδρα της.

— Νὰ ψωμοζητῇ μ' ἐμένα ! γεροπατέρα ; εἶπεν, ὑπερφάνως γελῶν ὁ Γεράσιμος. Νόστιμον καὶ τοῦτο ! Θαρρείς τὸν κόντε θεῖόν μου σιδεροκέφαλον, ἢ πῶς ἤπιε τὸ ἀθάνατο νερό ; Αὔριο, μεθαύριο θὰ κοιμηθῇ ἐν εἰρήνῃ, καὶ τότε δὲν θὰ μ' εἰπῇς ψωμοζήτην.

— Ἄν πεθάνῃ ὁ σιὸρ τζίος, θὰ ξεδέψῃς γιὰ νὰ τὸν θάψῃς.

— Ἐννοῖα σου, γέρο Τάπα· θὰ ἐξοδεύσω καὶ μεγαλοπρεπέστατα. Θὰ τὰ ἐξοδεύσω ἀπὸ τὴν κληρονομίαν, καὶ ἡ κληρονομία του εἶναι ἐν ἑκατομμύριον.

— Μί ο κάρ ο, ἀπ' αὐτὸ τὸ πλευρὸ ἂν κοιμᾶσαι, ἡ κληρονομία σου εἶναι κούφια καρύδια.

— Πῶς ! οὔτε ἡ κληρονομία μου δὲν σ' ἀρέσει τώρα ; Δύσκολος εἶσαι, μὰ τὸν ἅγιον Γεράσιμο.

— Ἐκαμε φτερὰ, ποῦ σοῦ λέγω, ἡ κληρονομία σου. Φτερὰ ἔκαμε καὶ πέταξε ! Δὲν μ' ἀκοῦς ;

— Πέταξε ; ποῦ πέταξε ; ἠρώτησεν ὁ Γεράσιμος, ὡς μὴ ἐννοῶν ἂν παίζων ἢ σπουδάζων ὠμίλει ὁ γέρων.

— Εἰς τοῦ Ῥοδίνῃ τὸν κόρπον πέταξε. Μ' ἐνόησες τώρα ;

— Τί θὰ εἰπῇ τοῦτο ; αἰνίγματα μὲ λέγεις, Βάρβα Τάπα ; ὑπέλαβεν ὁ νέος, γενόμενος ἤδη ἔμφροντις.

— Ὅρθα καὶ ξάστερα σοῦ ῥίζω, εἶπεν ὁ συμβολαιογράφος, ποῦ ὁ κόντε Ναννέτος σ' ἔκαμε τὴν ἀφεντιὰ σου ἀπόκληρο, καὶ τὴν κληρονομία σου τὴν ἄφησε τοῦ Ῥοδίνῃ.

— Ἄ ! ἄ ! ἀνεκάγχασεν ὁ νέος. Παραμύθια μὲ λές, πα-

τέρα! Ὁ γέρων Μαθουσάλας ἀπόκληρον ἐμέ, τὸ στήριγμα, τὸν δόξαν, τὴν ἐλπίδα τῆς οἰκογενείας του;

— Δὲν σὲ λέγω παραμύθια, κάρο, σὲ λέγω τὴν ἄσπρην ἀλήθεια. Τοῦ ἐκακοφάνη πῶς ἦσαν λιμπιεράλες καὶ καρπενάρης ὡς τὴ Νάπολι, καὶ πῶς δὲν κάθησες νὰ φυλάγῃς τὴν κασσέλα τοῦ σιὸρ Βοράτη. Ἔχει, ἀμμὰ, ὁ γέρο Μαθουσάλας δικαῖς του ιδέαις.

— Καὶ λοιπὸν λέγεις;

— Καὶ λοιπὸν σοῦ ῥίζω, πῶς τὴν κληρονομία τοῦ θείου σου πρέπει μιὰ γιὰ πάντα νὰ τὴν ξεγράψῃς ἀπὸ τὸ λίμπρο μαέστρο σου. Ἔκαμε διαθήκη παρτικολάρε, καὶ δὲν σ' ἀφίνει μήτ' ἓνα μπι κι κίνι, σιὸρ κόντε.

— Τάπα! γέρο Τάπα! Ἄν δὲν ξαναμωράθηκες, γέρο πατέρα, ἂν δὲν ἔχασες τὰ λογικά σου, θὰ μὲ κάμῃς νὰ χάσω τὰ ἐδικά μου, ἔκραξε φρυάττων ὁ Γεράσιμος. Ὁ παλαιόγερος ἐμένα! Ἀπόκληρον ἐμένα, τὸ κούφταλο! Τὸ αἷμά του θὰ ρουφήξω, μὰ τὸν ἅγιον Γεράσιμον! — Ὡς τὸν λαιμὸν εἶμαι, Τάπα, εἰς χρέος! Νὰ μὲ κλέψῃ τὴν κληρονομίαν μου, νὰ μὲ κλέψῃ τὸ ἔχειν μου θέλει, νὰ πάρῃ μελετᾶ τὴν ζωὴν μου καὶ τὴν πνοήν μου! Θὰ ὑπάγω εἰς τὰ δικαστήρια!

— Ὡς τὸ καλὸ, σιὸρ κόντε! Θὰ πλερώσῃς καὶ τῆς δίκης τὰ ἔξοδα.

— Τί νὰ κάμω λοιπόν;

— Τί νὰ κάμῃς! πὲρ δίο! Νὰ πηγαίνῃς, ὦ γράν δεφενσὸρ δελ λὰ λιβερτά! νὰ πηγαίνῃς ὡς τὴν Νάπολι.

νὰ γεμίζῃς τὰ κανόνια
μὲ φιδὲ καὶ μακαρόνια!

— Σὲ βεβαιῶ, γέρο Τάπα, θὰ πάρω μαχαίρι καὶ θὰ σφαγῶ.

— Χρυσῇ δουλειᾷ ποῦ θὰ κάμῃς, π ἐ ρ μ π ἄ κ ο. Ὁ Ῥοδίνης θὰ σοῦ γράψῃ τὸν ἐπιτάφιο.

— Εἶσαι λοιπὸν βέβαιος; Ἄν ἀποθάνῃ ὁ θεῖός μου μ' αὐτὴν τὴν γνώμην . . .

— Ἄν ὁ σιὸρ τζίος σου ἀποθάνῃ, καὶ μείνῃ ἡ διαθήκη αὐτῇ, εἶμαι βεβαιότατος, κληρονομεῖ ὁ Ῥοδίνης, ν ἐ π ι ο ὐ ν ἐ μ έ ν ο.

— Πρέπει νὰ προφθάσω λοιπόν! Ἐξ μῆνας τώρα ψυχομαχεῖ ὁ γέρος, κ' ἐπτάψυχον τὸν ἔλεγα, καὶ μ' ἐφαίνετο πῶς τὴν ψυχὴν τὴν εἶχ' ἐσφηνωμένην 'ς τὰ κόκκαλα. Τώρα φοβοῦμαι, Τάπα, μὴ μ' ἀποθάνῃ πρὶν τὸν καταφέρω. Τώρα τὸν θέλω, Τάπα, νὰ ζήσῃ.

— Γιὰ σου, τώρα λαλεῖς σὰν καλὸς ἀνεψιός, εἶπεν ὁ γέρων εἰρωνικῶς. Ἐ β ί β α ι λ τ ζ ί ο!

— Καὶ ἂν ὑπάρχῃ ἡ διαθήκη αὐτῇ δὲν εἶναι τρόπος ν' ἀκυρωθῇ; ἠρώτησεν ὁ κόμης, ἀναδιφῶν εἰς τὸν νοῦν του, καὶ τὴν δυστυχίαν του στρέφων καὶ βασανίζων παντοίως.

— Ἀκοῦς λέγει δὲν εἶναι; ἀπεκρίθη πάντοτε χλευαστικῶς ὁ πονηρὸς γέρων. Φθάνει νὰ μὲ κράξῃ ὁ σιὸρ τζίος καὶ νὰ μὲ 'πῇ· γράψ' ἐτοῦτο καὶ γράψ' ἐκεῖ, καὶ ἀπὲ νὰ τὰ ὑπογράψῃ κι' αὐτός του, καὶ ἀκυρώνεται μάλιστα.

— Νὰ σὲ κράξῃ καὶ νὰ σὲ εἰπῇ. . . Ὁχι! τοῦτο εἶναι ἀδύνατον! εἶπεν ὁ Γεράσιμος μετ' ἀπελπισίας. Εἰς αὐτὸ ποτὲ δὲν θὰ καταπεισθῇ! Τὸ γνωρίζω, τὸ ἐννοῶ!

Καὶ διέτρεχε τὸν θάλαμον μὲ μεγάλα βήματα.

— Ἄν ὅμως, ἐξηκολούθησε μετὰ μικρὰν σιωπὴν, ἀντὶ νὰ σὲ κράξῃ, τῷ φέρω ἐγὼ σχέδιον ἑτοιμον καὶ τὸ ὑπογράψῃ, δὲν ὠφελεῖ; δὲν εἶναι τὸ ἴδιον;

— Τὸ ἴδιο ἀμμὰ δὲν εἶναι· ἔμπορεῖ ὅμως νὰ ὠφελήσῃ.

— Γράψε λοιπὸν, Τάπα, γράψε, γράψε ὅπως χρειάζεται.

[ΔΠΑΝΤΑ ΡΑΓΚΑΒΗ—Τόμ. Ι΄.]

— Αἶ! καὶ τί τὸ ὄφελος; Θὰ σὲ τὸ ὑπογράψῃ ποτέ;

— Γράψε, γράψε, σὲ λέγω. Στοχαζόμεθα, βλέπομεν ἔπειτα.

— Νὰ γράψω δὲν εἶναι ἡ δυσκολία, εἶπεν ὁ συμβολαιογράφος, κινῶν τὴν κεφαλὴν, καὶ τοξεύων ὁξὺ βλέμμα πρὸς τὸν Γεράσιμον.

Ἄφ' οὗ δ' ἔγραψεν ἐπὶ τινὰ ὥραν, ἀνέγνω μεγαλοφώνως ὡς ἔπεται:

— Ὅμπρὸς 'ς ἐμένανε, νοτάρ ο πούμπλικος τὸ Ἀργοστόλι, χώρα τῆς Κεφαλονιάς, καὶ 'ς τοῖς μαρτύρους, τὸν σιὸρ Νικολὸ Βαφούρα καὶ Διονύσι Σερβέτα, γνώριμοί μου, καὶ μὴ ἔχοντας μ' ἐμένανε συγγένεια νὲ ρίλα-τζίόνε.....»

— Ἄ! μάρτυρες! εἶπεν ὁ Γεράσιμος ὠχριῶν. Πρέπει νὰ ὑπογράψουν καὶ οἱ μάρτυρες!

— Κύτταξε σὺ νὰ ὑπογράψῃ ὁ τζίος, καὶ διὰ τοὺς μαρτύρους ἔννοια σου. Εἶναι καλοὶ καὶ τίμιοι ἄνθρωποι. Τρεῖς φοραῖς τοὺς ἐγλύτωσ' ἀπὸ τῆς φούρκας, καὶ ὅταν ὑπογράφουν δι' ἐμένανε, δὲν ἤξεύρ' ἡ ἀριστερά τους τί ὑπογράφει ἡ δεξιὰ τους.

Καὶ ἐξηκολούθησε τὴν ἀνάγνωσιν.

— «... ὁ σιὸρ Κόντες Διονύσις Ναννέτος δικιάρ-ρισε ἐτοῦτο ὅπου ἀκολουθαίει. Ἐστώντας καὶ νὰ στοχάζεται ὅτι εὐρίσκεται 'ς τὸ ἀρτίκοιο τοῦ θανάτου, δικιάρρει καὶ ρικονοσέρει μοναχὸν ἐρέδε καὶ κληρονόμον τοῦ νόμιμον καὶ ἰγκοντεστάβιλε 'ς ὄλην του τὴν περιουσίαν μὀβιλε καὶ ἰμμὀβιλε τὸν ἀγαπητόν του ἀνεψιὸν κόντε Γεράσιμον Ναννέτον. Καὶ ἐτούτῃ ἔστώντας ἡ μοναχὴ καὶ ἰρρεβοκάβιλε θέλησί του, κάνει νὰ γνωρίζουνε ὅλοι καὶ εἰς καθένας, ὅπου ποτὲ

δὲν ἐξέδωκε ἄλλο κἀνένα ἄττο τεσταμεντάλε ἢ πούβλικο ἢ πριβάτο ἀντεριόρε ἀπὸ ἐτοῦτο. Καὶ ἐτι πᾶσα ἄλλο, ὅπου ἤθελε εὔρεθῇ ἀπὸ τοῦτο ποστεριόρε, χωρὶς νὰ ἦναι κοδίτζιλο ἐτούτου τοῦ τεσταμέντου, εἶναι ψεύτικο καὶ φιτίβο.— Γινούμενο 'ς τὸ Ἀργυστόλι, γῶρα τῆς Κεφαλониᾶς . . . »

— Τὴ δάτα ἔβαλα πρὸ ἐνὸς μηνὸς, ἐξηκολούθησε λέγων ὁ συμβολαιογράφος. Ὅλα εἶναι ἰν ῥέγολα, σιὸρ κόντε. Ὅριστε τὴν διαθήκη σας. Εἴσαι, ἀμμά, μιλλιονάριος, μίο κάρο. Κρίμα νὰ λείπη μιὰ μικρὴ λέξι αὐτοῦ κάτου. Πήγαινε, καλόπιασε, χάδεψε, κάμε μόμελες τὸν σιὸρτζίο. Ἄν σοῦ τὴν γράψῃ τὴ μικρὴ λέξι, σοῦ κάνω τὸ κομπλιμέντο μου· ἂν δὲν σοῦ τὴν γράψῃ, μπάρεκα γιὰ τὴν Νάπολι.

— Θὰ τὴν γράψῃ, Τάπα, ἐφώναξεν ὁ Γεράσιμος ὡς βρυχώμενος. Μὲ τὸ καλὸ ἢ μὲ τὸ κακὸ, πρέπει νὰ τὴν γράψῃ.

— Μὲ τὸ κακὸ, λέγει! ὦ μπέλλο! Γνωστικὴ κουβέντα μοῦ κραίνεις, περδίο! ἀπήντησεν ὁ γέρων μεθ' ἀπαισίου βλέμματος. Κ' ἔτσι σοῦ ὑπογράψῃ μὲ τὸ κακὸ, δὲν ξέρεις πῶς τοῦ φθάνουν δύο λεπτὰ νὰ ζήσῃ ἀκόμα καὶ μιὰ λέξι νὰ πῇ γιὰ νὰ σὲ στείλῃ, ὅχι πιά 'ς τῆς Νάπολιν τὴ φυλακὴ, μὸν ἴσια καὶ δρίττα 'ς τὴν κρεμάλα, σιὸρ κόντε καρίσσιμο;

— Κι' ἂν σοῦ τὸ στείλῃ τοῦτο ὑπογραμμένον, ἠρώτησεν ὁ Γεράσιμος, μετὰ στιγμῆς σιωπῆς, εἴσαι καλὸς νὰ τὸ κάμῃς ἐκτελεστόν;

— Στείλέ το δά, εἶπεν ὁ Τάπας, καὶ ξεύρω πῶς νὰ κάμω νὰ ῥισπετάρουν τοῦ Σιὸρ κόντε τὴν φέρμα καὶ τὴν οὔλτιμα βολουντά.

— Φέρε λοιπόν, φέρε ! ανέκραξεν ὁ νέος, καὶ ἄς βοηθήσῃ ὁ θεός· εἰδεμὴ, . . . ὁ διάβολος !

Ἐν ᾧ δὲ ἐξήρχετο, σταθεὶς εἰς τὴν θύραν,

— Ἐνθυμήσου, γέρο Τάπα, εἶπεν· ὅ,τι κάμῃς δι' ἐμένα, διὰ τὴν Μαρίναν τὸ κάμνεις.

Καὶ ἐρρίφθη ἐκτὸς τῆς θύρας.

— Τὸ θυμοῦμαι, ἀμμά, τὸ θυμοῦμαι, ἐψιθύρισεν αὐτὸς, ὅταν ἔμεινε μόνος. Ἄν δὲ τὸ θυμούμουν, ἔβαζα τὸ λαιμὸν ἐς τὴν θελειὰ γιὰ τὰ μαῦρα μάτια σου τζόϊα μου ;

Μετὰ μίαν στιγμὴν ἡ θυγάτηρ τοῦ συμβολαιογράφου εἰσῆλθε σκιρτῶσα εἰς τὸ δωμάτιον, καὶ κράζουσα μὲ φαιδρότητα·

— Εἰς τὸ δεῖπνον, Κύριοι, εἰς τὸ δεῖπνον !

Ἀλλὰ διὰ μιᾶς ἐστάθη ἀκίνητος εἰς τὸ μέσον τοῦ δωματίου, περιέφερε περίξ της μετ' ἐκπλήξεως τοὺς μεγάλους γαλανοὺς ὀφθαλμούς της, καὶ ἠρώτησε·

— Ποῦ εἶναι λοιπόν ὁ Γεράσιμος ;

— Ἀνεχώρησεν, εἶπεν ὁ πατήρ της. Δὲν δειπνεῖ ἀπόψε μαζί μας.

— Δὲν θὰ δειπνήσῃ μαζί μας ! ανέκραξεν ἡ κόρη μετ' ἡλλοιωμένης φωνῆς· καὶ ἐν ᾧ τὸν εἶπα πῶς μόνη μου τὸν ἔκοψα τὰ κεράσι' ἀπὸ τὸ δένδρον μας !

— Ἄλλο δὲν ἔμεινε, εἶπεν ὁ πατήρ της, ἐπιπλήττων αὐτὴν ἐλαφρῶς, παρὰ νὰ κλάψῃς πῶς δὲ θὰ φάγῃ τὰ κεράσια σου, παιδί ποῦ εἶσαι ! Εἶχε δουλειὰ ἀναγκαία κ' ἐπῆγε.

— Καὶ τόσο ἀναγκαία ἦτον ὥστε οὔτε καλὴ νύχτα δὲν ἤμποροῦσε νὰ μᾶς εὐχηθῇ ; εἶπε ἡ Μαρίνα, καὶ ἐφαίνετο τῷ ὄντι ἐτοίμη νὰ κλαύσῃ.

— Παιδί ! εἶπεν ὁ Τάπας. Τόσο δούγκουε τὸν ἀγαπᾷς ἐκεῖν τὸν Γεράσιμο ;

Ἡ Μαρίνα χωρὶς ν' ἀποκριθῇ, ἤρπασε τοῦ πατρός της τὴν χεῖρα καὶ τὴν κατεφίλει, κρύπτουσα ὑπ' αὐτὴν τὴν φλόγα τῶν παρειῶν της.

— Ἐννοια σου, κόρη μου, ἔννοια σου, εἶπεν ὁ Τάπας· δὲν σέ μαλώνω, ἀγάπα τον, περδίο! Ἀφ' οὗ τὸν θέλεις, πάρε τον. Καθὼς κληρονομήσῃ τὸν θεῖό του, θὰ εἶσαι ἡ ποιοὺ πλούσια καὶ ἡ ποιοὺ ζηλευμένη γυναῖκα 'ς τὰ ἑπτὰ νησιᾶ.

Τότε ἡ Μαρίνα ἔρριψε τὰς δύο της χεῖρας περὶ τὸν τράχηλον τοῦ πατρός της, καὶ τὰ δάκρυά της ἔρρεον ἀφθόνως. Καὶ ὁ συμβολαιογράφος δὲ ἐνέκλεισε τὴν εὐχαριν κόρην εἰς τὰς ἀγκάλας του, καὶ τὴν ἐφίλει εἰς τὸ μέτωπον μετὰ ζωηρότητος καὶ περιπαθείας ἀνωτέρας τῆς ὅσῃν ἐδικαιούμεθα νὰ προσδοκῶμεν ἀφ' ὅ,τι ἐγνωρίσαμεν τοῦ ξηροῦ καὶ στριφνοῦ χαρακτῆρος τοῦ γέροντος. Ἀλλ' ὥς ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἐρημώσεως κατακεκαυμένων πεδίων ἢ ἐμβροντήτων κρημνῶν, θάλλει πολλάκις ἐν μόνον δένδρον, λείψανον εὐκόμων δασῶν, καὶ ἡ ἀκμὴ τῆς βλαστήσεώς του, τρεφομένη ἀπὸ τοῦ περισσεύοντος τῆς ἱκμάδος τῶν ἄλλων, ἐκπλήττει τὴν ὄρασιν, ὁμοίως εἰς καρδίας ἀπεσκληρημένας ἢ ἔρμαιο γενομένας τῶν ταπεινοτέρων παθῶν συμβαίνει νὰ ἐπιζῇ πολλάκις ἐν μόνον αἶσθημα εὐγενές, καὶ τότε τοῦτο, διότι μόνον, ν' ἀναπτύσσεται εἰς καταπληκτικὴν εὐρωστίαν. Εἰς τὴν καρδίαν τοῦ Τάπα τὸ αἶσθημα τοῦτο ἦν ἡ φιλοστοργία.

Νέος εἶχε νυμφευθῇ παρὰ τὴν θέλησιν τῶν γονέων της τὴν θυγατέρα ἐνὸς τῶν ἐπιστημοτέρων καὶ πλουσιωτέρων ἐμπόρων τῆς νήσου. Αὕτη ἦν ἡ πρώτη καὶ τελευταία νεανικὴ του παρεκτροπὴ, εἰς ἣν ὅμως ὁ νοῦς δὲν εἶχε μείνει ἀργὸς θεατῆς τῶν νεανικευμάτων τῆς καρδίας. Ἡ γυνὴ του ἀπέθανε γεννήσασα τὴν Μαρίναν, καὶ αὐτὴ τῷ ἀπέμεινεν ὥς

ἐνθύμημα μὲν πρὸς αὐτὸν τῆς προσκαίρου του εὐτυχίας, ὡς μάρτυς δὲ πρὸς τοὺς λοιποὺς τοῦ θριάμβου τῆς φιλαυτίας του.

Διὰ τοῦτο συνεκέντρωσεν εἰς αὐτὴν ὅσῃν ἀγάπης δύναμιν περιεῖχον αἱ ἔσχαται τῆς καρδίας του, ἵνες καὶ τὸ αἶσθημα τοῦτο τοσαύτην ἔλαβεν ἔντασιν, ὥστε οὐ μόνον ἀπερρόφα πάσας τὰς ἐλαχίστας εὐγενοῦς ἱκμάδος ῥανίδας, αἵτινες πάντοτε κυκλοφοροῦσι λανθάνουσαι καὶ εἰς τὰς μᾶλλον διεφθαρμένας ψυχὰς, ἀλλ' ἐτρέφετο καὶ ἀπὸ τῶν νοσωδεστέρων ἀκόμη αὐτῆς χυμῶν, καὶ εἶχε πᾶσαν τὴν ὁρμὴν ἀρετῆς συγχρόνως καὶ ἐλαττώματος.

Τῷ ὄντι δὲν ἤθελε διστάσει ἐνώπιον θυσίας, ὅσον καὶ ἂν ἦτον μεγάλη, ἀλλ' οὐδ' ἐνώπιον ἐγκλήματος, ὅσον ἀποτρόπαιον καὶ ἂν ἦτον, ἂν δι' ἐκείνης ἢ δι' αὐτοῦ ἐπρόκειτο ν' ἀγοράσῃ διὰ τὴν κόρην του πλοῦτον, ἀπόλαυσιν, εὐτυχίαν.

Γ'.

Ὁ δὲ Ῥοδίνης, ἀπὸ τοῦ συμβολαιογραφείου ἀναχωρήσας, διηυθύνθη πρὸς τὸ ἐνδότερον τῆς πόλεως, εἰς ὁδὸν σκολιὰν, καὶ εἰσῆλθεν εἰς οἰκίαν εὐπρεπῇ μὲν καὶ καθαρίαν, ἀλλ' ἐκ τῶν ἦττον ἐπιφανῶν. Εἰς τῆς κλίμακος τὴν κεφαλὴν ἀπήντησε κατὰ σύμπτωσιν νέαν ποτίζουσαν ἄνθη εἰς γάστρας, καὶ ἦν ἐδυνατό τις νὰ ἐκλάβῃ ὡς ἀδελφὴν τῶν ἀνθέων. Τὸ σῶμα τῆς ἦτον λυγιώτερον τῶν περικλυμένων τῆς, λευκότεραι τῶν ἰάσμων αἱ χεῖρες δι' ὧν ἐκράτει, ὡς ἀρχαία νύμφη, τὴν ἀργυρᾶν προχοῖδα τῆς, καὶ ἐρυθρότερα τῶν γαροφάλλων τῆς τὰ μειδιῶντα τῆς χεῖλη. Ἡ νέα αὕτη ἦτον ἡ Ἀγγελικὴ, θυγάτηρ τοῦ Αὐγουστίνου Βοράτου.

Πρέπει δὲ νὰ ὁμολογήσωμεν, ὅτι ἡ σύμπτωσις αὕτη, εἰς ἣν ὁ Ῥοδίνης ὤφειλε τὴν εὐτυχῇ του συνάντησιν, συνέ-

βεινε σχεδὸν καθ' ἑσπέραν, καὶ ὅτι λησμονούμενος ὁ Ῥοδίνης εἰς τῆς κλίμακος τὴν κεφαλὴν, ἐπροοιμιάζεν εἰς τὰς ταχυτικὰς ἐπισκέψεις του πρὸς τὸν κύριον Βοράτην διὰ συνδιαλέξεων μιᾶς ἢ δύο ὥρων μετὰ τῆς Ἀγγελικῆς· διότι ἡγαπῶντο οἱ δύο νέοι ὡς ἀγαπῶνται δύο ψυχαὶ συγγενεῖς, χωρὶς νὰ ὁμολογήσωσιν αὐτὸ πρὸς ἀλλήλας, καὶ ἴσως οὔτε πρὸς ἑαυτάς.

Τὸ αἶσθημά των ὅμως, ὡς ἀνεπιτήδευτον καὶ διαφανές, δὲν ἐλάνθανε τὸν ὀφθαλμὸν τοῦ κ. Βοράτου. Ἀλλ' ἡ ιδέα τῆς ἐνώσεώς των, ὅσον καὶ ἂν ᾔθελε καταστήσει αὐτὸν εὐδαίμονα, οὐδὲ τῷ ἐπῆρχετο καὶ κατὰ νοῦν, ἢ, ἂν τῷ ἐπῆρχετο, ἦτον πηγὴ θλίψεως δι' αὐτὸν, διότι ἀνυπέρβλητον εἰς τὴν πραγματοποίησιν αὐτῆς ἀπῆντα πρόσκομμα τὴν ἀμφοτέρων πενίαν. Τὸν δὲ Ῥοδίνην ἐπεφοίτα εἰς σπανίας τινὰς στιγμὰς ὡς οὐράνιον τι ἀνέφικτον ὄραμα, ὡς χρυσοῦν τι, ἀλλ' ἄτοπον ὀνειροπόλημα, περὶ οὗ οὐδὲ λέξιν ἐπρόφερε ποτὲ πρὸς τὴν Ἀγγελικὴν.

— Τρέχα, κύριε Ῥοδίνη, τῷ ἔκραζεν αὕτη, ἅμα μακρόθεν τὸν εἶδεν ἀναβαίνοντα τὴν κλίμακα· τρέχα νὰ ἰδῇς. Ἦνθησε τὸ ρόδον τῆς Βεγγάλης ὅπου μ' ἔδωσας· καὶ ἀχάριστον θὰ ἦτον ἐὰν δὲν ἦνθαι μετὰ τόσας περιποιήσεις μου· διότι ἀγαπῶ, κύριε Ῥοδίνη, τὰ ρόδα τῆς Βεγγάλης . . . καὶ μάλιστα τοῦτο· ἐπρόσθεσε μετὰ φωνῆς σιγαλῆς καὶ δισταζούσης, ὅταν ὁ νέος ἔφθασε πλησίον της.

Ἀλλ' αὐτὸς, ἀντὶ ν' ἀποκριθῇ, καὶ ὡς ἄλλοτε πάσης προφάσεως δραττόμενος νὰ παρατείνῃ τὴν παρ' αὐτῇ διαμονήν του, ἤρπασε τὴν χεῖρά της, καὶ τὴν ἔφερε ζωηρῶς εἰς τὰ χεῖλη του, ὅπερ οὐδέποτε ἄλλοτε, οὐδὲ κατὰ διάνοιαν καὶ εἶχε τολμήσει ἀφ' οὗ τὴν ἐγνώριζε· καὶ πρὶν ἢ ἐκπεπληγμένη νεάνις προφθάσῃ νὰ τῷ ζητήσῃ ἐξήγησιν

τῆς τοιαύτης ἐφόδου του, τὴν ἀφῆκε καὶ ἔδραμε πρὸς τὸν πατέρα της.

Τὸν ἠκολούθησεν ὁμῶς καὶ ἡ Ἀγγελικὴ ἀκροποδητὶ καὶ ἐλαφρὰ ὡς σκιὰ, περίεργος νὰ μάθῃ, ἂν δὲν τῇ ἀπηγορεύετο, τί τόσον σπουδαῖον εἶχε νὰ εἰπῇ εἰς τὸν πατέρα της ὁ Ῥοδίνης, ὥστε οὔτε μίαν λέξιν δὲν ἐστάθη νὰ τῇ ἀποτεῖνῃ.

Ἄλλ' ὁ Ῥοδίνης τίποτε σπουδαῖον νὰ εἰπῇ δὲν εἶχεν.

— Ὁ Κόμης Διονύσιος σᾶς παρακαλεῖ, εἶπεν, ἂν δὲν ἔχητε ἐργασίαν ἀπόψε, νὰ ἔλθητε μετὰ τῆς Κυρίας Ἀγγελικῆς ὀλίγον πρὸς αὐτὸν, διότι μόνος στενοχωρεῖται.

Τὴν ἀδιάφορον ὁμῶς ταύτην πρόσκλησιν ἐπρόφερε μετὰ φωνῆς τόσον τεταραγμένης, ὥστε ἡ Ἀγγελικὴ δὲν ἠδύνατο νὰ ἐννοήσῃ τί τῷ συμβαίνει σήμερον.

Ἐν τούτοις ἐννοεῖται ὅτι ἡ ἐπιθυμία τοῦ φίλου του ἦτον νόμος διὰ τὸν Βοράτην· ὅθεν λαβὼν ἀμέσως τὴν θυγατέρα του, συνώδευσε τὸν Ῥοδίνην εἰς τοῦ κόμητος.

Τὸν γέροντα εὗρον κλινήρῃ, ὡς ἦτον πρὸ πολλοῦ ἤδη, ἀφ' οὗ πρὸ πάντων ἡ ἐσχάτη κακουργία τοῦ ἀνεψιοῦ του εἶχε καταστρέψει τὴν υἱείαν του, ὑπεσκαμμένην καὶ πρὸ τούτου ὑπὸ τῶν θλίψεων ἅς τὸν ἐπότισεν ἡ προλαβοῦσα αὐτοῦ ἐκδιαίτησις. Ἐπὶ ποῦ προσώπου του ὁμῶς, ἂν καὶ τὸν ἐβασάνιζον σωματικοὶ πόνοι, ἐπέλαμπεν ἡ φαιδρὰ ἡρεμία ἐκείνη ἣν παρέχει τῆς ψυχῆς ἡ γαλήνη, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ του ἐπληρώθησαν περιπαθοῦς θυμηδίας ὅταν εἶδε τοὺς φίλους του ἐρχομένους.

— Ἀγαπητὲ Βοράτη, εἶπε, σ' εὐχαριστῶ ὅτι ἦλθες μετὰ τῆς φιλτάτης Ἀγγελικῆς. Ὅσω γηράσκω, φίλοι μου, τόσω ἐγωῖστικώτερος γίνομαι. Τὴν ζωὴν μου μετροῦσι στιγμαὶ, καὶ τὰς τελευταίας θέλω νὰ θερμάνῃ ἡ παρουσία σας, καθὼς ἄλλοι, ἐκπνέοντες, ἐπιθυμοῦσι τοῦ ἡλίου τὴν παρουσίαν.

— Μὴ, εἶπεν ὁ Βοράτης, φίλτατε κόμη, τὰς ὀλιβεράς τούτας λέξεις. Ἡ πρόνοια, ἐλπίζομεν, ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἀκόμῃ δὲν θὰ μᾶς φθονήσῃ τὴν εὐδαιμονίαν τοῦ νὰ εἴμεθα ὁμοῦ εἰς τοῦτον τὸν κόσμον.

— Μὴ τὸ πιστεύῃς, φίλε μου, εἶπεν ὁ κόμης, καὶ δι' ἐμῆ... μὴ τὸ εὐχέσθαι. Ἀλλ' ὅπως δήποτε, ἔχω ἐν χρέος, καὶ νομίζω ὅτι θὰ περιμένω καρτερικώτερον τὴν στιγμὴν καθ' ἣν θέλει εὐδοκήσῃ ὁ κύριος νὰ μὲ καλέσῃ πρὸς ἑαυτὸν, ἀφ' οὗ ἀποτίσω τὸ χρέος τοῦτο.

— Ποῖον χρέος; πρὸς τίνα; ἠρώτησεν ὁ Βοράτης.

— Ὅταν τὸ αἷμά μου, ἀπεκρίθη ὁ γέρων, ὅταν τὸ αἷμά μου ἐκυκλοφόρει γοργότερον, καὶ τὸν βραχίονά μου ἐστήριζον νεανικώτερα νεῦρα, εἰς τὴν θέαν τῶν περιπετειῶν τῆς Εὐρώπης καὶ τῶν συνεχῶν μεταβολῶν τῆς πατρίδος μου, ὠνειρεύθην τὴν ἐντελῆ ἀνεξαρτησίαν αὐτῆς καὶ τὸν καταρτισμὸν αὐτῆς εἰς ἐστίαν ἐλευθερίας δι' ὅλον τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος, καὶ τινες ἀπερίσκεπτοι πράξεις μου, πρόωρος ἐφαρμογὴ τοῦ προώρου ὀνειροπολήματος, εἴλκυσαν ἐπ' ἐμὲ τὴν καταδρομὴν τῶν ἀρχῶν, ἐπικίνδυνον κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους, ὥς ἐνθυμεῖσαι.

Τότε εὐρέθη τις, ὅστις, ἐκτεθεὶς ὁ ἴδιος εἰς μέγιστον κίνδυνον, μ' ἐφυγάδευσε, καὶ ἀφ' οὗ ἔφυγον, τὰ κτήματά μου ἔμειναν εἰς διαρπαγὴν, καὶ ἂν ἐσώζετο ἡ ζωὴ μου, κατεστρέφετο πᾶσα ἡ μέλλουσα ὑπαρξίς μου. Ἀλλ' αὐτὸς ἐπροστάτευσε τὰ συμφέροντά μου, ἔσωσε τὴν περιουσίαν μου, καὶ αὐτόκλητος ἐπίτροπός μου, μοὶ τὴν παρέδωκεν ἀνέπαφον καὶ ἐπηυξημένην.

Ὁ αὐτὸς ἀκόμῃ, τῆς πρώτης εὐθέτου δραξάμενος περιστάσεως, μετεχειρίσθη τὴν ἐπιρροήν του, καὶ κατώρθωσε

τὴν διαγραφὴν μου ἀπὸ των πινάκων τῶν διωκομένων, καὶ τὴν κάθοδόν μου.

«Ἴδου ποῖον εἶναι τὸ χρέος μου, καὶ ἰδου εἰς ποῖον θέλω νὰ τὸ πληρώσω».

— Θέλεις νὰ μὲ πληρώσης; ἠρώτησεν ὁ Βοράτης μετὰ φωνῆς εἰς ἣν διεφαίνετο δυσαρέσκεια.

— Δὲν ἐρωτᾷς πρῶτον τί πληρωμὴν σοὶ προτείνω, ἀλλ' ἐθύμωσες νὰ μὲ φάγῃς, ἀγριάνθρωπε! εἶπε μειδιῶν ὁ κόμης Ναννέτος.

— Δὲν σ' ἠρώτησα, ἀπήντησεν ὁ Βοράτης ἡπίως, διότι τῶν πράξεων ὅσας ἀπαριθμεῖς ἔλαβον ἀμοιβὴν ἑκατονταπλάσιον διὰ τῆς εὐχαριστήσεως ἣν ἀπ' αὐτῶν ἔδρεψα. Ποίαν λοιπὸν, ἃς ἰδῶμεν, πληρωμὴν μοὶ προτείνεις, φίλτατέ μου χρεώσα;

— Εὐθυνὴν δι' ἐμέ, εἶπε μειδιῶν ὁ γέρων, καὶ ἴσως διὰ σὲ ὠφέλιμον. Μίαν συμβουλήν.

— ὦ! ταύτην μάλιστα, ἀνέκραξε περιχαρῶς ὁ Βοράτης. Καὶ ἑκατὸν δέχομαι ἀντὶ τῆς μιᾶς.

— Ἐκείνην τὴν κακὴν νέαν ἐκεῖ, ἥτις φαίνεται ὅτι συμμαχεῖ μετὰ τοῦ πατρός της κατ' ἐμοῦ, καὶ ὅτι θέλει νὰ μὲ φάγῃ διὰ τῶν μεγάλων τῆς ὀφθαλμῶν, σὲ συμβουλεύω... νὰ τὴν ὑπανδρεύῃς.

— Ἄν, πάτερ, αἱ ἐννενήκοντα ἐννέα ἄλλαι συμβουλαί, εἶπεν ἡ Ἀγγελικὴ ἐρυθριῶσα, ὁμοιάζωσι τὴν πρώτην ταύτην, κλεῖσον, ἂν μὲ πιστεύῃς, τὰ ὦτά σου.

— ὦ! τὴν πονηρὰν ἀπόγονον τοῦ Ὀδυσσέως, εἶπεν ὁ ἀσθενὴς μετ' εὐθύμου ἀγαθότητος. Φοβεῖται τὸ ἄσμα τῆς σειρῆνος.

Ὁ δὲ Βοράτης ἔκλινε τὴν κεφαλὴν σιωπῶν, καὶ νέφος θλίψεως ἐσκότισε τὸ μέτωπόν του. Ἀλλ' ὁ κόμης Ναννέτος ἐπροσποιήθη ὅτι δὲν τὸ παρετήρησεν.

— Αὐτὴ λοιπὸν ἡ πρώτη μου συμβουλή. Ἡ δευτέρα εἶναι νὰ τῇ εὐρῆς ἄνδρα ὅστις νὰ εἶναι ἀντάξιός της. Γνωρίζω τινὰ ὅστις σιωπηλῶς τὴν λατρεύει, ὡς λατρεύουσι τοὺς ἀγίους, ὅστις θέλει τῇ δώσει ὅλην τὴν δόσιν τῆς εὐδαιμονίας, ὅσης οἱ ἄνθρωποι εἰσὶ δεκτικοὶ ἐπὶ γῆς. Ἐρώτησόν την ἂν θέλῃ ν' ἀκούσῃ τὴν τρίτην συμβουλήν μου, καὶ ἂν δέχεται ἐκ χειρός μου τὸν Ῥοδίνην, ὅστις, ἰδέ τον πόσον εὐγλώττως σιωπῶν, παρακαλεῖ δι' ἐμοῦ. Ἀλλὰ, Ῥοδίνη τέκνον μου, ἴσως παρεξηγῶ τὴν αἰτίαν τῆς σιωπῆς σου.

Ὁ Ῥοδίνης ἐρρίφθη τότε εἰς τὴν χεῖρα τοῦ γέροντος καὶ καταφιλῶν αὐτὴν,

— Εὐεργέτα μου, εἶπεν, ἔκρουσας δι' ἐμέ τὴν πύλην τοῦ παραδείσου, εἰς ἣν οὐδὲ ν' ἀτενίσω ἐτόλμων. Μία λέξις περιμένω νὰ μοὶ τὴν ἀνοίξῃ

— Ἀκούετε; εἶπεν ὁ κόμης, ἀποτεινόμενος ἰδίως εἰς τὴν Ἀγγελικὴν, ἥτις ἔμενεν ἀκίνητος καὶ ὠχρὰ, ὡς παλαιὰ Καρυάτις.

— Ἀγαπητὲ φίλε, εἶπεν ὁ Βοράτης, λαμβάνων καὶ αὐτὸς τὴν χεῖρα τοῦ κόμητος Ναννέτου, ἡ κόρη μου εἶναι πτωχή. Ἀλλὴν εὐτυχίαν δὲν ἐδυνάμην νὰ ἐλπίσω δι' αὐτὴν, εἰμὴ ὅσῃν ἐδύνατο νὰ τῇ παρέξῃ ἡ φιλοστοργία μου. Ἀλλ' ἀφοῦ, σεβαστὲ φίλε, σὺ τὴν ἐγκρίνεις διὰ τὸν Ῥοδίνην, ἀφ' οὗ ὁ Ῥοδίνης δέχεται τὴν πτωχείαν της, ἂν ἡ θέλησίς της δὲν εἶναι ἐναντία, ἐγὼ τῇ δίδω ὅ,τι ἔχω νὰ τῇ δώσω, τὴν πατρικὴν μου εὐχὴν ἐκ μέσης καρδίας. Τί λέγεις καὶ σὺ, ὦ κόρη μου;

Ἡ Ἀγγελικὴ ἐρρίφθη εἰς τὰς ἀγκάλας του, καὶ ὅλα τὰ μέχρι τοῦδε συνεχόμενα αἰσθήματά της ἐξερράγησαν διὰ μιᾶς εἰς δάκρυα.

— Πάτερ, εἶπεν, ἡ τύχη μου εἶναι εἰς χεῖράς σου. Πράξον περὶ ἐμοῦ ὅπως θέλεις.

— Ἀγαπητὲ Βοράτῃ, ἐπρόσθεσεν ὁ κόμης, μὴ ἀνησυχῆς ὅτι δὲν εἶναι πλούσιος ὁ Ῥοδίνης. Ὁ τίμιος ἐνταυτῷ καὶ δραστήριος ποτὲ δὲν φοβεῖται πενίαν. Ὁ Θεὸς δὲν ἐγκαταλείπει τὰς προσπάθειάς του.

— Οὐδεὶς θησαυρὸς, ἀπεκρίθη ὁ Βοράτης, εἶναι ἰσόσταθμος δι' ἐμὲ τῆς εὐτυχίας τοῦ ν' ἀποκτήσω τὸν Ῥοδίνην υἱόν μου, τοῦ νὰ ἡξεύρω τὴν τύχην τῆς κόρης μου εἰς τὰς χεῖράς του ἐμπεπιστευμένην. Ὑπαγε, κόρη μου, εὐχαρίστησον τὸν ἀγαθόν σου ἐκεῖνον πατέρα, ὅστις σοὶ χορηγεῖ τὸ εὖ εἶναι.

Καὶ ταῦτα λέγων, τὴν ἔσπρωξεν ἐλαφρῶς, ὥστε ἡ Ἀγγελικὴ ἐκλινε γονυπετῆς ἐμπρὸς εἰς τὸν γέροντα, καὶ λαβοῦσα ν' ἀσπασθῇ τὴν σεβασμίαν του δεξιάν, ἔκρυψεν εἰς αὐτὴν τὸ πρόσωπόν της, ἥδη ἐρυθρότερον ἀνεμώνης. Συγχρόνως δὲ καὶ ὁ Ῥοδίνης ἔλαβε καὶ αὐτὸς αὐτομάτως τὴν ἀριστεράν τοῦ κόμητος, ὅς τις ἐνώσας τῶν δύο νέων τὰς χεῖρας, καὶ θεῖς τὰς ἐδικάς του ἐπὶ τῶν κεφαλῶν των, ὕψωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὸν οὐρανόν, καὶ ἐφάνη ἐπὶ τινὰς στιγμὰς προσευχόμενος.

— Φίλοι μου, ὠμίλησε μετὰ ταῦτα, ἐπληρώθη εἰς τὴν γῆν ἡ ἐνθερμοτάτη τῶν ἐπιθυμιῶν μου. Φαιδρὸς τούντεῦθεν θ' ἀνοίξω εἰς τὸν θάνατον, ὅστις κρούει τὴν σαθρὰν θύραν μου. Αἱ εὐχαὶ πατρὸς εἰσὶν ἀγαθὸν ἐφόδιον εἰς τὸν βίον, καὶ ὑμεῖς ἔχετε τὰς εἰλικρινεστέρας πασῶν. Ἐὰν δὲ τέκνων εὐημερία τέρπη τὴν ψυχὴν τῶν ἀποθανόντων γονέων, εὐτυχεῖτε τέκνα μου, καὶ εὐδαίμων θὰ κεῖμαι ἐντὸς τοῦ τάφου μου.

Ὅλοι ἐρρίφθησαν εἰς τὰς ἀγκάλας του, καὶ εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς των ἔρρεον δάκρυα.

— Ἀλλὰ, ἐπρόσθεσεν ὁ ἀγαθὸς γέρων, δὲν ἡξεύρω πόσας σταγόνας περιέχει δι' ἐμὲ ἀκόμη τῆς ζωῆς ἡ φιάλη εἰς

τότε πυθμένα της. Ἦθελον σᾶς φανῇ ὀχληρὸς, τέκνα, ἂν παρεκάλουν νὰ ἐπισπεύσητε τὴν τελετὴν τῆς ἐνώσεώς σας, ὥστε νὰ προφθάσω νὰ παρευρεθῶ εἰς αὐτήν;

— Φίλτατε εὐεργέτα, ἀπεκρίθη ὁ Βοράτης· ἐλπίζω νὰ ζήτησης ἱκανὸν χρόνον, ὥστε καὶ τὰ παιδιά των νὰ εὐλογήσῃς ὡς καὶ αὐτοὺς ηὐλόγησας. Ἄλλ' εἴμεθα πρόθυμοι νὰ τελέσωμεν τοὺς γάμους ἅμα θέλῃς, καὶ ἅμα ὁ ἀγαπητὸς Ῥοδίνης ἐτοιμασθῇ.

— Ἐν μόνον καθῆκον, εἶπεν ὁ Ῥοδίνης, ἔχω νὰ ἐκπληρώσω προηγουμένως, διότι προηγεῖται καὶ αὐτῆς τῆς εὐδαιμονίας μου· ἀπελθὼν εἰς Κέρκυραν, νὰ λάβω τὴν εὐχὴν τῆς μητρός μου.

— Ὑπαγε, φίλτατε, εἶπεν ὁ κόμης, ὕπαγε νὰ τῇ φέρῃς ἓν μικρὸν δῶρόν μου, καὶ νὰ ζητήσης ἐκ μέρους μου τὴν συγκατάθεσίν της. Ἡ εὐσέβεια πρὸς τοὺς γονεῖς ἀγιάζει τὸν βίον καὶ ἡ εὐχὴ τῶν γονέων στηρίζει τοὺς οἴκους.

Ὁ Βοράτης μετὰ τῆς Ἀγγελικῆς καὶ τοῦ Ῥοδίνου ἠγέρθησαν τότε ν' ἀναχωρήσωσιν. Ἐν ᾧ δὲ ἐξήρχετο ὁ Ῥοδίνης, ὁ κόμης τὸν μετεκάλεσεν.

— Αὔριον πρὸ τῆς αὐγῆς, τῷ εἶπεν, ἀποπλέει τὸ πλοῖόν μου, ὁ ἅγιος Γεράσιμος διὰ τὴν Τεργέστην. Ὑπαγε δι' αὐτοῦ, ἵνα μὴ ἀργήσης, καὶ νὰ εἶσαι ταχέως ὀπίσω. Ἐχε ὑγείαν λοιπόν. Ὅταν θ' ἀναχωρήσης αὔριον, θὰ κοιμῶμαι.

Ὁ Ῥοδίνης ἐρρίφθη ἐκ νέου ἐπὶ τῆς χειρός του καὶ τὴν ἐφίλησε, καὶ ἔδραμεν ἔπειτα κατόπιν τῆς Ἀγγελικῆς.

Ἐν ᾧ δὲ ὁ γέρων ἀπεκοιμᾶτο, ἴσως τὸν πρῶτον ἐλαφρὸν καὶ γλυκὺν ὕπνον ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς μακρᾶς ἀσθενείας του, ὀνειρευόμενος τοὺς ἀγγέλους προσμειδιῶντας αὐτῷ, ὁ Ῥοδίνης ἐβάδιζε πρὸς τὴν οἰκίαν τῆς μνηστῆς του, διαλεγόμενος καὶ αὐτὸς περὶ μειδιῶντων ἀγγέλων.

Δ'.

Τὸ μεσονύκτιον εἶχεν ἤδη παρέλθει, ὅταν ὁ γέρων Νικολός, ὁ ἀρχαῖος ὑπηρέτης τοῦ κόμητος Ναννέτου, κοιμώμενος εἰς τὸ πρόσγαιων ἐστιατόριον τοῦ οἴκου, ἐνόμισεν εἰς τὴν ζάλην τοῦ ὕπνου ὅτι ἤκουσε βῆμα ὑπόκωφον ἀναβαῖνον τὴν κλίμακα. Τοῦτο ἤρχισε νὰ διεγείρῃ τὰς νεναρκωμένας αἰσθήσεις του.

Τὸ βῆμα ἀνέβη, καὶ εἰς τὸν ἄνω ὄροφον ἠκούετο ἡχηρότερον καὶ βαρύτερον. Ὁ ὑπηρέτης ἠθέλησε τότε νὰ πηδήσῃ τῆς κλίνης. Ἀλλὰ προσέξας, ἤκουσε τὸν περιπατοῦντα ὅτι ἐπορεύετο κατ' εὐθεΐαν πρὸς τὸ δωμάτιον τοῦ Ῥοδίνου, καὶ τότε ἀνεπόλησεν ὅτι οὗτος, ἀφ' οὔτου εἶχεν ἐξέλθει μετὰ τοῦ Βοράτου καὶ τῆς θυγατρὸς του, δὲν εἶχεν ἐπιστρέψει ἀκόμη.

Ἐννοήσας ἐπομένως ὅτι αὐτὸς ἦτον ὁ ἀναβάς, καὶ ἔτι μᾶλλον πεισθεὶς περὶ τούτου, ὅταν ἤκουσε τὸ αὐτὸ βῆμα ἀπὸ τοῦ δωματίου τοῦ Ῥοδίνου διεθθυνθὲν πρὸς τὸν κοιτῶνα τοῦ κόμητος, καὶ μετ' οὐ πολὺ ὁμιλίαν γινομένην ἰντὸς αὐτοῦ, πεισθεὶς, λέγομεν, ὅτι ὁ Ῥοδίνης ἐπανελθὼν ἐξώθεν, καὶ εὐρὼν τὸν κόμητα ἐξυπνον, συνωμίλει μετ' αὐτοῦ, καθησύχασεν ὁ γέρων Νικολός, καὶ ἐπέτρεψεν εἰς τὸν μόλις συνταραχθέντα ὕπνον του νὰ τὸν κυριεύσῃ καὶ πάλιν.

Ἐπὶ τινὰς στιγμὰς ἔτι ἡ ἀντήχησις τῆς συνδιαλέξεως ἔφθανε μέχρι τῆς ἡμβλημένης του ἀκοῆς, καὶ τέλος ἀπεκοιμήθη διόλου.

Τὴν δ' αὖγην, ἅμα ἐξυπνήσας ὁ ἀφωσιωμένος ὑπηρέτης, ἔσπευσε πρὸς τὸν κοιτῶνα τοῦ κυρίου του, καὶ ἐμβῆκεν ἡσύχως. Ἀλλ' ἐπειδὴ, ἀφ' οὗ ἐπρόσμεινε στιγμὰς τινὰς, ὁ κό-

μὲν δὲν τῷ ὠμίλησεν, ἐξῆλθε κρατῶν τὴν ἀναπνοήν του. Ἐκ τὴν μεγάλην δ' αἰθουσαν ἀπήντησε τὸν Ῥοδίνην ἐξερχόμενον τοῦ δωματίου του.

— Ἐξώρας ἐπεστρέψατε χθές, σιὸρ Ῥοδίνη, τῷ εἶπε.

— Τῷ ὄντι ἐξώρας, Γέρων Νικολό. Ἀλλὰ τί κάμνει ὁ κόμης;

— Κοιμᾶται.

— Κοιμᾶται; Εἰπέ τῷ λοιπὸν ὅταν ἐξυπνήσῃ, ὅτι τῷ ἀφίνω ὑγείαν καὶ ἀνεχώρησα...

— Πῶς, ἀναχωρεῖτε, σιὸρ Ῥοδίνη;

— Μάλισα, φίλε μου, διὰ μερικὰς ἡμέρας. Ἐχω ἀνάγκην.

— Καὶ δὲν προσμένετε ν' ἀποχαιρετήσῃτε τὸν κύριον Κόμητα;

— Τὸν ἀπεχαιρέτησα χθές τὴν νύκτα. Δὲν ἤμπορῶ νὰ προσμείνω. Τὸ πλοῖον ἀναχωρεῖ.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν κατέβη, καὶ μετ' ὀλίγα λεπτὰ ἀπέπλεε.

Κατὰ τὴν αὐτὴν σχεδὸν ὥραν ἄνθρωπος ἄγνωστος παρέδωκεν εἰς τὸν συμβολαιογράφον ἐπιστολὴν ἐσφραγισμένην, καὶ ἀνεχώρησεν ἐν τῷ ἅμα. Ὁ Τάπας δὲ τὴν ἠνέωξε, καὶ εὐρὼν ἄλλο ἔγγραφον ἐγκλειστον ἐν αὐτῇ, παρετήρησεν αὐτὸ μετὰ τινος ἐκπλήξεως, καὶ τὸ ἐφύλαξεν εἰς τὸν κόλπον του. Μετὰ δὲ ταῦτα ἀνέγνω τὴν ἐπιστολὴν μετὰ προφανοῦς ταραχῆς.

— Μπ i ρ μ π ό ν ε ! ἀνέκραξεν ἀφ' οὗ ἐτελείωσε, καὶ ἠθέλησε νὰ σχίσῃ τὴν ἐπιστολήν. Ἀλλ' ἅμα, μετανοήσας, ἔσυρε κρυπτὸν τινα σύρτην τοῦ γραφείου του, καὶ τὴν κατέκλεισεν ἐν αὐτῷ.

— Τίς ἤξεύρει, εἶπε, τί ἤμπορεῖ νὰ τύχῃ; Αἶ! κ i σ á!

Μίαν δὲ ὥραν μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Ῥοδίνου, ὁ Νι-

κολός ἐμβῆκε πάλιν ἀκροποδητὶ εἰς τὸν κοιτῶνα τοῦ κόμητος. Ἐπειδὴ ἔμως καὶ τώρα ἤκουσεν ἄκραν ἡσυχίαν, ἐξῆλθεν ὁμοίως, ἵνα μὴ ταραῖξῃ τὸν ὕπνον του. Τρεῖς ἐπανελάβε τὸ αὐτὸ κατὰ διάληψιν ἡμισείας ὥρας· τέλος δ' ἐκπλαγεὶς διὰ τὸν μακρὸν τεῦτον ὕπνον, ἐπλησίασεν εἰς τὴν κλίνην, ἤγειρεν ἐλαφρῶς τὰ παραπετάσματα, καὶ ποῖα ὑπῆρξεν ἡ ἐκπληξίς του, ὅταν εἶδεν ὅτι τὰ προσκεφάλαια ἔκρυπτον τὴν κεφαλὴν τοῦ ἀσθενοῦς, ποῖα δὲ ἡ φρίκη του ὅταν, μακρύνας αὐτὰ, εἶδεν ὅτι ὁ γέρων ἦτο νεκρὸς, καὶ αἷμα ἐμίαινε τὸ πρόσωπόν του καὶ τὴν σινδόνην του!

— Ὁ κόμης! ἔκραξεν ὁ πιστὸς ὑπηρέτης, τρέχων ἔξω τοῦ κοιτῶνος ὡς μανιώδης, καὶ ἀποσπῶν τὰς λευκὰς τρίχας του. Ὁ κόμης Ναννέτος! Βοηθήσατε! ἀπέθανεν ὁ κόμης Ναννέτος.

Αἱ ἄγριαι αὗται κραυγαὶ εἴλκυσαν τοὺς ἐκπεπληγμένους γείτονας, καὶ ἡ ἀπαίσιος ἀγγελία ἀπὸ στόματος εἰς στόμα διεδόθη ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ εἰς ὅλον τὸ Ἀργοστόλιον, ὅπου ὁ γέρων κόμης ἠγαπᾶτο καὶ ἐτιμᾶτο ὡς παλαιὸς πατριάρχης.

Τὸ πλῆθος ὅλον τεθλιμμένον συνέρρευσεν πρὸς τὴν νεκρικὴν οἰκίαν, καὶ διάφοροι μεταξὺ αὐτοῦ ἐκυκλοφόρουν φῆμαι, ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν ἀλλοιούμεναι καὶ αὐξάνουσαι. Κατὰ τοὺς μὲν, ἀποπληξία ἐπέφερε τὸν αἰφνίδιον τοῦ κόμητος θάνατον, κατ' ἄλλους λησταὶ ἐλθόντες τὴν νύκτα τὸν ἐθανάτωσαν, καὶ ἤρπασαν ἐκ τοῦ ταμείου του μεγάλην ποσότητα χρημάτων.

Μεταξὺ τῶν πρώτων ἀφιχθέντων ἦτον καὶ ὁ συμβολαιογράφος Τάπας, ὅστις, ὡς ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματός του, εἶχε τὸ πλεονέκτημα νὰ πληροφορῇται συνήθως πρὸ τῶν λοιπῶν ὅλων ὅσα συνέβαινον ἐντὸς τῆς πόλεως καὶ τῆς νήσου. Παραγκωνίζων τοὺς ἐπὶ τῶν κλιμάκων συνεσωρευμένους, τοὺς

ἀναβαίνοντας καὶ τοὺς καταβαίνοντας, εἰσῆλθε μετὰ σπουδῆς εἰς τὸν θάλαμον ὅπου ἔκειτο ὁ νεκρός.

Φαίνεται δ' ὅτι τὸ οἰκτρὸν θέαμα τῆς σεβασμίας ἐκείνης μορφῆς, πελιδνῆς ἤδη, διεστραμμένης ὑπὸ τῆς ἀγωνίας καὶ ὅλης καθημαγμένης, ἐκίνησε βίαια εἰς τοῦ Τάπα τὴν καρδίαν αἰσθήματα, ὥς καὶ εἰς ὅλων τῶν περιεστώτων, καὶ εἰς αὐτὴν μάλιστα βιαιότερα, διότι ἂν ὅλων τὰ βλέμματα δὲν ἦσαν προσηλωμένα εἰς μόνην τὴν νεκρικὴν κλίνην, ἦτον εὐκόλον νὰ ἰδῇ ἕκαστος τὸ πρόσωπον τοῦ συμβολαιογράφου γενόμενον διὰ μιᾶς ὥχρον ὥς αὐτοῦ τοῦ νεκροῦ.

Ἀλλὰ ταχέως ἐνίκησε τῆς λύπης του τὴν ὁρμὴν, καὶ ἀναλαβὼν τὴν ὄψιν καὶ τὴν σοβαρότητα τῶν χαρακτήρων του, ἔσυρε μετ' εὐσεβοῦς χειρὸς τὴν σινδόνην τῆς κλίνης, καὶ ἐκάλυψε τὸν νεκρὸν ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν· ἔπειτα δ' ἐκάλεσε κατὰ μέρος τὸν ὀλοφυρόμενον Νικολόν.

— Κάρο, τῷ εἶπε, βέκιος ἦτον ὁ πόθερος· ἕνα κόλπο ἀποπληξίας μᾶς τὸν ἐπῆρε. Αἶ! τί ὠφελοῦν τὰ δάκρυα; μὴ γὰρ θὰ τὸν ἐξυπνήσουν; Σήμερα ἐτοῦτος, αὐριο ἐγὼ, μεθαύριο ἡ ἀφεντιά σου. Τέτοιος εἶν' ὁ ἄνθρωπος. Σὰν σαπίση, πέτα τον. Μὲν τώρα, κάρο, τί τοὺς θέλεις ἐτούτους ἐδῶ καὶ μὲ τοὺς ἐμάζωξες; Πρέπει νὰ ἔχουμε καὶ κομμάτι ρισπέττο γιὰ τὸν πεθαιμένο, κοσπέττο! Τὴν ἀνάπαυσι ἐπῆγε νὰ εὖρη ὁ μεσκιῖνος εἰς τὸν ἄλλον κόσμον. Δὲν πρέπει ἀμμὰ νὰ τὸν κάμωμ' ἐδῶ τοῦ κόσμου τὸ σπεττάκολο. Κλείσε τὴν θύρα, τζόϊα μου, καὶ βγάλε τους ἐξω ὥς νὰ ἴθουν οἱ παπάδες, τὸ καλὸ ποῦ σοῦ θέλω, νὰ τὸν σηκώσουμε χωρὶς βοή καὶ χωρὶς ταραχὴ, καθὼς ἔζησεν ὅλην του τὴ ζωὴν.

Ὁ πιστὸς ὑπηρέτης προθύμως πειθόμενος εἰς τοὺς λό-
 λόγους τοῦ συμβολαιογράφου, συμφώνους πρὸς τὴν διάθε-
 [ΑΠΑΝΤΑ ΡΑΓΚΑΒΗ—Τόμ. Γ'.]

θεσιν τῆς ιδίας του θλίψεως, ἥτις σιγὴν ἐπεζήτει καὶ ἡτυ-
χίαν ἐπίσης, παρεκάλεσε τοὺς παρευρισκομένους νὰ μακρυν-
θῶσι, καὶ ἤρχισεν ὁ κοιτῶν νὰ κενουῖται, ὅταν εἰσώρμησεν
ὡς ἔξω φρενῶν ὁ Βοράτης, καὶ ὀλοφυρόμενος ἐρρίφθη ἐπὶ
τῆς κλίνης, ἐνηγκαλίσθη τὸν ἐγκεκαλυμμένον νεκρὸν καὶ
κατεφίλει τὸ ἄμορφον σῶμα.

Ὁ Τάπας τότε πλησιάσας εἰς τὸ οὖς τοῦ ὑπηρέτου, τῷ
εἶπε λέξεις τινάς, καὶ ὁ Νικολός, προσελθὼν πρὸς τὸν Βο-
ράτην, τὸν ἔλαβεν ἐκ τοῦ βραχίονος, καὶ ἐπροσπάθει διὰ
πειθοῦς καὶ ἐλαφρᾶς βίας νὰ τὸν ἀποσπάσῃ ἀπὸ τοῦ ἀντι-
κειμένου τῆς ἀπελπισίας του. Ἀλλ' ὁ Βοράτης ἐπέμενεν
ὡς ἄνθρωπος οὐ ἐπείθετο μὲν ὁ νοῦς, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ἡ καρδιά.

— Ἄφες τοῦλάχιστον νὰ ἶδῶ ἅπαξ ἀκέμῃ τοὺς σεβα-
στοὺς χαρακτῆράς του. ἀνέκραζεν. Ἡ τελευταία λέξις του
ἦτον βεβαίως εὐχὴ πρὸς ἐμέ. Ἄφες νὰ τὴν λάβω ἐπὶ τῶν
νεκρῶν του χειλέων.

Καὶ ὅλος τρέμων ἀνέστυρε τὴν σινδόνην, ἥτις ἔκρυπτε
τοῦ κόμητος τὴν μορφήν. Ἀλλὰ, μόλις ἐγείρας αὐτήν, ἔ-
μεινεν ὡς ἐμβρόντητος.

— Τὸν ἱατρὸν, ἔκραξε· τρέξατε εἰς τὸν ἱατρὸν.

— Τὸν ἡγιατρὸν; εἶπεν ὁ Τάπας. Τί τὸν θέλει τὸν γι-
ατρὸν; Μήτε ζωὴ ἔχει, μήτε πνοὴ ὁ μίζερος. Ἀπέθανε,
πόθερο ἀμίκτο. Κανένας δοτόρος δὲν τὸν ἀναστήνει
πλέον.

— Τὸν ἱατρὸν, ἔκραξε πάλιν ὁ Βοράτης τρέχων πρὸς τὴν
θύραν. Ἀμέσως, φέρετέ τον ἀμέσως!

— Ἀφῆτε, εἶπεν ὁ Τάπας, μετὰ τόνου φωνῆς ἐκφράζον-
τος οἶκτον. Δὲν βλέπετε; ἡ λύπη τὸν ἐσχότισε. Κόπιασε,
κάρω Βοράτη, κόπιασε ἔξω νὰ κλειδώσωμε τούτην τὴν
κάμερα. Δείξου φρόνιμος ἄνθρωπος· ἐδῶ μόνον τὸν νοῦν

σου θενά χάσης καὶ τὴν υἰα σου. Κέπιασε, κ ἄ ρ ο.
 'Αλλ' εἰς αὐτὴν τὴν στιγμὴν δύο τῶν παρευρισκομένων
 οἷτινες εἰς τὴν πρώτην κραυγὴν τοῦ Βοράτου εἶχον ἤδη
 ἐξέλθει, ἵνα ἐκπληρώσωσι τὴν ἐντολήν του, εὐρόντες ἓνα
 τῶν ἱατρῶν διερχόμενον ἐμπρὸς τῆς οἰκίας, τὸν εἰσήγαγον
 εἰς τὸν κοιτῶνα τοῦ πένθους.

Ὁ δὲ Τάπας, ἅμα τὸν εἶδε, κατεβίβασε τὰ δίοπτρα ἐπὶ
 τῶν ὀφθαλμῶν του, ὅπερ ἔπραττεν ἢ ἐκ προθέσεως, ὅταν εἶχε
 νὰ κρύψῃ τινὰ ιδέαν ἢ αὐτομάτως, ὅταν δυσηρεστεῖτο. Ἀλλὰ
 τίς εἶχε τὸν νοῦν του εἰς τὸν Τάπαν;

— Ἐξοχώτατε, εἶπεν ὁ Βοράτης, ἔμαθες ὅτι ἀπέθανεν
 ὁ ἀγαθὸς γέρων μας. Πλησίασον, ἐξοχώτατε, καὶ εἰπὲ, τί
 σοὶ φαίνεται; ἀπὸ τί ἀπέθανε;

— Κ ὁ λ π ο κ ο σ π έ τ τ ο ! ἀνέκραξεν ὁ Τάπας. Ποῖος
 ἡμπορεῖ ν' ἀμφιβάλλῃ; φοβερὸ κ ὁ λ π ο ἀποπληξίας!

— Ἔχω τὴν ἀμφιβολίαν μου, ἀπεκρίθη ὁ Βοράτης. Ἀ-
 φῆτε τὸν ἱατρὸν νὰ εἰπῇ.

Ὁ ἱατρὸς ἐπλησίασε τότε τὸν νεκρόν. Ἐφάνη δ' ἡ πρώτη
 του ὄψις ὅτι κατέπληξεν αὐτόν, ὡς εἶχε καταπλήξει καὶ
 τὸν Βοράτην, καὶ αὐτὸν τὸν Τάπαν. Μετὰ ταῦτα τὸν πα-
 ρετῆρησε προσεκτικώτερον, ἤγγισε διὰ τῆς χειρός του τὸν
 τράχηλόν του, ἐψηλάφησε τοὺς ἀδένες, καὶ σείσας τὴν κε-
 φαλήν,

— Σιὸρ Νικολὸ, εἶπεν, εἰδοποιήσατε τὴν ἀστυνομίαν νὰ
 ἔλθῃ.

— Π έ ρ μ π ά κ ο, τί κ ο υ β έ ν τ ε ς ! ἀνέκραξεν ὁ Τά-
 πας. Τὴν ἀστυνομίαν ! Δέν τὸν ἀφίνετε νὰ τὸν θάψουν μὲ
 τὴν ἡσυχίαν του τὸν Χριστιανό; Μὴ θὰ τὸν πάτε στὴν κρίσι-
 σάν τοὺς Φαραὼ τῆς Αἰγύπτου;

Ὁ ὑπηρέτης ἐδίστασεν. Ἀλλ' ὁ ἱατρὸς ἐπέμεινεν ἐντόνως.

— Σὲ καθιστῶ ὑπεύθυνον, σιὸρ Νικολὸ, εἶπεν. Εἰδοποίησε ἀμέσως τὴν ἀστυνομίαν.

Μετὰ δύο λεπτά, ἐφ' ὧν ὁ ἱατρὸς ἐξηκολούθησε σιωπηλῶς τὰς ἐρεῦνας του, εἰσῆλθεν ὁ ἀστυνόμος μετὰ τοῦ ἀνακριτοῦ.

— Κύριοι, τοῖς εἶπεν ὁ ἱατρὸς, ὁ κόμης Ναννέτος ἀπέθανε. Κατὰ τὴν γνώμην μου, δὲν ἦτον ὁ θάνατος φυσικὸς, ἀλλὰ βίαιος. Ἐκτελέσατε τὰ πῶν καθηκόντων σας.

— Καὶ εἰς τί στηρίζετε τὴν γνώμην σας, ἐξοχώτατε; ἠρώτησεν ὁ ἀστυνόμος τὸν ἱατρὸν.

— Ἡ συμπίεσις τοῦ φάρυγγος, ἀπεκρίθη, δεικνύων διὰ τῆς χειρὸς τὰ ἀπαριθμούμενα, αἱ μελαναὶ τοῦ τραχήλου κηλίδες, ἡ ἐξοίδησις τῶν ἀδένων καὶ ἀμυγδάλων, ἡ ἐξόγκωσις τῶν ὀφθαλμῶν, ἡ συστολὴ τῶν μυόνων τοῦ προσώπου, ἡ σπασμωδικὴ συστροφὴ τῶν ἄκρων καὶ ἡ αἰμορραγία αὕτη, ἀποτέλεσμα ῥήξεως τῆς σφαγίτιδος φλεβὸς, ἀποδεικνύουσιν ἀναμφισβητήτως ἀποπνιγμὸν βίαιον.

Ἡ ἐτυμηγορία αὕτη τοῦ ἱατροῦ καὶ αἱ φοβεραὶ ἀναπτύξεις ἐφ' ὧν τὴν ἐστήριξε βαθεῖαν ἀπετέλεσαν ἐντύπωσιν ἐπὶ τῶν παρεστώτων, πρὸ πάντων δ' ἐπὶ τοῦ Βοράτου, ὅστις ἐκάλυψε διὰ τῶν δύο χειρῶν τὸ πρόσωπόν του, καὶ ἀδυνατῶν ν' ἀντιπαλαίσῃ μετὰ τὴν βίαν τῶν αἰσθημάτων του, ἠσθάνθη τὰς δυνάμεις του ἐκλιπούσας, καὶ ἔπεσε λιποθυμῶν καὶ ὡς νεκρὸς πλησίον τοῦ νεκροῦ φίλου του. Ὁ Τάπας ἐπεμελήθη τότε ἀμέσως νὰ σταλῇ ὁ ἀσθενὴς εἰς τὴν οἰκίαν του, καὶ ἐπικαλεσθεὶς τοῦ ἱατροῦ τὴν συγκατάθεσιν, παρήγγειλε μετὰ φιλαδέλφου σπουδῆς νὰ ῥιφθῇ εὐθὺς εἰς τὴν κλίνην του.

Εἶχε δὲ καὶ αὐτοῦ, φαίνεται, βιαίως συγκινήσει τὴν καρ-

δίαν του τὸ οἰκτρὸν θέαμα, διότι τὰ χεῖλη του ἦσαν λευκὰ ὡς κήρινα.

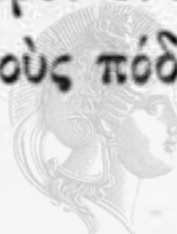
— Π ἔ ρ μ π ά κ ο, εἶπεν ἅμα ἐξῆλθεν ὁ Βοράτης· ὅποιος ἔχει τοῦ Κόντε Ναννέτου τὸ βιὸς πρέπει νὰ πέρνη καλὰ τὰ μέτρα του. Βέκιος κι' ἄρρωστος, χωρὶς ψυχὴ γεννητὴ νὰ τὸν φυλάγῃ, κάθεται μὲ τον γέρο-Νικολὸ μοναχὸς εἰς τὴν ἄκρῃ τοῦ κόσμου. Κ ο σ π έ τ τ ο! δὲν εἶναι σ τ ρ α ο ρ δ ι ν ά ρ ι ο ἂν ἐμβῆκαν δύο μ. π. ρ. μ. πό νο ι τὴν νύκτα καὶ τὸν σ π ε δ ί ρ ι σ α ν. Ἡ θάλασσα εἶν' αὐτοῦ πέ-ρα. Οἱ φονιάδες θὰ βγῆκαν ἀπὸ κανένα καράβι, καὶ τώρα τὰ π ρ ύ μ ν ι σ α ν τίς ξέρει διὰ ποῦ. Ἄμε κάθου γύρευε!

— Τοῦλάχιστον τὸ καθῆκόν μας εἶναι, κύριε Τάπα, εἶπεν ὁ ἀστυνόμος, νὰ ζητῶμεν ἕως οὔ νὰ εὔρωμεν.

Ἐπειτα δὲ προσεκάλεσεν ὅλους τοὺς θεατάς, πλὴν τοῦ ἀνακριτοῦ, τοῦ Τάπα, τοῦ ὑπηρέτου καὶ τοῦ ἱατροῦ, νὰ ἐξέλθωσι, καὶ ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν τελευταῖον τοῦτον, τὸν ἠρώτησεν ἂν δὲν ἦτον δυνατὸν νὰ ἐλειποθύμησεν ὁ κόμης διὰ νυκτὸς, καὶ τότε πεσόντα ἐπ' αὐτοῦ τὰ προσκεφάλαια νὰ τὸν ἀπέπνιξαν. Ἡ ἀπάντησις τοῦ ἱατροῦ ἦτον ὅτι ἡ ἔκφρασις τοῦ προσώπου καὶ τῶν μελῶν ἡ θέσις ἀπεδείκνυον ἀγῶνα σφοδρὸν, καὶ οὐχὶ αἰφνίδιον θάνατον, συμβάντα ἐν μέσῳ λειποθυμίας.

Ὁ γέρων Νικολός, προσκληθεὶς ὑπὸ τοῦ ἀνακριτοῦ, ἔθεσεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ νεκροῦ τὰ προσκεφάλαια εἰς ἣν θέσιν τὰ εἶχεν εὔρει ὅτε πρῶτον εἰσῆλθεν εἰς τὸν κοιτῶνα, καὶ παρετηρήθη ὅτι ἦτον ἀδύνατον νὰ πέσῃ κατ' ἐκεῖνον τὸν τρόπον ἡ κεφαλὴ αὐτομάτως, ἀλλ' ὅτι ἀναγκαίως πρέπει νὰ ἐτέθῃ καὶ ἐκρατήθῃ βιαίως ἐκεῖ.

Ὁ ἀστυνόμος ἀπεκάλυψε μετὰ ταῦτα τὸν νεκρὸν ἐντελῶς. Ἡ σινδόνη ἦτον ἐσχισμένη εἰς ῥάκη παρὰ τοὺς πόδας

του. Ἐρωτηθεὶς περὶ τούτου ὁ ὑπηρέτης, ἀπήντησεν, ὅτι τὴν εἶχε στρώσει νέαν ἀφ' ἑσπέρας τῆς ἡμέρας ἐκείνης. Ἦτον ἄρα προφανές ὅτι τὴν ἔσχισεν ὁ πάσχων ἐπὶ τῆς ἀγωνίας του.

Μετὰ ταῦτα ὁ ἀστυνόμος ἤρχισε τὴν ἐξέτασιν τῶν σκευῶν. Ἐπὶ κανενὸς δὲν ἐφαίνετο ἵχνος παραβιάσεως. Λαβὼν δὲ τὰς κλεῖδας παρὰ τοῦ Νικολοῦ, ἠνέωξε τὰ συρτάρια τοῦ γραφείου, καὶ εὔρεν εἰς αὐτὰ ποσότητα ὡς χιλίων διστήλων εἰς διάφορα χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ νομίσματα.

Ὁ Τάπας, παρουσιάσας τότε τὸ γενικὸν ἐπιτροπικὸν τοῦ κόμητος Γερασίμου, ἀνεψιοῦ τοῦ ἀποθανόντος, καὶ ἐκ περισσοῦ ἀκόμη καὶ τακτικὴν διαθήκην τοῦ γέροντος, συντεταγμένην ἓνα μῆνα πρὸ τοῦ θανάτου του, καὶ κηρύττουσαν τὸν Γεράσιμον γενικὸν κληρονόμον του, ἀπήτησε νὰ τῷ παραδοθῇ ἐπὶ ἀποδείξει ἢ ποσότης αὕτη, εἰς ὃ προθύμως συνήνεσαν οἱ ὑπηρέται τῆς δικαιοσύνης.

Μετὰ τὰ σκεύη ἐξήτασεν ὁ ἀστυνόμος ἐν πρὸς ἐν τὰ παράθυρα. Ὅλα ἦσαν κλειστά· ἀνευ δὲ ῥήξεως, ἥς οὐδὲν ἵχνος ἐφαίνετο, ἦτον ἀδύνατον ν' ἀνοιχθῶσιν ἔξωθεν. Αἱ θύραι ἦσαν ἐπίσης ἀνέπαφοι.

— Παράδοξον! εἶπεν ὁ ἀνακριτής. Ὅτι ὁ κόμης ἐδολοφρονήθη, φαίνεται βέβαιον· οἱ λησταὶ ὅμως δὲν ἀφίνουν χίλια δίστηλα εἰς τὰ συρτάρια, οὔτε εἰσέρχονται διὰ τῆς τρύπας τῶν κλείθρων. Δὲν εἶναι ἀλήθεια, σινιὸρ Τάπα;

— Σικουρο, σικουρο! ἔλεγεν ὁ συμβολαιογράφος, ἐνῶ ἀπέματτε τὸν ἰδρωτὰ ἀπὸ τοῦ μετώπου του.

— Καὶ κατοικεῖ κανεὶς ἄλλος εἰς τὴν περιοχὴν αὐτῆς τῆς οἰκίας, ἠρώτησεν ὁ ἀνακριτής τὸν ὑπηρέτην.

— Κανεὶς, ἀπεκρίθη αὐτὸς, ἐκτὸς τοῦ κ. Ῥοδίνου, γραμματέως τοῦ μακαρίτου, καὶ ἐμοῦ.

— Καὶ κλείετε καθ' ἐσπέραν τὰς θύρας; ἐπρόσθεσεν ὁ ἀστυνόμος.

— Μάλιστα, καθ' ἐσπέραν.

— Ἐνθυμεῖσαι ἂν τὰς ἐκλείσεις χθές;

— Ἐνθυμοῦμαι ὅτι τὰς ἐκλείσα καὶ χθές καθὼς πάντοτε.

— Καὶ σήμερον τὸ πρῶτ' ὅταν ἐξύπνησας, ἐπανέλαβεν ὁ ἀστυνόμος, τὰς εὔρες κλειστάς;

— Ὅχι, ἀπήντησεν ὁ Νικολός, τὰς εὔρον ἀνοιχτάς. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ κ. Ῥοδίνης ἔχει ἀντικλείδιον, καὶ χθές ἐπέστρεψεν ἐξώρας τὴν νύκτα δὲν ὑπώπτευσά παντελῶς, καὶ ἐνόμισα ὅτι ἐκεῖνος ἐλησμόνησε νὰ τὰς κλείσῃ.

— Ἄ! ὁ σινιὸρ Ῥοδίνης ἔχει ἀντικλείδι! εἶπεν ὁ Τάπας, καὶ διὰ μιᾶς ἐχρωματίσθησαν ἐρυθρὰ τὰ μέχρι τοῦδε κάτωχρα χεῖλη του, καὶ εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του ἀνέλαμψεν ἀστραπὴ αἰφνιδία ἀλλ' ἀόρατος, διότι τὴν ἀπερρόφησεν ὁ ὕελος τῶν διόπτρων του.

— Ἄς ἔλθῃ ὁ κ. Ῥοδίνης, εἶπεν ὁ ἀνακριτής· δύναται νὰ μᾶς φωτίσῃ εἰς τὰς ἐρεῦνας μας.

— Ὁ κ. Ῥοδίνης δὲν εἶν' ἐδῶ· ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Κέρκυραν, ἀπεκρίθη ὁ Νικολός.

— Κόμμε! χθές ἐπέστρεψε ξώρας τὴν νύκτα, καὶ σήμερ' ἀνεχώρησε βουὸν ὥρα! πὲρ δίοσαντο! εἶπεν ὁ Τάπας, ὁμιλῶν καθ' ἑαυτὸν, καὶ, ὑψώσας τὰ διόπτρα εἰς τὸ μέτωπον, ἐγύμνωσε τὸ βλέμμα του, ἐκφράζον ἐκπληξιν.

— Ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Κέρκυραν! ἐπανέλαβεν ὁ ἀνακριτής. Καὶ τί ὥρα ἦτον ὅταν ἐπέστρεψε χθές ὁ Ῥοδίνης;

— Κύριοι, εἶπεν ὁ Νικολός ἔντρομος, δὲν ὑποπτεύετε τὸν σιὸρ Ῥοδίνην βέβαια ὡς φονέα τοῦ κόμητος!

— Κάρομίο, ὑπέλαβεν ὁ συμβολαιογράφος· ὁ Ῥοδί-

νίδης εἶναι νέος χρυσός· τὸν ἀγαπῶ σὰν τὰ μάτια μου· ὅμως ὅλ' οἱ ἄνθρωποι εἶναι παιδιὰ τοῦ Ἀδάμ, ὁ πειρασμὸς ἔχει πολλὰ παγίδια ἀκόμῃ. Ἐπειτα, ἀμείβο, εἰς μίαν ὑπόθεσι τόσο ἱμφορτάντε, ἡ δικαιοσύνη πρέπει νὰ ἐξετάξη, καὶ χαρὰ ἔς ἐκεῖνον ποῦ εἶναι ἀθῶος.

— Καλὰ σὲ λέγει, ἐπρόσθεσε μεθ' ἡμερότητος ὁ ἀνακριτής. Τὸ χρέος μας εἶνε νὰ ἐξετάσωμεν ὅλας τὰς περιστάσεις. Τοῦτο μάλιστα συμφέρει εἰς τοὺς ἀθώους, διότι ἀποδεικνύει τὴν ἀθωότητά των, ὥστε σὲ παρακαλῶ ν' ἀποκριθῇς. Ποίαν ὥραν ἐπέστρεψε χθὲς ὁ Ῥοδίνης;

— Δὲν ἤξεύρω καλὰ, ἢ μεσάνυκτα ἢ καὶ μετὰ τὰ μεσάνυκτα, ἀπεκρίθη ὁ ὑπηρέτης.

— Τότε δὰ σικοῦρο, εἶπεν ὁ Τάπας, ὡς σκέψιν ἥτις τῷ διέφυγεν, ὁ σιὸρ Νικολὸς ἐκοιμοῦνταν.

— Εἶδες τὸν Ῥοδίνην ὅταν ἦλθεν; ἐρώτησεν ὁ δικαστής.

— Ὅχι· τὸν ἤκουσα. Τὸ βῆμά του μ' ἐξύπνησεν, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἀπεκοιμήθην πάλιν.

— Καὶ δὲν ἤκουσας ἄλλην καμμίαν ταραχήν;

— Ἦκουσα τὸν σιὸρ Ῥοδίνην ὅτι διευθύνθη πρὸς τὸν κοιτῶνά του· ἀλλὰ χωρὶς νὰ ἔμβῃ, ἐπέστρεψε καὶ ἐμβῆκεν εἰς τοῦ κόμητος. Ἐκεῖ ἤκουσα ὅτι ὠμίλουν οἱ δύο, καὶ τότε ἀπεκοιμήθην.

Ὁ Τάπας ἔρριψε βλέμμα ἐκφραστικὸν πρὸς τὸν ἀνακριτὴν καὶ τὸν ἀστυνόμον.

— Καὶ τὸ πρῶτ', εἶπεν, ὅταν ἔφυγεν, ἐζοῦσε βέβαια ἀκόμῃ ὁ κόντες.

— Δὲν ἤξεύρω, ἀλλὰ δὲν τὸ πιστεύω, ἀπήντησεν ὁ Νικολὸς, νέα δάκρυα χύνων.

— Πῶς; καὶ ἀνεχώρησε χωρὶς νὰ τὸν ἀποχαιρετήσῃ; ἠρώτησε πάλιν ὁ συμβολαιογράφος, ὅστις παρασυρόμενος

ἀπὸ τῆς περιεργείας καὶ ὑπὸ τῆς φιλίας τοῦ ἀναμφιβόλως
πρὸς τὸν ἀποθανόντα, εἶχε σχεδὸν λησμονήσει ἔτι δὲν ἀνῆ-
λθεν εἰς αὐτὸν τὸ δικαίωμα τῆς ἀνακρίσεως, ἐν ᾧ ὁ ἀνακρι-
τὴς, γνωρίζων τὴν μεγάλην τοῦ ἱκανότητα, τῷ παρεχώρει
αὐτὸ εὐχαρίστως.

— Χωρὶς νὰ τὸν ἀποχαιρετήσῃ, ἀπεκρίθη ὁ Νικολός.
Μοὶ εἶπεν ὅτι τῷ εἶχεν ἀφήσει ὑγείαν ἀφ' ἐσπέρας, διότι ἐ-
βιάζετο, καὶ τὸ πρῶτ' ἔβην ἤθελε νὰ τὸν ἐξυπνήσῃ.

Ὁ ἀνακριτὴς ἠτένισε τὸν ἀστυνόμον μετὰ παραδόξου
βλέμματος, καὶ ἀμφοτέρω ἐκίνησαν τὴν κεφαλὴν των.

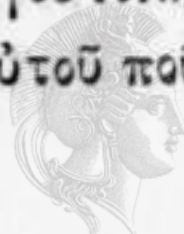
— Ὑποπτο, βεραμέντε, εἶπεν ὁ Τάπας, ὡς ἐξηγῶν
τὴν ιδέαν τῶν ὑπαλλήλων. Δὲν μοῦ χωρεῖ ὅμως εἰς τὸν
νοῦν διὰ τὸν Ῥοδίνην. Τί αἰτίαν εἶχε, τί ἰντερέσο γιὰ
νὰ τὸ κάμῃ, ἀφ' οὗ καὶ τίποτες δὲν ἐπῆρε. Ζωντανὸς ὁ κόν-
τες τὸν ἔτρεφε· πεθαμένον μὴ γὰρ ἔχει νὰ τὸν κληρονομήσῃ;

Καὶ λέγων τὰς τελευταίας λέξεις, κατεβίβασε τὰ δίο-
πτρά του.

— Ὅπως δὴποτε, εἶπεν ὁ ἀνακριτὴς, ὁ Ῥοδίνης πρέπει
νὰ ἔλθῃ. Τότε ἴσως πρὸς τοῖς ἄλλοις εὐκρινισθῶσι καὶ αἱ
αἰτίαι.

Μετὰ ταῦτα δ' ἡ ἀστυνομία ἔδωκε τὴν ἄδειαν τῆς κη-
δείας, ἥτις ἐγένετο δημοτελεστάτη. Τὴν δ' ἐπαύριον ὁ Τά-
πας παρουσίασεν εἰς τὴν ἐπικύρωσιν τοῦ δικαστηρίου τὴν
διαθήκην τοῦ κόμητος, καὶ πέμπων αὐτὴν πρὸς τὸν Γερά-
σιμον, τῷ ἔγραψε·

— Κακαῖς, θλιβεραῖς νοβιταῖς, σιὸρ κόντε. Ὁ κἀ-
ρος τζίος σ' ἀφῆκε χρόνους. Λάβε τὴν διαθήκην του, πό-
βερο ἀμίκο, καὶ μὴν ἀποθάνῃς καὶ σὺ ἀπὸ τὴν λύπην
σου. Μὴν ἐλθῇς διὰ κάμποσον καιρὸν εἰς τὸ Ἀργοστόλι,
ὅπου ὅλα θὰ σὲ φανοῦν μαῦρα καὶ σκοτεινά. Μεῖνε αὐτοῦ ποῦ

εἶσαι· εἶναι καλῆτερο· ἢ ζήτησε κονσολατζιόνε εἰς τὰ ταξειδία, ὡς νὰ περάσῃ . . . ἡ λύπη σου.

Ε΄.

Ὁ Ῥοδίνης λοιπὸν ἀπέπλευσε πρὸς Κέρκυραν, καὶ ἐπειδὴ ὁ ἀτμός ἦτο σπανιότης τότε ἀκόμη, καὶ ὑπηρέτης τῶν πλουσιωτέρων μόνον ἐθνῶν, ἀπῆλθε διὰ πλοίου ἰστιοφόρου. Ἡ ἀνυπομονησία του ἦτο μεγάλη, ἀλλὰ τὰ στοιχεῖα ἀδιαφοροῦσι διὰ τῶν ἀνθρώπων τὴν ἀνυπομονησίαν· ἐπομένως διήρκεσεν ὁ διάπλους του τέσσαρας ἡμέρας, αἵτινες τῷ ἐφάνησαν τόσῳ μᾶλλον τέσσαρα ἔτη, καθόσον ἤξευρεν ὅτι τῷ ἐχρειάζοντο τοῦλάχιστον ἄλλαι τόσαι διὰ τὴν ἐπιστροφήν.

Εἶναι περιττὸν νὰ περιγράψωμεν τὴν συνέντευξίν του μετὰ τῆς μητρὸς του. Μετὰ μίαν ὥραν τῇ εἶχε διηγηθῇ τὴν εὐτυχίαν του, εἶχε λάβει τὴν συγκατάθεσιν μετὰ τῆς εὐχῆς της, τῇ ἔδειξε τὴν διαθήκην δι' ἧς ὁ κόμης ἄφινεν ἀτομικῶς εἰς αὐτὴν τετρακισχίλια δίστηλα, καὶ ἀφ' οὗ ἤκουσεν ὅλας τὰς εὐλογίας, ὅσας ἡ εὐγνωμοσύνη τῇ ἐνέπνεε πρὸς τὸν ἐνάρετον γέροντα, ἔστρεφεν ἤδη τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὸν λιμένα, ἀντιπαλαίων κατὰ τῆς ἐπιμόνου προσκλήσεώς της ὅπως μείνῃ μίαν ἢ δύο ἡμέρας πλησίον της.

Συνήγορον ἔχουσα τὴν υἱϊκὴν τοῦ Ῥοδίνου στοργήν, εἶχεν ἤδη κερδίσει ἐπ' αὐτοῦ τινὰς ὥρας, καὶ τὸν ἔπεισε νὰ περιμείνῃ τὸ γεῦμα, εἰς τὴν τράπεζαν δὲ διεπραγματεύοντο περὶ τῆς νυκτὸς, καὶ ὁ Ῥοδίνης ἐπλησίαζε νὰ ἐνδώσῃ εἰς τὴν θυσίαν καὶ ἄλλων τινῶν ὠρῶν ἵνα τὴν εὐχαριστήσῃ, ὅτε ὁ ὑπηρέτης τῷ ἐπέδωκεν ἐπιστολὴν φέρουσαν σφραγίδα ἐπίσημον.

— Τίς τὴν ἔφερεν; ἠρώτησεν ὁ Ῥοδίνης.

— Τρεῖς Κοντεστάβιλοι τῆς ἀστυνομίας· ἀπεκρίθη ὁ ὑπηρέτης, καὶ περιμένουν εἰς τὴν αὐλήν.

Ο Ῥοδίνης ἠνέωξε τὴν ἐπιστολὴν, καὶ προφανῶς ἐταράχθη.

— Ἴδοῦ, μῆτερ, εἶπε μειδιῶν, ἀλλὰ μετ' ἡλλοιωμένης φωνῆς· ἔχω σύμμαχον ἐναντίον σου.

— Ποῖον σύμμαχον;

— Τὴν ἀστυνομίαν τῆς Κεφαλληνίας. Μὲ προσκαλεῖ νὰ ἐπιστρέψω ἀνυπερθέτως.

— Πῶς; μόλις ἔφθασες. Τί δηλοῖ τοῦτο; Καὶ ἂν δὲν θελήσης νὰ ὑπάγῃς ἀπόψε, καὶ μείνῃς ὡς αὔριον. . .

— Οἱ κλητῆρες εἶναι διατεταγμένοι νὰ μὲ φέρουν χωρὶς νὰ θέλω.

— Ἀλλὰ τί εἶναι τοῦτο; ὦ θεέ μου! Τί τρέχει; ἔκραξεν ἡ φιλόστοργος μήτηρ. Ἡ ἀστυνομία νὰ σὲ συλλάβῃ... Τί εἶναι τοῦτο;

— Τί δηλοῖ, οὐδ' ἐγὼ ἐννοῶ, ἀπεκρίθη ὁ Ῥοδίνης· ἀλλ' ἡσύχασον μῆτερ, τίποτε σπουδαῖον δὲν εἴμπορεῖ νὰ εἶναι. Ἄς κράξωμεν τοὺς κλητῆρας.

Ἐκ τῶν κλητῆρων ὁ εἷς, ὅστις εἶχε σταλῇ ἐκ Κεφαλληνίας ὡς κομιστῆς καὶ ἐκτελεστῆς τῆς διαταγῆς, ἐπροχώρισε πρὸς τὸν Ῥοδίνην μετὰ διστάζοντος βήματος, ἐν ᾧ οἱ δύο ἄλλοι, δοθέντες εἰς αὐτὸν ὡς βοηθοὶ παρὰ τῆς κεντρικῆς ἀστυνομίας Κερκύρας, ἔμειναν παρὰ τὴν θύραν ὡς ἵνα τὴν φυλάξωσι.

— Λοιπὸν, σιὸρ Τζανέτο, ἠρώτησεν ὁ Ῥοδίνης, μὲ προσκαλοῦν νὰ ἐπιστρέψω εἰς τὴν Κεφαλληνίαν; Ἡξεύρεις, ἢ ἔχεις τὴν ἄδειαν νὰ μ' εἰπῇς τί εἶναι;

Ὁ κλητὴρ ἐφαίνετο τεταραγμένος.

— Αὐθέντα, εἶπεν, ὁ κόμης Ναννέτος ἀπέθανε καὶ . .

εἶναι ὑποψία ὅτι ἐδολοφονήθη. Ἡ ἀστυνομία ἀνακρίνει, καὶ σᾶς προσκαλεῖ ὥς . . . μάρτυρα.

Ἡ ἐξήγησις αὕτη διάφορον ἀπετέλεσεν ἐντύπωσιν ἐπὶ τῆς μητρὸς καὶ ἐπὶ τοῦ υἱοῦ, διότι τῆς μὲν διεσκέδασε τοὺς φόβους, ἐπὶ τοῦ δὲ ἐνέσκηψεν ὥς κεραυνός.

— Ὁ κόμης! . . . ἀπέθανεν! . . . ἐδολοφονήθη . . . ὦ Θεέ μου! ἀνέκραξε, γενόμενος ὠχρὸς ὥς τὸν τοῖχον, καὶ ἔπεσε καταβεβλημένος ὑπὸ τῆς θλίψεως εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς μητρὸς του. Οἱ δὲ κλητῆρες ἀντήλλαξαν συνεννοήσεως βλέμμα.

Μετὰ ταῦτα ὁ Ῥοδίνης ἀποχαιρετήσας τὴν μητέρα του,

— Ἄς ὑπάγωμεν, κύριοι, εἶπε πρὸς τοὺς κλητῆρας. Ἡ εὐτυχία καὶ ὁ πόθος ἐδύναντο ἴσως νὰ περιμείνωσι. Τὸ πένθιμον καθῆκον ὅμως δὲν περιμένει.

Μετ' ὀλίγας δὲ σιγμὰς ἀνεχώρουν ἐπὶ τοῦ πλοίου τῆς ἀστυνομίας, καὶ μετὰ τινὰς ἡμέρας κατέπλεον εἰς Ἀργοστόλιον.

Ὁ Ῥοδίνης, ἅμα ἀποβάς, ἠθέλησε νὰ ἔλθῃ πρὸς τὸν τάφον τοῦ εὐεργέτου του, καὶ νὰ τῷ προσφέρῃ τὴν σπονδὴν τῶν δακρύων του. Ἀλλ' οἱ κλητῆρες τῷ εἶπον, ὅτι ἔχουσι διαταγὴν νὰ τὸν ὀδηγήσωσι κατ' εὐθείαν εἰς τὴν ἀστυνομίαν.

Ἀκολουθήσας ἐπομένως αὐτοὺς, παρουσιάσθη εἰς τὸν ἀστυνόμον, καὶ ἐζήτησε τὴν ἄδειαν τοῦ ν' ἀπέλθῃ. Ἀλλ' ὁ ἀστυνόμος τῷ εἶπεν ὅτι διαταγὴν ἔχει νὰ τὸν κρατήσῃ, καὶ τὸν παρέδωκεν εἰς τὸν δεσμοφύλακα· ὁ δὲ δεσμοφύλαξ τῷ εἶπεν, ὅτι ἔχει διαταγὴν νὰ μὴ τὸν ἀφήσῃ νὰ κοινωνήσῃ μετ' οὐδενός, καὶ τὸν κατέκλεισεν εἰς μεμονωμένην εἰρκτήν.

Ὁ Ῥοδίνης ἐνόμιζεν ὅτι ὀνειροπολεῖ, οὐδ' ἐδύνατο νὰ ἐννοήσῃ τί τῷ συμβαίνει· καὶ ἐνίοτε μὲν ὑπώπτευεν ὅτι ἡ κυβέρνησις, ἰχνηλατοῦσα συνωμοσίαν τινὰ, ἄωρον προῖόν τοῦ ὑπερχειλοῦς ἐνθουσιασμοῦ τῶν ἐν ταῖς νήσους συμπατριωτῶν ἡμῶν κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως,

συέλαβε καὶ αὐτὸν ἐπὶ τινὶ ὑποψίᾳ ἀνυποστάτῳ, ἄλλοτε ὅτε ἐκρατήθη ἴσως ἀντ' ἄλλου κατὰ λάθος τῆς ἀστυνομίας, καὶ δι' ὅλης τῆς νυκτὸς μετέβαινεν ἀπὸ συμπερασμοῦ εἰς συμπερασμόν· ἀλλ' ἀπέπνιγε τὴν περὶ ἑαυτοῦ μέριμναν ἢ θλίψιν διὰ τὸν θάνατον τοῦ εὐεργέτου του, τοῦ ἄλλου πατρὸς του.

Τῇ δ' ἐπαύριον, ἅμα ἀπὸ πρωίας, ἐκομίσθη εἰς τὸ δικαστήριον πρὸς μεγίστην χαρὰν του, διότι ἡ ἀνάκρισις ἔμελλε νὰ τῷ ἐξηγήσῃ τὴν θέσιν του. Ἴδου περίπου ὁ τυπικὸς διάλογος τῆς ἀνακρίσεως.

- Πῶς ὀνομάζεσαι;
- Ἀθανάσιος Ροδίνης!
- Ποία ἡ πατρίς σου;
- Κέρκυρα.
- Πόσων ἐτῶν εἶσαι;
- Εἰκοσιτεσσάρων.
- Ποῖον τὸ ἐπάγγελμά σου;
- Γραμματεὺς τοῦ κόμητος Ναννέτου.
- Ποῦ ἔμαθες τὸν θάνατον τοῦ κόμητος;
- Εἰς τὴν Κέρκυραν παρὰ τῶν ἀστυνομικῶν φυλάκων οἵτινες μ' ἔφεραν.
- Πότε ἀνεχώρησας διὰ Κέρκυραν;
- Τὴν δεκάτην τοῦ ἐνεστῶτος μηνός.
- Ποίαν ὥραν;
- Τὴν πέμπτην τῆς πρωίας.
- Πῶς ἀφῆκες τὸν κόμητα Ναννέτον ὅταν ἀνεχώρησας;
- Κοιμώμενον.
- Πῶς τὸ ἤξεύρεις ὅτι ἐκοιμᾶτο;
- Μοὶ τὸ εἶπεν ὁ ὑπηρέτης του.
- Καὶ δὲν ἐμβῆκες νὰ τὸν ἀποχαιρετήσῃς;

— Ὁχι, μὴ θελήσας νὰ ταραῶ τὸν ὕπνον του.

— Παράδοξον φαίνεται, ὅταν, ὡς εἶναι γνωστὸν, εἶχες τότεν οἰκειότητα πρὸς τὸν κόμητα, νὰ μὴ θελήσης νὰ τὸν ἀποχαιρετήσης πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς σου.

— Τὸν εἶχον ἀποχαιρετῆται ἀφ' ἐσπέρας, ἡξεύρων ὅτι ὁ ἀναχωρήσω πολὺ πρωτῆ.

— Ἀφ' ἐσπέρας εἶχες ἐξέλθει τῆς οἰκίας. Ποῦ ὑπῆγες καὶ ποίαν ὥραν ἐπέστρεψας;

— Ἐξῆλθα, καὶ ὑπῆγα εἰς τοῦ συμβολαιογράφου Τάπα, ἐκεῖθεν εἰς τοῦ κ. Βοράτου, μεθ' οὗ ἦλθον εἰς τοῦ κόμητος. Ἐπειτα δὲ μετὰ τοῦ κ. Βοράτου πάλιν ὑπῆγα εἰς αὐτοῦ τὴν οἰκίαν, ὅπου καὶ ἔμεινα μέχρι τῆς πρώτης μετὰ τὸ μεσονύκτιον, καὶ μετὰ ταῦτα ἐπέστρεψα.

— Ἐπιστρέψας εἰς τὴν οἰκίαν, ποῦ διηυθύνθης καὶ τί ἔπραξας;

— Εἰς τὸν κοιτῶνά μου, καὶ συσκευάσας τὰ διὰ τὴν ὁδοιπορίαν μου, ἐκοιμήθην.

— Ὅταν ἐπέστρεψας εἰς τὴν οἰκίαν, ἦτον ἡ ἔξω θύρα κλειστή;

— Τὴν εὗρον ἀνοιχτήν, καὶ ἐνόμισα ὅτι ὁ ὑπηρέτης τὴν ἀφῆκε διὰ τινὰ αἰτίαν.

— Ἐχεις κλειδίον τῆς θύρας ἐκείνης;

— Ἐχω.

Μετὰ ταῦτα ὁ δικαστὴς ἐκάλεσε τὸν Τάπαν, ὅστις ὡμολόγησεν, ὅτι μετὰ μεσημβρίαν τῆς ἐννάτης τοῦ μηνὸς τῷ ὄντι ὁ Ῥοδίνης ἦλθεν εἰς τὸ γραφεῖόν του, ὅτι ἐνώπιον διαφόρων πελατῶν του τῷ ἐζήτησε νὰ τῷ προμηθεύσῃ δάνειον χιλίων διστηλῶν, εἰπὼν ὅτι ἐντὸς ὀλίγου θέλει ἔχει πόθεν νὰ τὸ ἀποδώσῃ· ὅτι δ' ἐρωτηθεὶς ἐπιμονώτερον ὑπ' αὐτοῦ,

το εἶπεν ἰδιαιτέρως, ὅτι ὁ κόμης Ναννέτος τῷ ἀφῆκε δι' ἰ-
διωγράφου διαθήκης ὅλην του τὴν περιουσίαν.

Ὁ Τάπας προσέθηκεν ὅτι δὲν ἠθέλησε νὰ προχωρήσῃ
πρᾶιτέρω εἰς τὴν διαπραγματεύσιν τοῦ δανείου, ὑποπτεύ-
σας τινὰ ἀπάτην, διότι ἤξευρεν ὅτι πρὸ ἐνὸς μηνὸς ὁ κόμης
Ναννέτος εἶχε διαθέσει τὰ ἑαυτοῦ διὰ συμβολαιογραφικῆς
διαθήκης ὑπὲρ τοῦ ἀνεψιοῦ του, καὶ ἂν ἔκτοτε ἠθελε νὰ με-
ταβάλλῃ ἢ τὸ ὅλον ἢ μέρος αὐτῆς, ἔπρεπε, κατὰ τὴν τάξιν,
καὶ καθ' ἓν ἄρθρον τῆς διαθήκης του, νὰ πράξῃ τοῦτο διὰ
προσθέτου διατάξεως εἰς τὸ αὐτὸ ἔγγραφον.

Ἡ κατάθεσις αὕτη ἐφάνη λίαν σπουδαία εἰς τὸν ἀνακριτὴν.

Μετὰ τὸν Τάπαν προσκληθέντες οἱ πελάται του, οἱ παρ-
ευρεθέντες κατὰ τὴν 9^{ην} εἰς τὸ γραφεῖόν του, κατέθεσαν ὅλοι
ὁμοίως ὅτι ἤκουσαν τὸν Ῥοδίνην ζητοῦντα τὸ δάνειον καὶ
λέγοντα ὅτι θέλει ἔχει κτήματα ἄρκετὰ νὰ ἐξασφαλίσωσι
δεκάκις τὰ χίλια δίστηλα.

Ὁ Βοράτης προσκληθεὶς μετ' αὐτοὺς ἐπεκύρωσεν ὅτι τὴν
ἐσπέραν τῆς ἐννάτης ὁ Ῥοδίνης ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν του,
καὶ τὸν συνώδευσε μετὰ τῆς θυγατρὸς του εἰς τοῦ κόμητος,
καὶ ἐξετασθεὶς διηγήθη πῶς κατὰ προτροπὴν τοῦ κόμητος
ἠρράβωνισε τὴν Ἀγγελικὴν μετὰ τοῦ Ῥοδίνου.

— Μὲ συγχωρεῖτε ἂν φαίνωμαι ἐπεμβαίνων εἰς τὰς οἰ-
κιακὰς σας σχέσεις, εἶπεν ἡπίως ὁ δικαστής. Πιστεύσατε
ὅτι περιορίζομαι ἀκριβῶς εἰς ὅσα μόνον δύνανται νὰ μὲ φω-
τίσωσιν εἰς ἀνακάλυψιν τῆς ἀληθείας. Ὁ Ῥοδίνης εἶναι
πτωχός. Ὁ Κόμης Ναννέτος δὲν σᾶς τὸ εἶπεν ὅταν σᾶς τὸν
ἐπρότεινεν ὡς γαμβρόν ;

— Ὁ Κόμης μοὶ εἶπεν ὅτι ἂν πλοῦτον ὁ Ῥοδίνης δὲν
ἔχῃ, ἔχει ὅμως τὴν φέριυταν τὸν πλοῦτον ἱκανότητα μετὰ
τῆς τιμιότητος.

— 'Αφ' ἐσπέρας λοιπὸν τοῦ θανάτου, εἶπεν ἐπιμένων ὁ δικαστής, ὁ κόμης δὲν σᾶς εἶπεν ὅτι ἀφίνει κληρονόμον τοῦ τὸν 'Ροδίνην;

— Κληρονόμον τοῦ τὸν 'Ροδίνην! ἀνέκραξεν ὁ Βοράτης· ὄχι! τοῦτο δὲν τὸ εἶπε. Τοῦτο εἶναι διαβολὴ κατὰ τοῦ 'Ροδίνου.

— Καὶ ἀπὸ τοῦ κόμητος ἀνεχωρήσατε ὁμοῦ μετὰ τοῦ 'Ροδίνου τὴν ἐσπέραν ἐκείνην; ἠρώτησε πάλιν ὁ δικαστής.

— Μάλιστα.

— Καὶ ποίαν ὥραν ἀνεχώρησεν ὁ 'Ροδίνης ἀπὸ τῆς οἰκίας σας;

— Εἰς τὴν μίαν μετὰ τὸ μεσονύκτιον.

"Επειτα δ' ἐξετασθεὶς ὁ Νικολός, ἐπανέλαβεν ἀπαραλλάκτως ὅσα καὶ εἰς τὴν πρώτην ἀνάκρισιν εἶχεν εἰπεῖ, ἐπιμένων πάντοτε ὅτι ἀφ' οὗ ὁ 'Ροδίνης ἐπέστρεψε τὴν νύκτα εἰς τὴν οἰκίαν, εἰσῆλθεν εἰς τὸν κοιτῶνα τοῦ κόμητος, καὶ ὅτι ἐκεῖθεν ἤκούετο συνομιλῶν μετὰ τοῦ γέροντος. Ἐρωτηθεὶς ἂν ἤξευρεν ὅτι ὁ κόμης ἀφῆκε κληρονόμον τοῦ τὸν 'Ροδίνην, ἀπεκρίθη ὅτι ποτὲ δὲν ἤκουσέ τι περὶ τούτου.

Μετ' αὐτὸν ὁ δικαστής μετεκάλεσε τὸν 'Ροδίνην ἐκ νέου.

— Τὴν ἐννάτην τοῦ μηνός, τῷ εἶπεν, ἐπροτεῖνατε εἰς τὸν συμβολαιογράφον νὰ σᾶς διαπραγματευθῇ δάνειον χιλίων διστήλων. Ἡμπορεῖτε νὰ μᾶς ἐξηγήσητε ποίαν ἀνάγκην εἶχετε τῆς ποσότητος ταύτης;

Καὶ βλέπων ὅτι ὁ 'Ροδίνης ἐδίσταζε ν' ἀποκριθῇ.

— Ἐνθυμεῖσθε, ἐπρόσθεσεν, ὅτι ὑπεσχέθητε καὶ ὅτι μᾶς ὀφείλετε ὅλην τὴν ἀλήθειαν.

— Ἄν τὸ δικαστήριον, εἶπεν ὁ 'Ροδίνης, ἔχῃ ἀνάγκην πρὸς φωτισμὸν τοῦ νὰ εἰσδύσῃ καὶ εἰς τοῦ ἰδιωτικοῦ μου βίου τὸ ἄδυτον, καίτοι λυπούμενος δι' αὐτὸ, θέλω ὅμως

τὸ ἀποκαλύψει προθύμως. Ἐζήτησα τῷ ὄντι τὸ δάνειον, ἀλλ' ὄχι ὀριστικῶς. Ἐπρόκειτο νὰ ζητηθῇ ὑπὲρ ἐμοῦ ἡ χεὶρ τῆς Κ. Ἀγγελικῆς Βοράτου. Μόνον ἂν ἡ πρότασις ἐγίνετο δεκτὴ εἶχον ἀνάγκην αὐτοῦ.

— Ἀλλὰ εἶπατε εἰς τὸν συμβολαιογράφον ὅτι δύνασθε νὰ ἐξασφαλίσητε τοὺς δανειστάς σας διὰ κτημάτων δεκαπλασίας ἀξίας. Κτήματα δὲν ἔχετε εἰς τὴν Κεφαλληνίαν. Ποία ἦτον ἡ ἰδέα σας;

— Κτήματα τῷ ὄντι δὲν εἶχον, ἀπεκρίθη ὁ ἐξεταζόμενος, ἀλλ' ὁ κόμης Ναννέτος μοὶ ἀφῆκε τὰ ἐδικά του. Ἴδου διατὶ ἐζήτουν δάνειον, διότι ἐπὶ τῆς ζωῆς τοῦ εὐεργέτου μου δὲν ἐδυνάμην, δὲν ἤθελον καὶ, νὰ ἐγγίσω τὴν περιουσίαν του.

— Ὁ Κόμης Ναννέτος σὰς ἀφῆκε λοιπὸν κληρονόμον του; Ἀλλὰ δὲν ἔχει τὸν ἀνεψιὸν του; πῶς;

— Δὲν ἀνήκει εἰς ἐμὲ, εἶπεν ὁ Ῥοδίνης, ἀποφεύγων ν' ἀποκριθῇ εἰς ὅ,τι ἠνίττετο ἡ ἐρώτησις, νὰ κρίνω τοὺς λόγους δι' οὓς ὁ κόμης ἀφῆκεν εἰς ἄλλον καὶ οὐχὶ εἰς τὸν ἀνεψιὸν του τὴν κληρονομίαν του.

— Καὶ ἀφῆκε διαθήκην δι' ἧς σὰς καθιστᾷ κληρονόμον του;

— Μάλιστα.

Ὁ Ῥοδίνης τὴν ἐξήγαγεν ἐκ τοῦ κόλπου του, καὶ τὴν παρέδωκεν εἰς τὸν ἀνακριτὴν, ὅστις τὴν ἀνέγνω μετὰ πολλῆς προσοχῆς.

— Ἡ ὑπογραφή εἶναι τοῦ κόμητος; ἠρώτησέ τέλος.

— Μάλιστα, ἀπεκρίθη ἀταράχως ὁ Ῥοδίνης.

— Ἀλλὰ τὸ γράψιμον αὐτῆς δὲν ὁμοιάζει πρὸς τὸ τοῦ ἐγγράφου.

— Δὲν ὁμοιάζει βεβαίως, ἀπήντησεν αὐτός, διότι τὸ ἔγγραφον δὲν εἶνε γεγραμμένον διὰ τῆς χειρὸς του.

[ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΠΑΓΚΛΗ—Τόμ. Ι'.]

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

— "Α! ἀλλὰ διὰ τίνος χειρός; ἠρώτησεν ὑπόπτως ὁ ἀνακριτής.

— Διὰ τῆς ἐδικῆς μου.

— Πῶς τοῦτο; διὰ τῆς ἐδικῆς σας;

— Ναί, ἀπεκρίθη ἀφελῶς ὁ Ῥοδίνης. Μὲ ὑπηγόρευε καὶ ἔγραφον.

— "Α! σᾶς ὑπηγόρευε, κύριε Ῥοδίνη, κ' ἐγράφετε, εἶπεν ὁ δικαστής, προσηλῶν εἰς τὸν ἀνακρινόμενον ὀξύτατα βλέμματα. Καὶ πότε σᾶς ὑπηγόρευσε καὶ ἐγράψατε τὴν διαθήκην, δὲν μοὶ λέγετε;

— Τὴν ἐννάτην τοῦ μηνός, περὶ τὴν μεσημβρίαν.

— "Α! τὴν ἐννάτην; παρετήρησεν εἰρωνικῶς ὁ δικαστής. Τὴν τελευταίαν ἡμέραν τῆς ζωῆς του. Εὐτυχία, κύριε Ῥοδίνη, ὅτι δὲν περιέμεινε μέχρι τῆς δεκάτης.

Ὁ Ῥοδίνης ἔφερε τὸ χειρόμακτρον εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του

— Περιμείνατε διὰ τὴν τραγικὴν ἐπίδειξιν τὴν δικάσιμον ἡμέραν, εἶπε μετὰ πικρίας ὁ δικαστής. Τότε ἡμπορεῖ νὰ ἔχη τι ἀποτέλεσμα. Κατὰ τὸ παρὸν ἐπιστρέψατε εἰς τὴν εἰρκτήν.

Ἐν ᾧ δὲ ἤλπιζεν ὁ Ῥοδίνης, ὅτι ἡ ἀνάκρισις του ἤθελε φωτίσει καὶ αὐτὸν καὶ τοὺς δικαστάς, καὶ ἤθελε τῷ ἀνοίξει ἀμέσως τὰς πύλας τῆς φυλακῆς, ἐρρίφθη εἰς αὐτὴν ἐκ νέου μετὰ τῆς τρομερᾶς πεποιθήσεως ὅτι ἐθεωρεῖτο ὡς ὑποπτός δολοφονίας κατὰ τοῦ κόμητος.

ΣΤ'

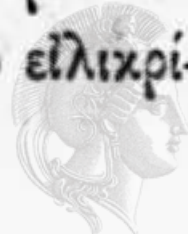
"Εκτοτε δ' ἐδόθησαν διαταγαὶ νὰ φυλάττηται αὐστηρότερον, καὶ εἰς οὐδένα ἐπετρέπετο νὰ τὸν ἐπισκεφθῇ. Ἡ προσαγωγὴ τῶν ἀποδείξεων, ἡ ἐξέτασις τῶν μαρτύρων, ὧν τινες, ὡς ἡ μήτηρ τοῦ Ῥοδίνου, ἦσαν εἰς Κέρκυραν, ἀπή-

τησαν ὑπὲρ τὸν μῆνα. Τέλος δ' ἔφθασεν ἡ δικάσιμος ἡμέρα, καὶ πλῆθος ἄμετρον, οἷον εἰς οὐδένα ποτὲ ἄλλον δικαστικὸν ἀγῶνα, ἐπλήρου τὸ δικαστήριον. Οἱ ἀκροαταὶ εἶχον συρρέουσαι οὐ μόνον πανταχόθεν τῆς Κεφαλληνίας, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν παρακειμένων νήσων καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς Κερκύρας, διότι ἡ ἀποτρόπαιος δολοφονία ἀνδρὸς σεβασμίου, ὁποῖος ὁ κόμης Ναννέτος, ἀγαθοεργοῦ, καὶ γενικῶς ἀγαπωμένου διὰ τὸ ἡθὸς του, ἐκίνει τὴν κοινὴν ἀγανάκτησιν· καὶ τινὲς μὲν, ὅσοι εἶχον πεποίθησιν εἰς τὴν χρηστότητα καὶ εἰς τὴν ἀρετὴν τοῦ Ῥοδίνου, ἐδυσπίστουν πρὸς τὴν ἐνοχλήν του, εἰς δὲ τοὺς πλείστους τὸ ἔγκλημα ἐνέπνεε φρίκην, διότι οὐδέποτε ἠκούσθη ἀπαισιωτέρα ἀγνωμοσύνη, οὐδέποτε ὑπὸ φρικτοτέρους οἰωνοὺς ἐξετελέσθη πατροκτονία.

Ὅτε δὲ προσήχθη ὁ κατηγορούμενος, μόνον εἰς τοὺς γνωρίζοντας αὐτὸν ἐφάνη τὸ ἀθορύβητον τοῦ βλέμματός του καὶ τοῦ βήματός του τὸ θαρρᾶλέον ὡς ἔνδειξις καθαρᾶς συνειδήσεως· οἱ δὲ λοιποὶ τὰ ἔκρινον ὡς συμπτώματα ἀναιδοῦς ἀσεβείας, ὡς ἀποσκλήρυνσιν εἰς τὸ κακουργεῖν, καὶ ἡ προσπάθεια τοῦ ἀκροατηρίου ὑπὲρ ἧ κατ' αὐτοῦ ἦτον εἰς τὸν ἔσχατον βαθμὸν τεταμένη.

Κατ' ἀρχὰς ἐξητάσθησαν ἐκ νέου οἱ προανακριθέντες μάρτυρες, καὶ ἀνεγνώσθησαν τῶν ἀπόντων αἱ καταθέσεις.

Μεταξὺ τῶν πρώτων ιδίως εἴλκυσε τὴν προσοχὴν καὶ τὴν συμπάθειαν τοῦ κοινοῦ ὁ γέρων Νικολός. Ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν τὸν ἐκάλυπτον ἐνδύματα μελανὰ, ἡ πολιά του κόμη ἐκρέματο ἐπὶ τῶν ὤμων του ἐκατέρωθεν, ἡ κεφαλὴ του ἔκυπτε πρὸς τὴν γῆν, ὡς ἂν διπλῆς ἡλικίας ἄχθος τὴν εἶχε κυρτώσει ἀπὸ τινων ἡμερῶν, καὶ ἡ θλίψις ἦν γεγραμμένη ἐπὶ τοῦ μετώπου καὶ ἐπὶ τῶν ἐρυθρῶν ὀφθαλμῶν του. Ἡ ἀναμφισβήτητος τῶν λόγων του εἰλικρί-

νεια, καὶ ἡ ἀντίφασίς του πρὸς τὴν ἐξομολόγησιν τοῦ Ῥοδίνου ὡς πρὸς τὴν χρῆσιν τοῦ καιροῦ αὐτοῦ κατὰ τὴν νύκτα τῆς δολοφονίας, ἐπροξένησαν μεγίστην ἐντύπωσιν καὶ εἰς τὸ ἀκροατήριον καὶ εἰς τοὺς δικαστάς.

Τοῦ Βοράτου ἡ λύπη δὲν ἦτον ὀλιγωτέρα. Ὅταν ἐκλήθη ὅπως ἐξετασθῇ, καὶ εἶδε τὸν Ῥοδίνην εἰς τὴν ἔδραν τῶν κατηγορουμένων, ἠθέλησε νὰ ῥιφθῇ εἰς τὰς ἀγκάλας του, ἀλλ' οἱ κλητῆρες τὸν ἀνεχαίτισαν. Ἀφ' οὗ δὲ συνῆλθεν, ἐπανελάβε τὴν μαρτυρίαν του, καὶ ἰδίως ἐβεβαίωσεν ἐντόνως, ὅτι δὲν ὑπῆρχε διαθήκη τοῦ γέροντος ὑπὲρ τοῦ Ῥοδίνου, πεπεισμένος ὅτι τοῦτο ἦτον ἀλήθεια, καὶ ὅτι ἡ ἀλήθεια εἶναι πάντοτε τῆς ἀθωότητος σύμμαχος.

Ὁ δὲ Ῥοδίνης ἠθέλησε νὰ ὁμιλήσῃ, ἀλλ' ὁ πρόεδρος τὸν διέταξε νὰ σιωπήσῃ μέχρις οὗ ἐρωτηθῇ.

Ὁ δὲ Τάπας, ὅταν εἰσῆλθε νὰ μαρτυρήσῃ, εἶχε τὰ δίοπτρα ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν· ἐπὶ τῆς μορφῆς του ἐπλανᾶτο μείδιαμα ἐπαγγελλούμενον συμπάθειαν πρὸς τὸν κατηγορούμενον καὶ μετριοφροσύνην ὑπὲρ ἑαυτοῦ· εἰς τὴν φωνήν του ἐπροσπάθει νὰ δώσῃ τόνον ἐπαγωγὸν καὶ, οὕτως εἰπεῖν, μελιτώδη, καὶ ὁ κατηγορούμενος ἦτον δι' αὐτὸν πάντοτε ὁ δνοράβιλες σινιὸρ Ῥοδίνης, ὁ πρετζιάβιλες σινιὸρ Ῥοδίνης, καὶ ἐνίοτε ὁ καρίσσιμος σινιὸρ Ῥοδίνης. Οὗτος κατέθεσεν, ὅτι ὁ ἐσιμάβιλες σινιὸρ Ῥοδίνης, μερικαῖς ὥραις πρὶν βιρβόνιοι δολοφονήσουν τὸν πόβερον κόντε Ναννέτον, τῷ εἶπεν ὅτι εἶναι βέβαιος εἰς ὀλίγον καιρὸν νὰ ἔχῃ μεγάλα πλούτη· ὅτι τὸν ἐβεβαίωσε περὶ ὑπάρξεως διαθήκης τοῦ κόμητος, ὅστις τὸν ἄφινε γενικὸν κληρονόμον του· ὅτι τοῦτο ἐφάνη εἰς αὐτὸν, τὸν Τάπαν, παράδοξον, διότι πρὸ ἐνὸς μηνὸς ὁ κόμης εἶχε συντάξει διαθήκην εἰς τὸ γραφεῖόν του, καὶ πᾶσα μεταβολὴ εἰς αὐτὴν ἔπρεπε

νὰ προστεθῇ ἐν εἴδει κωδικέλλου. Ἐρωτηθεὶς δ' ὁ Τάπας περὶ τῆς ὑπογραφῆς τῆς ιδιωτικῆς διαθήκης, εἶπεν ὅτι ὁμοιάζει τὴν τοῦ Κόμητος, ἀλλὰ τῷ φαίνεται ὅτι ἔχει καὶ τινὰς διαφοράς.

Ἀφ' οὗ δ' ἐτελείωσεν ἡ ἐξέτασις τῶν μαρτύρων, ἔλαβε τὸν λόγον ὁ δημόσιος συνήγορος εἰς γλῶσσαν ἰταλικήν· διότι τότε ἀκόμη ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα ἦτον εἰς τὴν Ἑπτάνησον ἀποκεκλεισμένη ἀπὸ τῶν ναῶν τῆς Θέμιδος· ἐν Ἑλληνικαῖς χώραις δὲν ἐπετρέπετο εἰς τὴν Ἑλληνίδα μοῦσαν ἡ πρόσδος πρὸς τὸ δικαστικὸν βῆμα, τὸ πρῶτιστον τοῦτο καὶ βεβαιότατον διδασκαλεῖον τῆς ῥητορείας, καὶ ὁ ἑπτανήσιος, παρουσιαζόμενος ἐνώπιον τῶν δικαστῶν του, ἤκουε τὸν κατήγορον καὶ τὸν ὑπερασπιστὴν του διακυβεύοντας τὴν τιμὴν, τὴν ιδιοκτησίαν καὶ τὴν ζωὴν των, οἱ δὲ λόγοι των τῷ ἔμμενον ἐντελῶς ἀκατάληπτοι.

Ἀλλ' οἱ ἐν ἐκείνῳ τῆς Ἑλλάδος τῷ τμήματι τὸν εὐγενῆ ἀγῶνα τῶν γενναίων ἀναλαβόντες μεταρρυθμίσεων, διεπράξαντο, ἀνδρείως ἀντιστάντες εἰς πᾶσαν παραβίαν τοῦ φυσικοῦ αὐτῶν δικαιώματος, ν' ἀνασπάσωσι τέλος καὶ τὸ γελοῖον ἀτόπημα τοῦτο, τὴν νόθον παραφυάδα τῆς μισητῆς Ἑνετοκρατίας. Οὐδ' ἀνεχαίτισε τοὺς ἀπειροτέρους ὁ φόβος τῶν δυσχερειῶν κατ' ἀρχάς, καὶ τῶν παραδρομῶν τῆς ἀγυμνάστου των γλώτσης· ἀλλὰ πάντες ὥρμησαν μετ' ἐνθουσιασμοῦ πρὸς εἰσαγωγὴν καὶ ἐμπέδωσιν τοῦ προπατορικοῦ ιδιώματος, γινώσκοντες ὅτι ἡ πεποίθησις εἶναι πάντοτε εὐγλωττος, ὅτι εἰς τὴν σκιάν τοῦ Ὀδυσσεὺς ἡ πάτριος φωνή, καὶ μὴ καθαρίζουσα, ἔσται εὐπροσδεκτοτέρα πάσης ἐπιδείξεως ξένης καλλιπεείας, καὶ ὅτι εἰς Ἑπτάνησον ἡ ἐντελής ἀναγέννησις τῆς Ἑλληνικῆς γλώτσης ἤθελεν εἶσθαι ἡ ἰσχυροτέρα διαμαρτύρησις τῆς Ἑλληνικῆς ἐθνικότητος.

Ὁ δημόσιος λοιπὸν συνήγορος ὠμίλει ἰταλιστὶ, ὠμίλει ὅμως μετὰ πολλῆς εὐγλωττίας καὶ μετὰ μεγάλης σφοδρότητος. Ἡ λογικὴ του ἦτον πυκνοτάτη, καὶ ἐφαίνετο ἀκαταμάχητος. Ἀνέφερεν ὅλας τὰς περιστάσεις, αἵτινες ἀπεδείκνυον ἀναμφισβητήτως ὅτι ὁ Κόμης ἐδολοφονήθη. Ὑπενεθύμισεν ὅτι ἡ θύρα τοῦ οἴκου εὐρέθη τὴν πρωΐαν τοῦ ἐγκλήματος ἀνοικτὴ καὶ οὐδόλως παραβεβιασμένη, ὥστε ἠνεώχθη ἀναμφισβητήτως διὰ κλειδίου, καὶ πλὴν τοῦ πιστοῦ ὑπηρέτου Νικολοῦ, ὅστις οὐδὲν εἶχε συμφέρον εἰς τὸν θάνατον τοῦ κυρίου του, ὃν ἐλάτρευε, τίς ἄλλος εἶχε κλειδίον τοῦ οἴκου, ἐκτὸς τοῦ Ῥοδίνου; Ἀνέπτυξεν ὅτι ὁ δολοφόνος δὲν ἦτο ληστής, διότι τὰ χρήματα καὶ τὰ πράγματα τοῦ κόμητος εὐρέθησαν ἀνέπαφα ὅλα. Τίς λοιπὸν εἶχε συμφέρον εἰς τὸ φρικῶδες ἔγκλημα τοῦτο, εἰμὴ ὁ παρουσιαζόμενος ὅπως δρέψῃ τοὺς καρποὺς αὐτοῦ, ὁ φαινόμενος μετὰ διαθήκης τοῦ κόμητος εἰς τὴν χεῖρα Ῥοδίνης;

Ἀλλ' ἡ διαθήκη αὕτη, δι' ἧς ἀπὸ τοῦ βυθοῦ τῆς πενίας ὁ Ῥοδίνης ἀνακύπτει εἰς μέγιστον πλοῦτον, ὁποῖα τις εἶναι; Ὅλη γεγραμμένη διὰ χειρός του, καὶ φέρουσα τοῦ κόμητος μόνην τὴν ὑποτιθεμένην ὑπογραφὴν, καὶ αὐτὴν ἀμφισβητούμενην ὑπὸ μαρτύρων τῶν μᾶλλον ἀξιοχρέων. Καὶ τοιαύτη οὖσα, ἰδιωτικὴ καὶ μὴ ἐπίσημος, ἡ διαθήκη αὕτη, ἀκυροῖ ἄλλην προϋπάρχουσαν καὶ συμβολαιογραφικὴν, χωρὶς νὰ ᾔῃναι ἐκείνης κωδίκελλος, ἀπ' ἐναντίας ῥητοῦ ὁρισμοῦ τῆς πρώτης. Καὶ πότε συνετάχθη; ὀλίγας ὥρας πρὸ τοῦ ἐγκλήματος. Καὶ πότε παρουσίασεν αὐτὴν ὁ Ῥοδίνης; ἀφ' οὗ μόνον ἐπράχθη τὸ ἔγκλημα, ἀφ' οὗ ὁ κόμης δὲν ὑπάρχει πλέον ἵνα τὸν ψεύσῃ. Ὡστε τίς δύναται ν' ἀμφιβάλλῃ; Ἡ εἶναι πλαστὴ, ἡ ὑπεγράφη διὰ τῆς βίας.

Ἐπειτα ὁ Ῥοδίνης ἐπιστρέφει εἰς τὴν οἰκίαν τὴν νύκτα

οἷ ἐγκλήματος μετὰ τὸ μεσονύκτιον, καὶ εἰσέρχεται εἰς τὸν κοιτῶνα τοῦ κόμητος, καὶ συνομιλεῖ μετ' αὐτοῦ. Διατί ἄρνεϊται; Ὁ κόμης ἔζη τότε ἀκόμη τὸ πρῶτ' εὐρίσκεται θύμα χειρῶν δολοφόνων. Διατί ὁ Ῥοδίνης μόλις ἐξημέρωσε, καὶ μετὰ μεγίστης βίας δραπετεύει τῆς νήσου; Διατί ἀπέρχεται χωρὶς καὶ νὰ εἰσέλῃ εἰς τὸν κοιτῶνα τοῦ γέροντος, ὅταν τὸν προέτρεψεν ὁ ὑπηρέτης εἰς τοῦτο; Ὁ δημόσιος συνήγορος λοιπὸν συνεπέρανε λέγων, ὅτι ὁ Ῥοδίνης ἐπλαστογράφησε τὴν διαθήκην καὶ ἐδολοφόνησε τὸν κόμητα· ὅτι δὲν προτείνει τὴν εἰς αὐτὸν ἐπιβλητέαν ποινὴν, ἀλλ' ἀφίησιν αὐτὴν εἰς τῶν δικαστῶν τὴν ἐκτίμησιν, διότι γνωρίζει μὲν τὴν ὠμότητα τῶν λεόντων, τῶν τίγρεων τὸ αἵμοχαρές, τοιοῦτον ὅμως βαθμὸν θηριωδίας δὲν γνωρίζει εἰς τὸ ἀγριώτερον τῶν θηρίων, οὐδ' ἠξεύρει εἰς οὐδενὸς ἔθνους κώδηκα ποινὴν ἀνάλογον πρὸς τὸ μέγεθος τοῦ ἀνοσιουργήματος.

Ὁ Ῥοδίνης ἤκουε τὸν σωρείτην τοῦτον τῶν φοβερῶν συλλογισμῶν μετ' ἐκπλήξεως προΐούσης. Οἱ λόγοι τοῦ ὑπηρέτου τῆς δικαιοσύνης ἐφαίνοντο τόσον ἰσχυροὶ, καὶ τὰ συμπεράσματά του τόσον ὀρθὰ, ὥστε ἡσθάνετο ὅτι καὶ αὐτὸν τὸν ἴδιον ἤθελον πείσει, ἂν δὲν εἶχε τὴν συναίσθησιν τῆς ἀθωότητός του.

Τέλος δ' ἐγερθεὶς βραδέως καὶ ἀξιοπρεπῶς, ἀφ' οὗ ὁ κατήγορος ἐσιώπησεν, εἶπεν ὅτι τὸ λυποῦν αὐτὸν μέχρι θανάτου εἶναι τὸ οἰκτρὸν τέλος τοῦ σεβαστοῦ εὐεργέτου του, πρὸς ὃν ἔτρεφεν ἀγάπην υἱοῦ· τὸ δ' ἐπίμετρον τῆς δυστυχίας του, τὴν ὑποψίαν ὅτι αὐτὸς ἐδολοφόνησε τὸν ἄλλον πατέρα του ὅτι δέχεται ἀγογγύστως ἤδη, ἀφ' οὗ εἶδε ποία παράδοξος περιστάσεων συγχυρία συνετέλεσεν εἰς ἐνοχοποίησίν του· ὅτι δικηγόρον δὲν ἠθέλησε νὰ ζητήσῃ, ἐλπίσας εἰς τὴν δύναμιν τῆς ἀφελοῦς ἀληθείας· καὶ ἤδη δὲ, ὅτε αὕτη

φαίνεται τοσοῦτον δυσεξιχνίαστος, τὴν σωτηρίαν τοῦ ὅτι δὲν θέλει ζητήσῃ εἰς περινενοημένα λόγων τεχνάσματα, καὶ ὅτι εἰς τὰ φαινόμενα ἄλλο δὲν ἔχει ν' ἀντιτάξῃ, εἰμὴ τὴν ἀπλήν ἄρνησίν του.

Ἐπανελάβε δ' ὅτι ὁ Κόμης Ναννέτος τῷ ὑπὲρ γόρευσεν ἐκὼν ἄκοντι καὶ μετὰ ταῦτα ὑπέγραψε τὴν διαθήκην· ἀλλ' ἠρνήθη πεισματωδῶς νὰ εἰπῇ ἂν ἐγνώριζε τίνες λόγοι ἔπεισαν εἰς τοῦτο τὸν κόμητα· καὶ προσθεὶς ὅτι περὶ ἄλλης προγενεστέρας διαθήκης ποτὲ ὁ κόμης λέξιν δὲν τῷ εἶχεν εἰπεῖ, ὅτι τὴν ἐσπέραν ἐκείνην τῷ ἔδωκε τὴν ἄδειαν ν' ἀπέλθῃ ἀπὸ πρωΐας εἰς Κέρκυραν, καὶ τὸν ἀπεχαιρέτησεν ἵνα μὴ εἰσέλθῃ τὸ πρωτὶ εἰς τὸν κιτῶνά του καὶ τὸν ταραῖξῃ κοιμώμενον, καὶ ὅτι ἀπῆλθε τῷ ὄντι οὐδὲν γνωρίζων περὶ τοῦ τρομεροῦ ἐγκλήματος, εἶπεν ὅτι αὕτη εἶναι ὅλη του ἡ ὑπεράσπισις, καὶ ἂν τὰ φαινόμενα εἰσὶν ἐναντίον του, ἡ ἀλήθεια εἶναι ὑπὲρ αὐτοῦ. Καὶ ταῦτα εἰπὼν, ἐκάθησεν ἥσυχος.

Ἡ ἀσθένεια τῆς ὑπερασπίσεως ταύτης ἐφάνη εἰς ὅλους κακὸς οἰωνός, καὶ οἱ μὲν ἀδιάφοροι ἐκίνησαν τὴν κεφαλὴν ἀπειλητικῶς, οἱ δὲ φίλοι τοῦ Ῥοδίνου ἐκάλυψαν τὸ πρόσωπόν των, καὶ ὁ Βοράτης ἤρχισε νὰ κλαίῃ ὡς παιδίον, μὴ προβλέπων τέλος καλόν.

Τὸ δικαστήριον ἀπεσύρθη εἰς διάσκεψιν· τὸ δὲ ἀκροατήριον ἐκινεῖτο ἠρεθισμένον σφοδρῶς, καὶ ὑπόκωφος ἐφέρετο ἐπ' αὐτοῦ μυκηθμός ὡς εἰς τὴν ἀγριαίνουσαν θάλασσαν, ὅταν ἐνσκήπτῃ εἰς αὐτὴν καταιγίς. Ὡστε ὅταν μετὰ μίαν ὥραν, ἐπανελθόντες οἱ δικασταὶ, ἐπρόφερον ὡς ποινὴν τῆς πλαστογραφίας καὶ δολοφονίας τὸν θάνατον, οὐδεμίᾳ φωνῇ οἴκτου ὑπὲρ τοῦ καταδικασθέντος ἠκούσθη, ἀλλὰ μάλιστα καὶ τινες ζητωκραυγαὶ ὑπὲρ τῆς εὐθυδικίας τῆς ἀποφάσεως.

Οὐδεμία δὲ λέγομεν, διότι παρὰ μὲν τοῖς λοιποῖς ἐνίκα ἦν εὐσπλαχνίαν πρὸς τὸν ἄνθρωπον καὶ τὸν γνώριμον ἢ φίλην πρὸς τὸν ἀπεσκληρημένον ἐγκληματίαν, ὁ δὲ Βοράτης ἄμα ἤκουσε τὴν φοβεράν ἐκείνην λέξιν, ἐλειποθύμησε καὶ ἀπεκομίσθη φοράδην ἀπὸ τοῦ δικαστηρίου.

Ἄλλα καὶ οὕτως ἀπατώμεθα πάλιν, διότι ὁ εὐσπλαχνος συμβολαιογράφος Τάπας, ἐξερχόμενος τοῦ ἀκροατηρίου, ἤκούετο ἐπαναλαμβάνων πολλάκις· Ὁ μεσκίνοσ! ὁ ποβερέτοσ!

Ἄμα δὲ συνῆλθεν ὁ Βοράτης, ἔδραμεν εἰς τὸ δεσμωτήριον, ὅπου εὔρε τὸν φίλον του οὐχὶ μὲν ἀψυχοῦντα, οὐδ' ἀδιαφορίαν ὅμοις καὶ περιφρόνησιν πρὸς τὸν βίον ἐπαγγελλούμενον, ἀλλ' εἰς τὸν ὑπέρτατον βαθμὸν ἐκπεπληγμένον διὰ τὰ συμβαίνοντα εἰς αὐτὸν, καὶ σχεδὸν τὰς ιδέας του νὰ συνάψῃ δυσκολευόμενον.

— Τὴν χάριν, σπεῦσον νὰ ζητήσης τὴν χάριν, ἔκραξεν ὁ Βοράτης· ὁ νόμος σοὶ δίδει προθεσμίαν ἐξ ἐβδομάδων· σπεῦσον νὰ ζητήσης τὴν χάριν.

— Τὴν χάριν! ἀπεκρίθη ὁ Ῥοδίνης, ἀνοίγων ὀφθαλμοὺς ἔτι μᾶλλον ἐκθάμβους. Ἄν' μοὶ ἐπετρέπετο νὰ ζητήσω δικαιοσύνην ἀκόμη, τὴν ἐζήτουν προθύμως· ἀλλὰ χάριν ζητεῖ ὁ ἔνοχος, καὶ ἔνοχος δὲν εἶμαι. Δὲν τὴν ζητῶ.

— Ἄλλα θὰ σὲ φονεύσουν, καὶ ἄλλος τρόπος σωτηρίας δὲν εἶναι.

— Θὰ μὲ φονεύσουν, εἶπεν ὠχριῶν ὁ Ῥοδίνης· τὸ ἤκουσα, καὶ λυποῦμαι ἐγκαρδίως ὅτι μὲ φονεύει ὀλεθρία παρεξήγησις περιστάσεων, δυστυχῆς ἀπάτη τῶν δικαστῶν. Λυποῦμαι νὰ ἐγκαταλείψω τὴν ζωὴν νέος τόσο, καὶ καθ' ἣν στιγμὴν παρίστατο πρὸς ἐμέ φέρουσα τῆς Ἀμαλθείας τὸ κέρασ, περιεκτικὸν ὅλων τῶν εὐτυχιῶν. Ἐπὶ μίαν στιγμὴν μοὶ ἐπεφάνη

ὥς ὄραμα θεῖον ἢ ἔνωσίς μου μετὰ τῆς Ἀγγελικῆς, ἥς ὁ βίος μου ὅλος ἦτο λατρεία κρυπτή· καὶ τὸ ὄραμα τοῦτο θὰ σβύσῃ ἢ πνοὴ προώρου θανάτου. Ὡς καὶ τοῦ πλούτου τὰς ἀπολαύσεις, καὶ αὐτὰς ἐμέλλομεν ἀφθόνως νὰ ἔχωμεν, διότι ὁ Κόμης Διονύσιος, οὗ ὁ θάνατος ἐμελλε νὰ ἦναι τὸ μόνον νέφος τῆς ἐπιλοίπου ζωῆς μου ἂν μοι ἐδίδετο τοῦ λοιποῦ νὰ ζήσω, ὁ Κόμης Διονύσιος μὲ ἀφῆκε κληρονόμον του.

— Πῶς; φίλτατε Ῥοδίνη, δι᾽σχυρίζεσαι

— Δηλαδή, ἀπήντησε πικρῶς μειδιῶν ὁ Ῥοδίνης, ἡ καταδίκη μου ἔδωκε τὸ δικαίωμα καὶ εἰς τὸν φίλτερον τῶν φίλων μου νὰ δισπιστῇ πρὸς τὸν λόγον μου. Ναί, δι᾽σχυρίζομαι ὅτι ὁ Κόμης Ναννέτος μοι ἀφῆκε διὰ διαθήκης του ὅλην του τὴν κληρονομίαν· καὶ τὸ ἀκούεις τώρα πρῶτον ἀπὸ τοῦ στόματός μου, διότι ἡ διαθήκη ἐγράφη τῷ ὄντι τὴν τελευταίαν ἡμέραν πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ κόμητος, καὶ προσέτι διότι ὁ κόμης ἤθελεν ἐν ὅσῳ ἔζη νὰ μὴ τὸ γνωρίζῃς.

Ὁ Βοράτης ἐκτύπησε τὴν κεφαλὴν του διὰ τῶν χειρῶν του.

— Δυστυχία! δυστυχία! ἀνέκραξεν. Ἀγρία τῆς τύχης καταδρομή! Ὁμολόγησον, φίλε μου, ὅτι πρέπει νὰ ἔχῃ τις ὅλην τὴν πρὸς σὲ ἀπεριόριστον πίστιν μου, ἵνα πιστεύσῃ τὸ πρᾶγμα τοῦτο.

— Τὸ ὁμολογῶ, ἀπεκρίθη ὁ Ῥοδίνης, διὰ τοῦτο δὲν ἀδημονῶ πρὸς τοὺς δικαστάς μου, μὴ δικαιούμενος ν' ἀπαιτῶ καὶ παρ' αὐτῶν τὴν ἰδίαν πίστιν.

— Ἀλλ' ἡ ἄλλη διαθήκη ὑπὲρ τοῦ ἀνεψιοῦ του! . . .

— Περὶ αὐτῆς, σ' ἐπαναλαμβάνω ὅ,τι κατέθεσα καὶ εἰς τὸ δικαστήριον, ὅτι οὐδὲ λόγον ποτὲ μοι εἶπεν ὁ κόμης. Ἡ ὑπαρξίς της μοι φαίνεται αἶνιγμα ἀνεξήγητον. Ὁ μακαρίτης

καμης Διονύσιος, ὑπαγορεύων μοι τὴν διαθήκην ταύτην, ἐ-
δυνατο ν' ἀναφέρῃ ἐκείνην, καὶ δὲν τὴν ἀνέφερεν· ἐξ ἐναντίας
μάλιστα, ὅταν ἐγὼ ἐμεσίτευσα ὑπὲρ τοῦ ἀνεψιοῦ του, μοὶ
ἔδωκε μακρὰς ἐξηγήσεις, καὶ μοὶ εἶπεν ὅτι ἡ τελευταία του
ἐπιμονὸς θέλησις εἶναι νὰ μὴ πόριέλθῃ ποτὲ εἰς τὸν Γεράσι-
μον οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον τῆς περιουσίας του μέρος. Αἶνιγμα
μοὶ φαίνεται ἡ ὑπόθεσις αὕτη, καὶ χρέος μου ἦτο νὰ ζητή-
σω τὴν λύσιν του ἀνίσως ἔζων.

— Ἀλλὰ πρέπει, πρέπει νὰ ζήσης ἀνέκραξεν, ἐναγκαλι-
ζόμενος αὐτὸν, ὁ Βοράτης. Ζήτησον τὴν χάριν ἵνα ζήσης.

— Ὅτι ἐπιθυμῶ νὰ ζήσω, ἀπεκρίθη ὁ Ροδίνης μετὰ
ζωηρότητος, ὅτι ἔχω λόγον νὰ ἐπιθυμῶ, τὸ ἤκουσας. Ἀλ-
λὰ θέλεις νὰ προσάψω ἐγὼ αὐτὸς εἰς τὸν πόδα μου καὶ νὰ
σύρω δι' ὅλης μου τῆς ζωῆς τὴν σφαῖραν τῆς ἀτιμίας; Θέ-
λεις νὰ προσφέρω εἰς τὴν Ἀγγελικὴν ὄνομα δι' ὃ νὰ ἐρυ-
θρίῃ; Θέλεις ὁ κόσμος νὰ μὲ δακτυλοδεικτῇ ὡς νέον Κάϊν,
ὃν ἡμνήστευσεν ἡ Κυβέρνησις, εἰς τὴν ἀνανδρίαν μου χαρι-
σθεῖσα, ἀλλ' ὃν ὁ Θεὸς δὲν θέλει ἀμνηστεύσει ποτέ; Οἱ δι-
κασταὶ ἡπατημένοι μ' ἐκήρυξαν ἔνοχον. Ἔχουσι τὴν δύνα-
μιν· ἄς μὲ θανατώσωσιν. Ἀλλ' ἔνοχος δὲν εἶμαι, καὶ διὰ
τοιαύτης αἰσχρᾶς ὁμολογίας δὲν θὰ ἐξαγοράσω ποτὲ τὴν
ζωήν μου. Χάριν δὲν θὰ ζητήσω.

Ὁ Βοράτης ἤρπασε τοῦ Ροδίνου τὴν χεῖρα καὶ τὴν ἐ-
σφιγγεν εἰς τὰς ἰδικάς του, χύνων κρουνοὺς δακρύων.

— Ἔστω, μὴ ζητῆς λοιπὸν χάριν, ζήτησον δικαιοσύνην
λοιπόν. Ἄν ἔχῃς τὴν ἐλαχίστην ἀγάπην δι' ἐμέ, τὴν ἐλα-
χίστην εὐσπλαχνίαν διὰ . . . τὴν Ἀγγελικὴν, φρόντισον διὰ
τὴν σωτηρίαν σου. Δός μοι τὴν ἀναφοράν σου, καὶ δὲν θέλω
ἀφήσει θύραν ἄκρουστον, λίθον ἀκίνητον, καὶ ἂν ὑπάρχῃ ἀ-
κόμη ἐπὶ τῆς γῆς αἰδῶς δικαιοσύνης, θέλεις σωθῇ.

Ὁ Ῥοδίνης λοιπὸν, δυσωπηθεὶς μέχρι τέλους, ἔγραψε τὴν ἀναφορὰν του, ἀλλ' εἰς ὕψος πολὺ διαφέρον τῶν συνήθων αἰτήσεων χάριτος. Ἔλεγε δ' ὅτι, ἐπειδὴ εἶναι ἀθῶος τοῦ ἐγκλήματος, δι' ὃ κατεδικάσθη, ζητεῖ ν' ἀκυρωθῇ ἡ καταδίκη του. Ὁ δὲ Βοράτης ἔλαβε τὸ ἔγγραφον τοῦτο καὶ ἀπῆλθεν ἐν τῷ ᾧμα ὅπως τὸ παρουσιάσῃ, ἐλπίζων νὰ συμπληρώσῃ διὰ τῶν λόγων του τὰς ἐλλείψεις αὐτοῦ.

Ζ'.

Παρακολουθήσαντες μέχρις ἐδῶ τὸν Ῥοδίνην, ἠναγκάσθημεν νὰ παραμελήσωμεν τὸ χαριέστερον τῶν προσώπων τοῦ ἡμετέρου δράματος, τὴν Ἀγγελικὴν. Ἡ καρδία της, ἣν εἶχεν ἀλγεινῶς συστρίβει ἡ διαγωγὴ τοῦ Ῥοδίνου, ὅταν εἰς τὴν κλίμακα τῆς οἰκίας της οὐδὲ καὶ ἠθέλησε νὰ προσέξῃ εἰς τῆς Βεγγάλης τὸ ἀγαπητὸν ῥόδον, ἀνεπετάσθη εἰς τὸ αἶσθημα τῆς εὐδαιμονίας ὡς τὸ ἄνθος ἐκεῖνο εἰς τὴν ἐαρρινὴν πνοὴν τοῦ ζεφύρου, ὅταν ὁ κόμης ἔθηκε τὴν χεῖρά της εἰς τοῦ Ῥοδίνου τὴν χεῖρα.

Μετ' ἐρυθρήματος δ' εἰς τὰς παρειὰς καὶ μετὰ μειδιάματος εἰς τὰ χεῖλη ἐβάδιζε πλησίον τοῦ μνηστῆρός της ὅτε μετὰ ταῦτα ἐπέστρεφον εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ πατρός της, ἣ ἵστατο παρ' αὐτὸν εἰς τὸν ἐξώστην ἀφ' οὗ ἐπέστρεψαν, καὶ ἤκουε τοὺς φλογεροὺς λόγους του. Τὸ ἥμισυ τῆς νυκτὸς καὶ ἐπέκεινα παρῆλθεν εἰς ψυθιρισμοὺς ἀμοιβαίων ἔρκων, ἐλπιδων, ὑποσχέσεων καὶ σχεδίων μακρᾶς εὐτυχίας, ἀψηφούσης τὰς περιστάσεις, διότι ἡ εὐτυχία των ἦτον ὁ καρπὸς τῆς ἀγάπης των, ἣτις ἦτο κρείττων τῶν περιστάσεων, καὶ οὐδεμία περίστασις τοῦ λοιποῦ ἤθελε τοὺς χωρίσει, ὡς οὐδ' αὐ-

τὸν ὁ θάνατος ἐδύνατο νὰ διαιρέσῃ τὰς ἀδιαλύτως συνδεδεμένας ψυχὰς των.

Καὶ ὅταν παρῆλθε τὸ μεσονύκτιον, καὶ ὁ Ῥοδίνης, κατ' ἐργαστῶν ἔθος μυριάκις τὰ αὐτὰ ἐπαναλαβὼν δι' ἄλλων λέξεων, ἀνεχώρησε τέλος, ἡ φαντασία καὶ ἡ καρδία τῆς Ἀγγελικῆς, ἄγρυπνοι ἀμφοτέραι μέχρι τῆς αὐγῆς, ἐξηκολούθησαν δραστηρίως στρέφουσαι τὸ λαμπρὸν τοῦ μέλλοντός της καλλειδοσκοπίον, ἐν ᾧ πάντα τὰ ἄνθη, ὅσα εὖνους τύχη ἐπιχέει εἰς τῶν ἐκλεκτῶν της τὴν κεφαλὴν, συνεπλέκοντο εἰς ποικίλους στεφάνους, καὶ μεταξὺ τῶν εὐαρέστων εἰκόνων αἵτινες τῇ προσεμειδίῳ, πρέπει, ἂν θηρεύωμεν τοῦ ἱστορικοῦ τὴν ἀλήθειαν, νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι ἡ ἐσχάτη δὲν ἦτον ἡ τῆς ὀλοχρύσου νυμφικῆς της στολῆς· καὶ ἐπέκεινα τοῦ λεπτοῦ ἔμεινεν ἐκλέγουσα τὸ ὕφασμα, μελετῶσα τὸ σχῆμα, σχεδιάζουσα τὰ ποικίλματα.

Τὴν δ' αὐγὴν, ὅτ' ἐξύπνησεν, ἡ μᾶλλον ὅτε ἠγέρθη, διότι δὲν ἐξύπνᾳ ὅστις δὲν ἐκοιμήθη, ἡ ἐκλογὴ τοῦ ὕφασματος εἶχε γίνει. Ἀλλὰ κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν εἶχεν ἀντηχήσει εἰς Ἀργοστόλιον ὁ νεκρικός κώδων τοῦ κόμητος Διονυσίου, καὶ ἡ Ἀγγελικὴ ἀντὶ νυμφικῆς, πένθιμον ἐνεδύθη στολήν.

Ἀφ' οὗ ὅμως ἔμεινε τρεῖς ὀλοκλήρους ἡμέρας βεθυθισμένη εἰς δάκρυα διὰ τὸν θάνατον τοῦ σεβαστοῦ φίλου τοῦ τε πατρὸς καὶ τοῦ μνηστῆρός της, καὶ διὰ τούτου τὴν ἀπουσίαν, τὴν τετάρτην, πρὸς διασκέδασιν τῆς θλίψεώς της, ἤρχισε νὰ κεντᾷ τὸ ἐκλεχθὲν ὕφασμα, εὐδαίμων ὅτι καὶ ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Ῥοδίνου ἡσχολεῖτο εἰς ἔργον ἀναφερόμενον εἰς αὐτόν.

Τὴν μετὰκλησιν καὶ τὸν φυλακισμόν τον Ῥοδίνου ὁ Βοράτης ἔκρυπεν ὅσον ἐδυνήθη ἀπὸ τῆς θυγατρὸς του, διαφό-

ρους πρὸς αὐτὴν ἐφευρίσκων δικαιολογίας διὰ τὴν παράτασιν τῆς ἀπουσίας του. Τέλος, μὴ δυνάμενος νὰ τῇ ἀποκρύψῃ ἐντελῶς τὴν ἀλήθειαν, τῇ εἶπεν ὅτι ἔφθασεν ὁ Ῥοδίνης εἰς Κεφαλληνίαν, ἀλλ' ὅτι, ἐπειδὴ γίνονται αὐστηραὶ ἐξετάσεις περὶ τῆς δολοφονίας τοῦ κόμητος, τὸ δικαστήριον, ἐλπίζον νὰ φωτισθῇ πρὸ πάντων παρ' αὐτοῦ, ὡς συνοίκου καὶ φίλου τοῦ γέροντος, διέταξε νὰ μὴ κοινωνήσῃ αὐτὸς μετ' οὐδενὸς μέχρις οὗ περατωθῇ ἡ ἐξέτασις, καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἐδύνατο νὰ ἔλθῃ ὁ Ῥοδίνης νὰ τοὺς ἰδῇ.

Ἡ Ἀγγελικὴ ἀνασκιρτήσασα εἰς τὴν πρώτην λέξιν ἣν ὁ πατήρ της ἐπρόφερεν, ἔμεινεν ὡς νενεκρωμένη εἰς τὴν τελευταίαν εἶδησιν, καὶ ἤρχισεν ἀκουσίως νὰ κλαίῃ· ἀλλ' ἐννοήσασα ὅτι τὰ δάκρυά της ἦσαν παιδαριώδη, ἐπραύνηθη, καὶ ἀπεφάσισε νὰ περιμείνῃ καρτερικῶς μέχρις οὗ περατωθῇ ἡ ἐξέτασις. Ὡς πέρας δὲ τῆς ἐξετάσεως ἐξελάμβανε τὴν δικάσιμον ἡμέραν, διότι ὁ πατήρ της, μὴ ἀμφιβάλλων ὅτι θέλει ἀπολυθῇ ὁ Ῥοδίνης, αὐτὴν τῇ εἶχε προσδιορίσει ἐν πεποιθήσει τὴν προθεσμίαν.

Ἡ Ἀγγελικὴ ἐμέτρει τὰς ἡμέρας, τὰς ὥρας καὶ τὰς στιγμὰς μετὰ νευρικῆς ἀνησυχίας, καὶ ὅταν ἔμαθεν ὅτι ἡ ἡμέρα τέλος ἐπέστη, τὸ βλέμμα προσηλωμένον εἰς τὸν ἥλιον, ὑπελόγιζε τὴν πορείαν του, καὶ ἤλεγχε μετὰ δυσανεσκειᾶς τὴν βραδύτητά του.

Τέλος περὶ τὴν ἐσπέραν ἤκουσε θόρυβον εἰς τὴν κλίμακα, καὶ ἐπέταξε μᾶλλον ἢ ὅτι ἔτρεξε πρὸς αὐτήν. Ἀλλ' ἀντὶ νὰ ἰδῇ, ὡς ἤλπιζε, τὸν Ῥοδίνην πτερούμενον ὑπὸ τῆς χαρᾶς, ἀπῆντησεν αἰφνης τὸν πατέρα της ὠχρὸν καὶ ἀκίνητον, καὶ ὑπὸ τεσσάρων ἀνδρῶν φερόμενον. Τὸ αἷμά της ὅλον συνεστάλη εἰς τὴν καρδίαν της. Ἦρπασε τὴν προχοῖδα νὰ βρέξῃ τὸ μέτωπόν του, καὶ αἱ χεῖρές της ἔτρεμον, ὥστε ἡ-

ἀγκάσθη νὰ τὴν ἀφήσῃ, κ' ἐκινδύνευσεν νὰ πέσῃ πλησίον τοῦ ἄπνου ὡς αὐτός, διότι ἡσθάνετο ὅτι τοῦ πατρὸς τῆς ἡ λειποθυμία ἦτο κακῶν ἄγγελος. Ὡς δ' οὗτος συνῆλθε, λαβὼν τὰς ἀναγκαίας περιποιήσεις,

— Πάτερ! ἔκραξε, ῥιφθεῖσα εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ καὶ χύουσα δακρύων κρουνούς, πάτερ! συνέβη μέγα δυστύχημα!

Ὁ δὲ Βοράτης, ἀπόφασιν ἔχων ν' ἀναχωρήσῃ ὅπως ἐπιμεληθῇ περὶ τῆς σωτηρίας τοῦ φίλου τοῦ, ἡσθάνετο ὅτι ἦτον ἀδύνατον νὰ μὴ φθάσῃ ἐπὶ τῆς ἀπουσίας τοῦ μέχρι τῆς θυγατρὸς τοῦ ἡ τρομερὰ ἀγγελία, καὶ ὅτι προτιμότερον ἦτον ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ μᾶλλον ἢ ἐκ ξένης χειρὸς νὰ δεχθῇ τὸ ἀπευκταῖον ποτήριον, διότι αὐτός κ' ἤθελε δοκιμάσει νὰ κολάσῃ, εἰ δυνατὸν, τὴν θανατηφόρον πικρίαν τοῦ.

— Κόρη μου, ἀπεκρίθη, ὁ βίος οὗτος εἶναι πάλῃ διηνεκῆς, καὶ μόνον οἱ ἰσχυροὶ τὴν καρδίαν ἀντέχουσιν εἰς αὐτόν. Ἡμεῖς δὲν τὸν ἐκλέγομεν, κόρη μου· μᾶς δίδεται μεθ' ὅλων τῶν ἀπολαύσεων καὶ μεθ' ὅλων τῶν συμφορῶν τοῦ, καὶ πρέπει νὰ τὸν δεχώμεθα ὅποιος μᾶς δίδεται, καὶ ἕκαστος γογγυσμὸς εἶναι ἀσέβεια. Ἐπειτα, φιλτάτῃ Ἀγγελικῇ, πολλὰ φαινόμενα δυστυχήματα μᾶς στέλλονται μόνον ὡς δοκιμασίαι τῆς πίστεως καὶ τῆς καρτερίας μας, καὶ ἂν ὑποστώμεν αὐτὰς γενναίως, ἀποβαίνουνσι πολλάκις εἰς χαρὰν καὶ εἰς ἀμοιβὴν μας. Πᾶν νέφος, κόρη μου, δὲν φέρει πάντοτε κεραυνόν· πολλάκις καὶ ὄμβρον ζωογονοῦντα. Καὶ τώρα φοβερόν τι φαινόμενον ὀνσυχίας ἐπικρέμαται ἐφ' ἡμῶν . .

— Τί πάτερ, τί; λέγε.

— Ἀλλ' εἶναι φαινόμενον μόνον. Ἀναχωρῶ ἀπόψε ἀμέσως, καὶ ἔχω πεποίθησιν, ἔχω θετικὴν βεβαιότητα, ὅτι θέλω διασώσῃ τὸν Ῥοδίνην, ὃν ἡ εὐήθεια ἀπατηθέντων δικαστῶν . . . ἐκήρυξεν ἔνοχον.

— Ένοχον! ένοχον! ὦ θεέ μου ένοχον! Καί τίνος τόν εκήρυξαν ένοχον!

— Τί μάς μέλει πῶς καί τί αὐτοὶ ἐφλυάρησαν; Μήπως ἡ τύχη μας εἶν' ἐγκαταλελειμμένη εἰς χειρας αὐτῶν; ἐπρόσθεσεν ὁ Βοράτης, ὀλίγον ὑπερπηδῶν τῆς ἀληθείας τὰ ὅρια, ὅπως τὴν καθησυχάσῃ. Ἀπέρχομαι πρὸς τοὺς ἀνωτέρους αὐτῶν, τοὺς ἔχοντας καὶ τὴν ζωὴν καὶ τὸν θάνατόν μας εἰς χειράς των. Ἐκεῖνοι θ' ἀποδώσωσι δικαιοσύνην εἰς τὸν ἀθῶον, καὶ θὰ τὸν σώσωσιν.

— Πάτερ! εἰς θάνατον καταδίκασαν τὸν Ῥοδίνην! ἔκραξεν ἡ Ἀγγελικὴ, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς διεστάλησαν σπιθαιῶν, καὶ διὰ τῶν δύο χειρῶν τῆς κρατοῦσα τοὺς μῆνιγγάς τῆς, ἐν ᾧ πᾶσα χροιά ἀπесύρθη τῶν παρειῶν τῆς, ἐφαίνετο ὡς τὸ ἄγαλμα τῆς φρίκης ἢ τῆς παραφροσύνης.

— Θὰ μείνουν κατησχυμένοι, ὅταν μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐπιστρέψας, τὸν ἐξάξω θριαμβευτικῶς τῆς φυλακῆς του.

— Εἰς τὴν φυλακὴν λοιπὸν τὸν ἔχουσιν, ἔκραξεν ἡ Ἀγγελικὴ, εἰς τὴν συναίσθησιν ἑαυτῆς ἀνακληθεῖσα ὑπὸ τῶν τελευταίων λόγων τοῦ πατρός τῆς. Πάτερ, φέρε με εἰς τὴν φυλακὴν του. Ὅταν, θῦμα ἀθῶον, ἐκεῖνος ἄγῃται εἰς τὸν θάνατον, ἡ θέσις τῆς μνηστῆς του εἶναι πλησίον του.

— Ἀλλὰ, ἄφρον παιδίον, σοὶ λέγω ὅτι ἀπέρχομαι ἵνα τὸν σώσω. Εἶναι ἀθῶος, καὶ δὲν ζῶμεν εἰς αἰῶνα ὅτε ἡ ἀθωότης δύναται νὰ μείνῃ ἀνεκτίμητος καὶ ἀδिकाίωτος (καὶ πάλιν ἔρριπτεν εἰς τὴν πλάστιγγα τῆς ἀληθείας πρόσθετον παρηγορίας σταθμόν). Μένε ἡσυχος. Ὅταν ἐπιστρέψω, σ' ὑπόσχομαι νὰ μὲ συνοδεύσῃς εἰς τὴν φυλακὴν του, καὶ νὰ ἦσαι σὺ ἥτις θὰ λύσῃς τὰ δεσμά του.

— Μοὶ τὸ ὑπόσχεσαι, πάτερ; μοὶ τὸ ὑπόσχεσαι λοιπόν!

«ὦταν ἐπιστρέψῃς θὰ σὲ συνοδεύσω εἰς τὴν φυλακὴν τοῦ ;

«Ἄν τύχῃ λύπη ἢ χαρὰ» μοὶ τὸ ὑπόσχεσαι ;»

— «Ἄν τύχῃ λύπη ἢ χαρὰ» σοὶ τὸ ὑπόσχομαι, ἀλλ' ἡτύχασον.

— «Ἀπελθε λοιπόν· οὐδὲ λεπτόν μὴ ἀργῆς, καὶ ὁ Θεὸς νὰ κατευοδώσῃ τὰ διαβήματά σου. Ἄλλὰ πότε, πάτερ, θὰ ἐπιστρέψῃς ;

— Ταχύτερον ἢ ἀργότερον, δὲν ἤξεύρω, ἀλλ' ὑπὲρ τὰς ἐξ ἐβδομάδας ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δὲν δύναμαι νὰ χρονοτριβήσω, εἶπεν ὁ Βοράτης, κλίνων τὴν κεφαλὴν μελαγχολικῶς πρὸς τὴν γῆν.

— «Ἐξ ἐβδομάδας ! ὦ Θεέ μου, ἀνέκραξεν ἡ κόρη τοῦ. Καὶ ζῇ ἄνθρωπος ἐξ ἐβδομάδας ἔχων σύντροφον τοσαύτην ἀνησυχίαν ; Ἔστω θὰ προσπαθήσω.

Ἄλλ' ἡ Ἀγγελικὴ ἔζησε τὰς ἐξ ἐβδομάδας, ἔζησεν ἕκαστον λεπτόν τῶν ἐξ ἐβδομάδων, διότι ἕκαστον ἦτον ἔγκυον αἰσθημάτων ἀρκούντων ὅπως πληρώσωσιν ὁλόκληρα ἔτη ἄλλης ζωῆς. Ὡς δ' ἡ ζωτικὴ ἐνέργεια ἐσωτερικῶς μόνον ἐγίνετο, καὶ ἐξωτερικῶς ὀλίγον ἐπροδίδετο. Χωρὶς ν' ἀποθέσῃ τὰς μελανὰς ἐσθῆτας, ἃς εἶχεν ἐνδυθῇ διὰ τὸν θάνατον τοῦ κόμητος Διονυσίου, ἐξηκολούθει ἡ Ἀγγελικὴ κεντῶσα τὸ νυμφικὸν κάλυμμα της· ἀλλ' εἰς πολλὰ μέρη κηλίδες ἐμίαινον τὰ ποικίλματα, κηλίδες ἐκ σταγόνων δακρύων, διότι ἀφ' ὅτου ἠνεώχθησαν αἱ πηγαὶ τῶν δακρύων της, δὲν ἐκλείσθησαν πλέον.

Τέλος κατὰ τὴν αὐγὴν τῆς τελευταίας ἡμέρας τῶν ἐξ ἐβδομάδων, τὸ βλέμμα της ἀδιακόπως βυθιζόμενον εἰς τὸν ἀπώτατον τῶν θαλασσῶν ὀρίζοντα, ἀνεκάλυψε λευκὸν σημεῖον εἰς τὴν ἄκραν αὐτοῦ, καὶ σφοδρὸς παλμὸς τῆς καρδίας της τῇ εἶπεν ὅτι τοῦτο εἶναι τὸ πλοῖον τὸ περιέχον τοῦ

Ῥοδίνου τὴν τύχην. Τὸ σημεῖον δ' ἐμεγαλύνετο καθ' ὅσον ἡ ἡμέρα προὔχωρει, καὶ μετὰ τοῦ ἡλίου τὴν δύσιν μέγα πλοῖον ἠγκυροβόλησεν εἰς τὸν λιμένα τοῦ Ἀργοστολίου, καὶ ἐξ αὐτοῦ κατέβη ὁ Βοράτης.

Εἰς τὴν αὐλείαν πύλην τοῦ οἴκου τὸν περιέμενεν ἡ Ἀγγελική, καὶ ἅμα τὸν εἶδεν, ἐρρίφθη εἰς τὰς ἀγκάλας του.

— Πάτερ, ἀνέκραξε, πάτερ ἐσώθη! Νὰ ὑπάγωμεν! Ἄς ὑπάγωμεν νὰ λύτῳμεν τὰ δεσμά του.

Ἀλλὰ τότε ἠσθάνθη τὰς χεῖράς της βρεχομένας ὑπὸ δακρύων καταρρέόντων ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ πατρὸς της· τότε ἤκουσεν ὀλοφυρμὸν, ὡς παιδίου, ἐξερχόμενον ἐκ τοῦ στήθους του, καὶ τότε ἀναβλέψασα παρετήρησε πρῶτον, ὅτι τὸ μέτωπόν του ἐσκάφη ὑπὸ ρυτίδων γήρως, ὅτι ἡ κόμη του ἦτο πολιά, ὡς, ἐπὶ τῶν ἐξ αὐτῶν ἐβδομάδων, τεσσαράκοντα χειμῶνες ἂν εἶχον σωρευθῇ ἐπ' αὐτῆς.

— Ἄ! ἐννοῶ, εἶπε, θὰ τὸν φονεύσουν! ὦ φρίκη! ὦ φρίκη!

Καὶ εἰς ταύτην τὴν λέξιν ἐξέπνευσεν ἡ φωνή της, καὶ ἡ κεφαλὴ της ἐκλινεν εἰς τὸ στήθος τοῦ πατρὸς της ὡς κρίνον ὑπὸ καταιγίδος θλασθὲν, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ της ἐκλείσθησαν.

Τῷ ὄντι ἡ ἔκθεσις τοῦ δικαστηρίου οὐδεμίαν παρεδέχετο ἐλαφρυντικὴν περίστασιν, ἐξεφράζετο μάλιστα αὐστηρότατα κατὰ τοῦ διπλοῦ ἐγκλήματος, ἐπιβαρυνομένου ὑπὸ μελαίνης ἀχαριστίας· ὥστε, μεθ' ὅλας τὰς προσπαθείας τοῦ Βοράτου, οὐδεὶς εὐρέθη λόγος πρὸς ἀπονομὴν χάριτος, ὅτε μάλιστα καὶ ἡ περὶ αὐτῆς αἵτησις ἦτον ἀσθενεστάτη, καὶ μᾶλλον ἐφαίνετο ἀπεσκληρυμένου κακούργου αὐθάδης πρόκλησις.

— Γενναιότης, ἔλεγεν ὁ Βοράτης, ἐναγκαλιζόμενος αὐτήν, καὶ χορηγῶν τὴν ἀναγκαίαν θεραπείαν. Γενναιότης,

κόρη μου. Ἄς ὑπομείνωμεν τὸ μαρτύριον, καὶ ὁ Θεὸς ὅστις μᾶς τὸ στέλλει, θέλει μᾶς δώσει, ἂν ὅχι εἰς ταύτην, εἰς τὴν ἄλλην ζωὴν καὶ τὸν στέφανόν του.

— Ναί, γενναιότης! εἶπεν ἡ Ἀγγελικὴ, ἀνοίξασα τοὺς ὀφθαλμούς· ἰδοὺ εἶμαι γενναία, ὦ πάτερ. Ἐλθε, ἄς ὑπάγωμεν εἰς τὴν φυλακὴν.

— Εἰς τὴν φυλακὴν; τί λέγεις, Ἀγγελικὴ μου! Μὴ ζητῆς τὴν τρομερὰν συνέντευξιν· οὔτε ἀνδρὸς καρδία δὲν δύναται εἰς αὐτὴν ν' ἀνθέξῃ.

— Μοὶ εἶπες, πάτερ, «ἂν ἔλθῃ λύπη ἢ χαρὰ» πῶς θὰ μὲ φέρῃς εἰς τὴν φυλακὴν τοῦ Ῥοδίνου. Ἰδοὺ ἤλθεν ἡμέρα λύπης, καθ' ἣν ἡ δυστυχία κατέβη ὡς μελανὴ ἄρπυια, καθ' ἣν ἡ γῆ ἔγινε σκοτεινὴ ἄβυσσος, καθ' ἣν ὁ οὐρανὸς σινδόνη νεκρώσιμος. Ἄς μὴ χρονοτριβῶμεν, πάτερ. Ἡ φυλακὴ του εἶναι ἀκόμη τὸ μόνον εὐήλιον σημεῖον ἐπὶ τῆς γῆς. Ἄς ὑπάγωμεν εἰς τὴν φυλακὴν του.

— Ἀγγελικὴ μου, τὸ θέαμα ἐκεῖνο δὲν εἶναι θέαμα διὰ σέ, ἡ φυλακὴ δὲν εἶναι διὰ σέ θέσις. Ζήτησον, δυστυχὴς μου κόρη, παρηγορίαν εἰς τὴν θρησκείαν.

— Πάτερ, εἶπεν ἡ Ἀγγελικὴ, ἄς μὲ συγχωρήσῃ ὁ Θεὸς ἂν βλασφημῶ, ἀλλ' αἰσθάνομαι, ὅτι ὑπάρχουσι θλίψεις ὑπέρταται, πρὸς ἃς καὶ ἡ θρησκεία εἶναι ἀνίσχυρος. Ἡ θέσις μου εἶναι τοῦ λοιποῦ ὅπου εὐρίσκεται ὁ μνηστήρ μου, εἰς τὴν φυλακὴν ἐν ὧν εἶναι εἰς τὴν φυλακὴν, εἰς τὸν τάφον του ὅταν καταβῇ εἰς τὸν τάφον. Ἐν θέαμα ὑπάρχει ἀκόμη διὰ τοὺς ὀφθαλμούς μου, τὸ θέαμα τοῦ θανάτου του, καὶ μετ' ἐκεῖνο θὰ κλεισθῶσιν εἰς πᾶν ἄλλο θέαμα.

— Ἀγγελικὴ μου, Ἀγγελικὴ μου, ἀνέκραξεν ὁ Βοράτης, σφίγγων αὐτὴν εἰς τὸ στῆθος του, μὴ θέλῃς νὰ μὲ φονεύ-

σης. Δός μοι υπόσχεσιν ὅτι θὰ παλαίσῃς καὶ θὰ ὑπομείνης ὡς κόρη γενναία.

— Ἄς μὴ σπαταλῶμεν τὰς πολυτίμους στιγμὰς, εἶπεν ἐντόνως ἡ Ἀγγελικὴ. Φέρε με εἰς τὴν φυλακὴν, νὰ μὴ ἀποθάνω ἐδῶ ὑπὸ ἀπελπισίας, ἢ νὰ μὴ παραφρονήσω καταρωμένη τὴν στιγμὴν τῆς γεννήσεώς μου, καὶ ὑπόσχομαι, ὑπόσχομαι ὅ,τι θέλεις.

Ὁ Βοράτης ἡσθάνθη ὅτι ὁ κίνδυνος ἦτο μείζων ἢ ἀντίστατο εἰς τὴν θέλησίν της ἢ ἂν ἐνέδιδε, καὶ μετὰ σπαραττομένης καρδίας τὴν ὠδήγησε πρὸς τὴν εἰρκτὴν, καὶ ζητήσας τὴν ἄδειαν νὰ ἰδῇ τὸν κατὰδικον, εἰσῆλθεν ὅταν εἶχεν ἐπέλθει ἤδη ἡ νύξ.

Ὁ δὲ Ῥοδίνης, ὅστις ἡγνόει εἰσέτι τὴν τύχην του καὶ τὴν ἔκβασιν τῆς ἀναφορᾶς του, ὅταν εἶδεν ἀνοιχθεῖσαν τὴν θύραν, καὶ εἰσελθόντα τὸν Βοράτην μετὰ τῆς θυγατρὸς του, ἡγέρθη τῆς ἀχυρίνης του κλίνης καὶ ἐδραμε πρὸς αὐτούς. Λαβὼν δὲ τὰς χεῖράς των,

— Ἦλθατε τέλος πάντων, ἔκραξεν, ἦλθατε· σὰς βλέπω πάλιν! ὦ φίλοι μου, σὰς εὐχαριστῶ. Ἴδου ἡ εὐτυχεστέρα τῆς ζωῆς μου στιγμή. ὦ μακρὰν σας πόσας ἔζησα ὠχρὰς ὥρας, μακροτέρας τῆς αἰωνιότητος τοῦ θανάτου! Πῶς μονότονοι ἤρχοντο καὶ πῶς πένθιμοι παρήρχοντο αἱ ἡμέραι! Τὸ μόνον προσηλοῦν με ἀντικείμενον ἦτον εἰς τὸν οὐρανὸν ὁ χρυσοῦς Ἑσπερος, ὅταν ἀνέτελλεν εἰς τὸν στενὸν μου ὀρίζοντα, διότι ἡ παραφερομένη καρδιά μου μ' ἐπειθε, φιλότατῃ Ἀγγελικῇ, ὅτι εἰς τὰς ἀκτῖνάς του ἔβλεπον καθ' ἐσπέραν τὸ βλέμμα σου μειδιῶν. Καὶ τώρα εἰς αὐτὸν εἶχον προσηλωμένους τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ ὁ νοῦς μου ἐπέτα πρὸς σὰς εἰς τὰ πτερὰ τῆς ἐλευθερίας, ὅτε ἐμβήκατε, φίλοι, φέροντές μοι αὐτῆς τὸ οὐράνιον δῶρον. Ἀπὸ τοῦ στόματός σας

τὸ δέχομαι, διπλασίως φίλον. Σὺ, πάτερ, διὰ τῶν ἀγώνων σου μοὶ τὸ ἐξηγόρασας· σὺ, φιλτάτῃ Ἀγγελικῇ, ἔρχεσαι πρὸς ἐμὲ ὡς ἄγγελος τῆς ἐλευθερίας.

Ἡ Ἀγγελικὴ εἰς τοὺς λόγους τούτους ἐκάλυψε τὸ πρόσωπόν της διὰ τῶν δύο χειρῶν της, καὶ ἤρχισε σφοδρῶς νὰ λοφύρηται· ὁ δὲ Βοράτης λαβὼν ἐκ τῆς χειρὸς τὸν Ῥοδίνην,

— Ἡ ἐλευθερία, φίλε, τῷ εἶπεν, ἡ ἐλευθερία δὲν κατοικεῖ εἰς τῆς γῆς τὸν βόρβορον, ὅπου κυλινδεῖται ἡ ἀδικία, ὅπου βόσκει ἡ κακία, ὅπου διώκεται καὶ πάσχει ἡ ἀθωότης. Ἡ ἐλευθερία κατοικεῖ εἰς τὸν οὐρανόν. Εὐδαίμων ὅστις, πρὶν διαπορευθῇ ὅλην ταύτην τὴν θλιβεράν τοῦ κλαυθμῶνος κοιλάδα, πρὶν πῖν ὅλον τὸ ἀποτρόπαιον ποτήριον τῆς ζωῆς μέχρι τοῦ πυθμένος αὐτοῦ, δυνηθῇ ν' ἀναπτρωθῇ πρὸς τὸν ἐντελέστερον κόσμον· ἐκεῖνος εἶναι ἐλεύθερος. Εὐδαίμων ἐκεῖνος ἐξ ἡμῶν, ὃν ἤθελε πρῶτον καλέσει ὁ Θεὸς εἰς τοὺς κόλπους του, καὶ δυστυχεῖς ὅσοι λησμονηθῶμεν ὀπίσω!

Καὶ ταῦτα ἔλεγε μετὰ φωνῆς τρεμούσης καὶ πλήρους δακρύων· ὥστε ὁ Ῥοδίνης μετὰ μεγίστης ἐκπλήξεως ἔβλεπεν ἀλληλοδιαδόχως τὸν Βοράτην καὶ τὴν θυγατέρα του, μὴ ἐννοῶν τί ἤθελον οἱ μελαγχολικοὶ οὗτοι λόγοι καὶ αἱ ὑπερβολικαὶ ἐκεῖναι ἐνδείξεις τῆς θλίψεως, ὅτε ἤρχοντο φέροντές τῳ χαρᾷ εὐαγγέλιον.

Ἀλλ' ὡς ἵνα λύσῃ τὴν ἀπορίαν του, εἰσῆλθε κατ' αὐτὴν τὴν στιγμὴν ὁ δεσμοφύλαξ, συνοδευόμενος ὑπὸ ἱερέως.

— Κύριε, εἶπε πρὸς τὸν Ῥοδίνην, σᾶς ἔφερα τὴν σεβασμιότητά του. Ἴσως εἰς τὰς στιγμὰς ταύτας ἔχετε ἀνάγκην τῆς βοηθείας του· διότι μοὶ ἐπεβλήθη τὸ θλιβερὸν καθήκον νὰ σᾶς ἀναγγείλω, ὅτι ἡ ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου... ἐπεκυρώθη.

— Ἐπεκυρώθη! εἶπεν ὁ Ῥοδίνης ἡσύχως. Ἐννοῶ. Σᾶς

εὐχαριστῶ, κύριε, διὰ τὴν φιλάνθρωπον πρόνοιάν σας. Ἐν-
τὸς ὀλίγου θέλω προσφύγει εἰς τὴν πνευματικὴν ἐπικουρίαν
τοῦ ἁγίου πατρός. Στείλατέ μοι μελάνην, παρακαλῶ, κον-
δύλιον καὶ χαρτίον.

Ὁ δεσμοφύλαξ ἐξῆλθεν, ὁ δὲ Ῥοδίνης λαβὼν τῆς νέας
τὴν χεῖρα,

— Ἀγγελικὴ, τῇ εἶπεν, ἤκουσας τί ἔλεγεν ὁ πατήρ σου.
Εὐδαίμων ὅστις ἐγκαταλείψῃ τὸν κόσμον τοῦτον τῆς δια-
φθορᾶς, καὶ μεταβῇ εἰς τῶν κόσμων τὸν ἄριστον. Μὴ κλαίης,
φίλη. Μακάριος ὅστις δύναται, παρουσιασθεὶς εἰς τὸν πλά-
στην του, νὰ τῷ φέρῃ ψυχὴν ἁγνὴν, καρδίαν ἀμόλυντον. Μὴ
κλαίης. Ἡ καρδία μου σπαράττεται διὰ τὸν πρόωρον χωρι-
σμόν μας, ἀλλὰ τί εἶναι ὁ χωρισμὸς οὗτος; εἶναι στιγμὴ
ἐνώπιον τῆς αἰωνιότητος, ἣν θέλομεν συζήσῃ εἰς τοὺς οὐρα-
νοὺς. Ἐκεῖ θὰ σὲ περιμένω, καὶ μετὰ τῶν ἀκτίνων τοῦ Ἑ-
σπέρου ἡ ψυχὴ μου θὰ καταβαίνη ἐπὶ τὸ μέτωπόν σου ὅταν
κοιμᾶσαι, καὶ θὰ σοὶ ὁμιλεῖ περὶ ἐμοῦ εἰς τὸ ὄναρ σου.

— Ἀφ' ἧς στιγμῆς ὁ κόμης Διονύσιος ἤνωσε τὰς χεῖράς
μας, ἀπεκρίθη ἐπισήμως ἡ Ἀγγελικὴ, σ' ὑπεσχέθην ὅτι
οὔτε ἡ ζωὴ οὔτε ὁ θάνατος δὲν θέλει τοῦ λοιποῦ μᾶς χω-
ρίσει. Ἴδου ἦλθεν ἡ φοβερά στιγμὴ τῆς δοκιμασίας. Ὅχι,
δὲν θὰ μὲ περιμένῃς· ὁμοῦ θὰ βαδίσωμεν εἰς τὴν καταδίκην,
καὶ ἂν οἱ ἄνθρωποι εἰς τὴν ἀδικίαν τὴν ἀσπλαγχνίαν προσ-
θέτοντες, δὲν θελήσωσι νὰ μὲ θανατώσωσι μετὰ σοῦ, θὰ εὔ-
ρω τρόπον νὰ σὲ συνοδεύσω, καὶ αἱ ψυχαί μας ν' ἀναβῶσιν
ὁμοῦ εἰς τὴν αἰωνίαν των κατοικίαν.

— Ἐπὶ τῶν νεκρῶν ραίνουσιν ἄνθη, εἶπεν ὁ Ῥοδίνης,
λαμβάνων καὶ φιλῶν περιπαθῶς τὴν χεῖρά της. Σὺ, φίλη,
ραίνεις ἐπὶ τοῦ τάφου μου τὴν ὑπερτάτην παρηγορίαν. Αἱ
λέξεις αὗται πληροῦσι πᾶν τὸ μέτρον τῆς ἐπὶ τῆς γῆς εὐ-

τυχίας μου. Μετ' αὐτάς ἡ ζωὴ τίποτε δὲν μοὶ χρεωστεῖ.
 — Φίλε, εἶπεν ἡ κόρη, ἀφ' οὗτου ἀνεχώρησας, ἤξεύρεις
 ποία ἦτον ἡ ἀσχολία μου; Ὅλην τὴν ἡμέραν ἐκέντων τὸ
 νυμφικὸν φόρεμά μου, καὶ καθ' ἐσπέραν ἐπότιζον τὰ ῥόδα
 τῆς Βεγγάλης. Αὐριον, πάτερ, ἐπρόσθεσεν μετὰ πικροῦ μει-
 αλίματος, θὰ ᾔηται ἡ ἡμέρα τοῦ γάμου μου. Σὲ παρακαλῶ,
 μὴ μοὶ ἀρνηθῇς ταύτην τὴν χάριν, νὰ μ' ἐνδύσης τὸ νυμ-
 φικὸν φόρεμά μου, καὶ νὰ στέψῃς τὴν κεφαλὴν μου διὰ τῶν
 ῥόδων τῆς Βεγγάλης.

Ὁ δὲ Βοράτης δὲν ἐδύνατο ν' ἀνθέξῃ περαιτέρω εἰς τὴν
 σκηνὴν ταύτην· ἡ καρδιά του ἐκινδύνευε νὰ διαρραγῇ. Ῥι-
 φθεις δ' εἰς τὸν τράχηλον τῆς θυγατρὸς του, ἔκλαιεν ὡς
 βρέφος.

— Ἀγγελικὴ μου, θύγατερ, ἔλεγεν ὀλοφυρόμενος, πῶς
 σπαράττεις τοῦ πατρός σου τὸ στῆθος! Ἐλθέ, κόρη μου,
 ἔλθε ν' ἀναχωρήσωμεν. Ἡ ὥρα παρῆλθε, καὶ θὰ κλείσῃ ἡ
 φυλακή.

— Ν' ἀναχωρήσωμεν! ἔλεγεν ἡ Ἀγγελικὴ καὶ ποῦ
 ν' ἀναχωρήσωμεν; πάτερ; Ὑπάρχει δι' ἐμὲ ἄλλη θέσις ἐπὶ
 τῆς γῆς; Αὐτὴ εἶναι ἡ κατοικία μου. Ἀφες με, πάτερ μου,
 εἰς αὐτήν. Ναί, θὰ μετοικήσω τῷ ὄντι αὐριον εἰς ἄλλην
 κατοικίαν, καὶ ἐκεῖνη θὰ ᾔηται αἰώνιος.

— ὦ Θεέ μου, Θεέ μου! Ἡ κεφαλὴ της ταραττεται,
 Ῥοδίνη, ἔκραξεν ὁ δυστυχὴς πατήρ, ὡς καλῶν αὐτὸν εἰς
 βοήθειαν.

— Ἀγγελικὴ, εἶπεν ὁ Ῥοδίνης, βλέπων τὴν ἑξαψιν τῶν
 αἰσθημάτων της, καὶ τὸν κίνδυνον ὃν διέτρεχε μένουσα· φιλ-
 τάτη Ἀγγελικὴ, ἐνόμιζον ὅτι θὰ μὲ προπέμψῃς ἔχουσα μει-
 διῶντα τὰ χεῖλη καὶ ἐλπίζουσιν τὴν καρδίαν. Ὁ σύνδε-
 σμος τῶν ψυχῶν μας θὰ ᾔηται ὀλιγώτερον ἰσχυρὸς, διότι δὲν

θα ἐπιπροσθῇ τὸ θνητὸν σῶμα μεταξὺ αὐτῶν; Καὶ ὁ ἔρως μας ἦτον φύσεως τοσοῦτον ἐφημέρου, ὥστε νὰ κατισχύσῃ αὐτοῦ ἢ ἄδικος ἐφαρμογὴ ἐνὸς νόμου, ἢ ἂν ἀντ' αὐτῆς ἐπῆρχετο πυροβόλου σφαῖρα, ἢ πυρετοῦ προσβολή; Ὑπόμεινον, ἀδελφὴ, καὶ ἐπίμεινον. Μὴ δι' ἐγκλήματος ἐπιβουλευθῆς τὴν ζωὴν σου, μήπως πρὸς τιμωρίαν στερηθῶμεν τῆς αἰωνίας ἐνώσεως καὶ τῆς ἀτελευτήτου εὐδαιμονίας, εἰς ἣν ἀποβλέπομεν πεποιθότες.

— Δὲν ἔχω ἀνάγκην νὰ κόψω βιαίως τῆς ζωῆς μου τὸ νῆμα, ἐψιθύρισεν ἡ Ἀγγελικὴ· θα διαρραγῇ αὐτομάτως. Ἴδου, αὐτοὶ τῆς καρδίας μου οἱ παλμοὶ θα θραύσωσι τὸ στῆθος μου ἕως αὔριον, καὶ θα σὲ προλάβω, ὡς αἰσθάνομαι, εἰς τὴν οὐρανίαν μας κατοικίαν.

— Ὑπαγε ν' ἀναπαυθῆς, φίλη, εἶπεν ὁ Ῥοδίνης· ἔχεις ἀνάγκην ἀναπαύσεως, καὶ δέχθητι τὸν πρῶτον, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς τελευταῖόν μου ἀσπασμόν.

Καὶ ἐναπέθεσεν ἀδελφικὸν φίλημα εἰς τὰ χεῖλη της.

— Ν' ἀναπαυθῶ; εἶπε μειδιῶσα πενθίμως ἐκείνη. Δὲν εἶναι βία· αὔριον θέλω ἀναπαυθῆ. Μὴ θέλῃς ν' ἀπέλθω. Εἰς τὰς τελευταίας μας καὶ στιγμὰς μὴ θέλῃς νὰ χωρισθῶμεν.

— Ἀλλὰ πρέπει ν' ἀπέλθῃς, ἐπέμεινε λέγων ὁ πατήρ της, διότι ἤθελε νὰ τὴν ἀποσπάσῃ ἀπὸ τῶν τρομερῶν ἐκείνων ἐντυπώσεων, αἵτινες ἐντὸς ὀλίγου ἤθελον τὴν φονεύσει. Ὁ Ῥοδίνης θέλει, ἔχει ἀνάγκην, νὰ μείνῃ μόνος.

— Τῷ ὄντι, φίλη τῆς καρδίας μου, εἶπεν ὁ Ῥοδίνης, ἔχω ἀνάγκην νὰ μείνω μόνος ἐπὶ τινὰς ὥρας, μόνος μετὰ τοῦ λειτουργοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ μετὰ ταῦτα μόνος μετὰ τοῦ Θεοῦ.

— Ἐλθὲ, κόρη μου, εἶπεν ὁ Βοράτης, σύρων τὴν Ἀγγελικὴν πρὸς τὴν θύραν.

— Λοιπὸν χωριζόμεθα, ἔκραζεν ἡ Ἀγγελικὴ, ἐκπέμψασα

ωνήν σπαράττουσαν τὴν καρδίαν. Ἴδου ὁ τελευταῖος ἡμῶν χωρισμός. Αὔριον ἀπὸ πρωίας, σοὶ τὸ ὑπόσχομαι, θὰ εἶμαι πλησίον σου, καὶ ἔκτοτε ποτὲ πλέον δὲν θὰ χωρισθῶμεν.

Ὁ Βοράτης ἐρρίφθη τότε εἰς τοῦ Ῥοδίνου τὰς ἀγκάλας καὶ ἤθελε νὰ ὁμιλήσῃ, ἀλλὰ τὰ δάκρυα τῷ ἔκυψαν τὴν ὠνήν.

— Τὴν μητέρα μου, τὴν δυστυχῇ μου μητέρα! εἶπεν ὁ Ῥοδίνης. Ἄς μὴ μάθῃ τὸν τρόπον τοῦ θανάτου τοῦ υἱοῦ της. Ἄς πιστεύσῃ ὅτι ἀσθένεια μὲ ἀνῆρπασε. Πορτηγόρησόν την, ἂν ᾖναι δυνατόν. Εἶχε τόσην πρὸς ἐμὲ ἀγάπην! — Καὶ τώρα ὑπάγετε. Τὰς λοιπὰς παραγγελίας μου αὔριον.

Ὁ Βοράτης ἐξῆλθε σύρων τὴν κόρην του σχεδὸν ἀναίσθητον. Ἀλλ' ἡ Ἀγγελικὴ δὲν ἠθέλησε νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν οἰκίαν της· ἀλλ' εὐροῦσα ἀνοικτὴν τὴν θύραν τῆς γειτονικῆς των ἐκκλησίας τοῦ Ἀγίου Διονυσίου, εἰσῆλθεν εἰς αὐτὴν καὶ ἐρρίφθη γονυπετῆς ἐμπρὸς εἰς τὸ ἱερόν, καὶ ἔμεινε προσευχομένη ἕως εἰς τὴν αὐγὴν.

Ὁ δὲ Ῥοδίνης, ἅμα ἔμεινε μόνος, ἔλαβε τὸν κάλαμον καὶ ἔγραψε διαθήκην, δι' ἧς κατέλειπε κληρονόμον του τὸν Βοράτην, κηρύττων ὅτι ἡ τοῦ κόμητος Ναννέτου εἶναι ἀληθής, καὶ ἀπαιτῶν παρὰ τοῦ κληρονόμου του νὰ ἐπιδιώξῃ ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων τὴν ἀπόδειξιν τῆς γνησιότητος καὶ τὴν ἐπικύρωσιν αὐτῆς.

Μετὰ ταῦτα δ' ἐλθὼν πρὸς τὸν ἱερέα, ἐξωμολογήθη μετὰ πάσης ταπεινότητος, εἰπὼν ὅτι πολλὰ ἥμαρτεν ἐπὶ τῆς ζωῆς του, ἀλλ' ὅτι τοῦ ἐγκλήματος δι' ὃ κατεδικάσθη εἶναι ἄθῳος, ἂν καὶ ὁ ἱερεὺς ἐν ὀνόματι τῆς ψυχικῆς σωτηρίας του πολλάκις τὸν προέτρεψε νὰ ὁμολογήσῃ τὴν ἐνοχὴν του, καὶ νὰ αἰτήσῃ τὴν συγχώρησίν του παρὰ τοῦ ἐλεήσαντος

καὶ συγχωρήσαντος τὸν ληστήν. Ἄλλ' ὅλαι αἱ συμβουλαὶ αὐταὶ κατ' οὐδὲν μετέβαλον τὴν ἐξομολόγησίν του. Μετὰ ταῦτα δ' ἐζήτησε καὶ μετέλαβε τῶν ἀχράντων μυστηρίων, καὶ ἔπειτα, ἀφοῦ ὁ ἱερεὺς ἀνεχώρησεν, ἔμεινε βεθυθισμένος καὶ αὐτὸς εἰς προσευχὴν μέχρι τῆς αὐγῆς· καὶ βεβαίως αἱ εὐχαὶ του ἀπηντήθησαν πολλάκις μετὰ τῶν εὐχῶν τῆς Ἀγγελικῆς, ἐνῶ ἀνέβαινον πρὸς τὸν θρόνον τοῦ πλάστου.

Η'

Κατὰ τὴν ἐσπέραν τῆς ἐνάρξεως τοῦ παρόντος διηγήματος εἶδομεν πόσῃν κατήφειαν ἐπροξένησεν εἰς τὴν Μαρίναν, τὴν τρυφεράν θυγατέρα τοῦ συμβολαιογράφου Τάπα, ὅτι αἰφνιδίως ἀνεχώρησεν ὁ κόμης Γεράσιμος, χωρὶς καὶ νὰ τῇ εἰπῇ καλὴν νύκτα, χωρὶς καὶ νὰ δοκιμάσῃ τὰ κεράσια της. Οἱ λόγοι τοῦ πατρός της τὴν ἔπεισαν μὲν προσωρινῶς· ἀλλὰ διετέλεσεν ὅλην τὴν νύκτα ἐκείνην περιμένουσα τὴν ἐπερχομένην ἡμέραν, καὶ ὅλην τὴν ἡμέραν περιμένουσα τὴν ἐσπέραν, ὅτε ἔπρεπε νὰ ἐπανέλθῃ ὁ Γεράσιμος, καὶ σχεδιάζουσα διὰ τίνων δηκτικῶν λόγων, διὰ τίνων χαριέντων μορφασμῶν θὰ τῷ ἀποδείξῃ τὴν ὀργὴν της διὰ τὸν τρόπον του, καὶ ὁ πατήρ της ἄς λέγῃ.

Ἄλλ' ἡ ἐσπέρα ἦλθε, καὶ ὁ Γεράσιμος ὄχι· ὁ δὲ Τάπας, βλέπων τὰς ἀδιακόπους εἰσόδους καὶ ἐξόδους της, τὰ βλέμματά της πρὸς τὸ παράθυρον καὶ τὰς καταβάσεις της πρὸς τὴν θύραν, ἐνόει τὴν ἀνησυχίαν της. Ὅταν λοιπὸν ἦλθεν ἡ ὥρα τοῦ δείπνου, καὶ ἐκάθησαν εἰς τὴν τράπεζαν,

— Φαίνεται, δούγκουε, εἶπε, κόρη μου, ὅτι τὰ κεράσια σου θὰ τὰ φάγωμεν μόνοι μας. Ὁ Κόντε Γεράσιμος, τοῦ κακοῦ τὸν πρόσμένεις, δὲν ἔρχεται.

— Δέν προσμένω ἐγὼ τὸν Γεράσιμον, εἶπεν ἡ Μαρίνα μετὰ κινήματος κεφαλῆς ἐκφράζοντος μυστικὸν πεῖσμα.

— Δέν τὸν προσμένεις; ἅ! βεραμέντε; κ' ἐγὼ ποῦ πίστευγα, ὅταν εἶδα ποῦ μ' ἄφησες νὰ προσμείνω τὸ πρᾶντζο δύο ὥραις, κ' ἔβαλες κ' ἐκεῖ τὸ τρίτο σερβίζιο, κ' ἐκεῖ κοντὰ τὰ μεγαλήτερα κεράσια ἀπὸ τὸ περιδολι μου. Δέν τὸν ἐπρόσμενες δούγκουε; Τάντο μέλλιο, ἐπειδὴ διὰ μερικαῖς ἡμέραις πρέπει νὰ μὴ τὸν ἀσπεττάρης.

— Πῶς μερικὰς ἡμέρας; ἔκραξεν ἡ Μαρίνα μετὰ τόνου φωνῆς, ὅστις ἀπεδείκνυεν ὅτι τὸν περιέμενεν ἐξ ἐναντίας, καὶ ὅτι ἦτον ἀνήσυχος καὶ παρωργισμένη διότι δέν τὸν ἔβλεπεν ἐρχόμενον.

— Ὁ κόντε Γεράσιμος, ἀπεκρίθη ὁ Τάπας, εἶχε, κόρη μου, δουλειὰ πρεσσάντε, πολὺ πρεσσάντε, κ' ἔπρεπε νὰ πηγαίνει. Δέν μπορούσε νὰ χάσῃ νὲ μένο ἓνα μινουτο. Διὰ ὀλίγον καιρὸν δέν θὰ μπορέσῃ νὰ τὴν ἀφήσῃ, χωρὶς νὰ κομπρομετάρῃ ὅλα τὰ ἰντερέσσα του.

— Δι' ὀλίγον καιρὸν; καὶ πόσον καιρὸν; ἠρώτησεν ἡ Μαρίνα.

— Πόσον καιρὸν; πόσον καιρὸν; μὴ γὰρ ἠξεύρω πόσον; Δέκα ἡμέραις, δεκαπέντε ἡμέραις, εἶπεν ὁ συμβολαιογράφος, μὴ θέλων νὰ τὴν λυπήσῃ.

— Πῶς; δεκαπέντε ἡμέρας; ἀνέκραξεν ἡ Μαρίνα ἐν ἀπελπισίᾳ.

— Τὸ ἰντερέσσο του εἶναι καὶ ἰντερέσσο σου, κάρα μία, εἶπεν ὁ πατήρ της· ὅταν ἔλθῃ ὀπίσω θενὰ ἦναι δικός σου. Τότε θὰ γένῃς ἡ ποιὸ πλούσια καὶ ἡ ποιὸ περήφανη καὶ ἡ ποιὸ παινεμένη κοντέσσα τῆς Κεφαλλονίας καὶ τῶν ἑπτὰ νησιῶνε. Σήμερ' ἀκούσες ποῦ πέθανεν ὁ γέρο κόν-

τες· ὁ Γεράσιμος ὁ πόβερος δὲν εἶν' ἐδῶ νὰ τοῦ κλείσῃ τὰ μάτια, μὰ κτυπᾷ μιὰ κληρονομιά ποῦ δὲν ἔχει τὴν δευτέρή της. Ὀλίγη πασιέντζα, καρίτσιμα. Ὅσον νὰ ἔλθῃ ὁ ἴδιος, ἔχε κονσολατσιόνε τὰ γράμματά του.

— Ναί, εἶπεν ἡ Μαρίνα μετὰ φωνῆς τεθλιμμένης, ἂν αἱ μεγάλαι του ὑποθέσεις τὸν ἀφήσουν νὰ μᾶς γράψῃ.

Ὑπεσχέθη ὅμως νὰ ἔχῃ, ὡς ἐζήτει ὁ πατήρ της, ὑπομονήν· ἀλλ' ὑπεσχέθη πρὶν ἢ μετρήσῃ τὰς δυνάμεις της, διότι ἡ ἀνυπομονησία της ἤρχισεν ἀμέσως ἀπὸ τῆς ἐπαύριον. Ὁ δὲ Τάπας, εἰς οὗ τὴν καρδίαν, τὸ εἶπομεν, ἡ πατρικὴ φιλοστοργία ἦν τὸ μόνον ἐπιζῶν ἀνθρώπινον αἰσθημα, ὅστις ἡγάπα τὴν Μαρίναν μετὰ τοῦ αὐτοῦ ζηλοτύπου ἐγωΐσμοῦ, μεθ' οὗ ὁ φιλάργυρος ἀγαπᾷ τὸν χρυσόν του, γνωρίζων τὰς ἐνδοτάτας πτυχὰς τῆς καρδίας της, ἤξευρεν ὁποῖαν λύπην ἐνεστάλαξεν εἰς αὐτὴν ἡ ἀγγελία τῆς ἀπουσίας τοῦ Γερασίμου, καὶ τὴν παρεμόνευε δι' ἐμφρόντιδος ὀφθαλμοῦ.

Ἀμέσως μετὰ τὸ δεῖπνον τὴν παρετήρησεν, ὅτι ἔκρυψεν εἰς ἀργυροῦν ἀγγεῖον τοῦ κοιτῶνός της δεκαπέντε λευκὰ λιθάρια, ἰσάριθμα πρὸς τὰς ἡμέρας τῆς ἀπουσίας τοῦ μνηστῆρός της. Τὴν ἐπιοῦσαν τὸ πρωὶ ἀφήρесе τὸ πρῶτον, καὶ εἰς τὸ διάστημα τῆς ἡμέρας δεκάκις ἴσως ἐμέτρησε τὰ ἐναπολειπόμενα δεκατέσσαρα, καὶ πᾶσαν αὐγὴν τὸ πρῶτόν της ἔργον ἦν ν' ἀφαιρῇ ἐν λιθάριον, καὶ ἀριθμοῦσα τὰ λοιπὰ, ἐξίστατο πάντοτε ὅτι ἤλαττοῦντο τόσον βραδέως.

Ὁ πατήρ της τὴν παρετήρει, καὶ ἐτήκετο βλέπων αὐτὴν τηχομένην. Τὴν δεκάτην δ' ἡμέραν εἰσῆλθε πρὸς αὐτὴν ὁ Τάπας περιχαρής, καὶ τῇ ἐπέδωκε γράμμα τοῦ κόμητος, δι' ὃ ἡ Μαρίνα, ῥιφθεῖσα εἰς τὸν τράχηλον τοῦ πατρός της, τὸν κατεφίλει, κυριευθεῖσα ὑπὸ σπασμωδικοῦ γέλωτος, ἀναμιγμένου μετὰ δακρύων.

Εἰς τὴν ἐπιστολὴν του, μηνολογουμένην πρὸ μιᾶς ἑβδομάδος, ὁ Γεράσιμος ἔλεγεν, ὅτι ἔφθασε πρὸ δύο ἡμερῶν εἰς τὴν Κέρκυραν· φαίνεται ἔμως ὅτι ἡ ζωηρότης τῶν εἰς τὸ ἐπίλοιπον μέρος τῆς ἐπιστολῆς ἐκφραζομένων αἰσθημάτων οὐκ εἶχε ταράξει τὴν μνήμην του ὡς πρὸς τὴν ἡμερομηνίαν, διότι αὕτη δὲν ἐσυμβιδιάζετο παντάπασι μετὰ τῶν ὑπολογισμῶν τῶν πιθανότητων τῶν ἀνέμων καὶ ἀποστάσεων, καὶ κατ' αὐτὴν ἔπρεπε νὰ εἶχεν ἀπέλθει τῆς Κεφαλληνίας τρεῖς ἢ τέσσαρας ἡμέρας πρὸ ἐκείνης καθ' ἣν ἀληθῶς ἀνεχώρησεν. Ἀλλ' ἐννοεῖται ὅτι καὶ ἡ Μαρίνα ἔδωκε πολὺ ὀλιγωτέραν προσοχὴν εἰς τὴν ἀκρίβειαν τῆς ἡμερομηνίας, ἢ εἰς τὰ περιεχόμενα τῆς ἐπιστολῆς.

Ὁ Γεράσιμος, τὰς ψυχροτέρας συσσωρεύων εἰκόνας, τῇ ἔλεγεν ὅτι εἶναι τὸ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν του, τὸ ῥόδον τοῦ κήπου τῆς ζωῆς του, ἡ ῥοδόχειλος Οὐρί του, ὁ χρυσοκόμης του ἄγγελος, τὴν ἐβεβαίουν ὅτι χωρὶς αὐτῆς δὲν ἡμπορεῖ νὰ ζήσῃ, καθὼς τὸ πτηνὸν χωρὶς ἀέρος, καθὼς τὸ ἄνθος χωρὶς ἡλίου, ὅτι ἅμα δυνηθῇ θὰ ἔλθῃ νὰ ῥιφθῇ εἰς τὰς ἀγκάλας της, ν' ἀπολαύσῃ τῶν εὐτυχιῶν τοῦ παραδείσου, καὶ ἄλλα ὅσα ἐδύνατο ἐκ τῶν Ἰταλικῶν μελοδραμάτων νὰ μεταφέρῃ εἰς τὸ ἐπιστολιμαῖόν του ὕψος. Δι' ὑστερογράφου του δὲ παρεκάλει τὸν συμβολαιογράφον νὰ τὸν εἰδοποιήσῃ ταχέως ἂν ἤδη ἐπεκυρώθῃ τὸ γνωστὸν ἔγγραφον.

Τὴν ἐπιστολὴν ταύτην εἶχεν ἔκτοτε ὡς ἐγκόλπιον ἡ Μαρίνα. Αὕτη ὑπεστήριζε τὰς δυνάμεις καὶ ὑπέθαλπε τὴν γενναιότητά της μέχρι τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἐρρίφθη τὸ τελευταῖον λιθάριον ἀπὸ τοῦ ἀργυροῦ ἀγγείου.

Καὶ τὴν ἡμέραν δ' ἐκείνην, τὴν ἀτελεύτητον ἐκείνην ἡμέραν, βοηθεία αὐτῆς τὴν διῆλθεν. Ἡ ταραχὴ της ἀπὸ τῆς πρωίας ἦτον ἀνέκφραστος· στιγμὴν δὲν ἐδύνατο νὰ μείνῃ

εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν, περιήρχετο εἰς ὅλον τὸν οἶκον, ἐλάμβανε διαφόρους ἐργασίας καὶ πάλιν τὰς ἄφινε, καὶ τότε μόνη ἡ ἐπιστολὴ τοῦ Γερασίου εἶχε τὴν ιδιότητα νὰ πραύνη ἐπὶ τινὰς στιγμὰς τὴν νευρικὴν ταύτην ἀνησυχίαν της.

Πρὸς τὸ ἑσπέρας, ὁ πατὴρ της τῇ εἶπεν, ὅτι ἔλαβε πάλιν ἐπιστολὴν τοῦ Γερασίου, ὅστις τῷ ἀναγγέλλει, ὅτι αὐποθέσεις του δὲν ἐπερατώθησαν ἔτι, καὶ ἀναγκάζεται ν' ἀναβάλῃ τὴν ἐπιστροφὴν του ἐπὶ τινὰς ἡμέρας, χωρὶς νὰ δύναται νὰ προσδιορίσῃ πόσας.

— Δὲν ἔρχεται, δὲν ἔρχεται, ἐπανελάμβανεν ἡ Μαρίνα. καὶ ἄλλην λέξιν δὲν ἐπρόφερε δι' ὅλης τῆς ἑσπέρας, ἐκτὸς ὅτι ἐζήτησε νὰ ἰδῇ τὴν ἐπιστολὴν, ἀλλὰ ματαίως· διότι ἡ ἐπιστολὴ ἦτο τῆς ἐφευρέσεως τοῦ Τάπα ἵνα τὴν παρηγορήσῃ.

Τὴν ἐπαύριον τὸ πρωὶ ὁ πατὴρ της τὴν ἐπέπληξε διὰ τὴν ὀλιγοψυχίαν της, τῇ εἶπεν ὅτι προκαλεῖ τὴν τύχην ὅταν τόσον λυπῇται διὰ μικρὰν ἀπουσίαν, καὶ τὴν προέτρεψε νὰ ᾔηται καρτερικὴ καὶ φρόνιμος. Ἡ Μαρίνα τὸ ὑπεσχέθη καὶ πάλιν, καὶ δὲν παρεπονέθη μὲν ἑκτοτε, ἀλλὰ, καθ' ὅσον παρήρχοντο αἱ ἡμέραι, τοὺς ὀφθαλμοὺς της περιεζώννυε μελανὸς κύκλος, ἐμαράνθησαν κατ' ὀλίγον τὰ ῥῶδα τῶν παρειῶν της, τὸ μέτωπόν της ἔκλινε μελαγχολικῶς πρὸς τὸ στῆθος της, καὶ ἐσιώπησαν τὰ φαιδρὰ ἄσματά της.

Θ'.

Εἰς καὶ ἥμισυς μὴν εἶχεν οὕτω παρέλθει χωρὶς ἔτι νὰ φανῇ ὁ Γεράσιμος, ὅπερ δὲν ἐξέπληττε διόλου τὸν Τάπαν, ἀλλὰ καὶ χωρὶς οὐδὲν ἄλλο νὰ δώσῃ σημεῖον ζωῆς ἐκτὸς τῆς πρώτης ἐπιστολῆς του, δι' ὃ ἐνδομύχως τὸν κατέκρινεν

συμβολαιογράφος, καὶ ἐνίοτε ἐψεύδετο πρὸς τὴν Ἀγγελί-
 ῃν ὅτι εἶχεν εἰδήσεις του.

Ἀλλ' ἡ ὑπόκωφος θλίψις τῆς Μαρίνης ἤρξαντο διηνεκῶς,
 καὶ ὁ πατήρ της, προσπαθὼν νὰ τὴν διασκεδάσῃ, τὴν ἔφερε
 εἰς τὴν μείνη τινὰς ἡμέρας εἰς τοῦ κόμητος Κανίνου, εἰς τὸ Λι-
 ζούρι.

Ὁ κόμης Κανίνος ἦτο τότε μετὰ τὸν κόμητα Ναννέτον
 ὁ πλουσιώτερος τῆς Κεφαλληνίας ἰδιοκτῆτης, καὶ ἂν πρὸς
 τὸ παρὸν δὲν ἐθεωρεῖτο ὡς ἐφάμιλλος αὐτοῦ κατὰ τὸν πλοῦ-
 τον, ἀλλ' εἰς προσεχὲς μέλλον ἐφαίνετο ὅτι θέλει μεγάλως
 τὸν ὑπερβῇ ἐξ αἰτίας τῶν ἐκτεταμένων του ἐπιχειρήσεων
 καὶ σχέσεων μετ' ἐπισήμων τραπεζικῶν οἰκιῶν τοῦ Λονδίνου.

Ἡ μονογενὴς δὲ θυγάτηρ του Λουκία εἶχεν ἄλλοτε ἀνα-
 τραφῇ μετὰ τῆς Μαρίνης, καὶ τὴν ἠγάπα ὡς ἀδελφὴν· ἀλλ'
 ὁ κόλπος τοῦ Ἀργοστολίου τὰς ἐχώριζε, καὶ εἰς τὴν Κε-
 φαλληνίαν διὰ τὰς νέας, αἵτινες τότε ἀκόμη ἐκρατοῦντο ὡς
 χαρίεντα πτηνὰ πεφυλαχισμένα ἐντὸς κλωβίων, ὁ κόλπος
 τοῦ Ἀργοστολίου δὲν ἦτον εὐπλοώτερος τοῦ Εὐξείνου, ὥστε
 αἱ δύο φίλαι σπανίως ἐβλέποντο.

Ἡμέρα λοιπὸν πανηγύρεως ἦτον εἰς τοῦ κόμητος Κανί-
 νου ἐκείνη, καθ' ἣν ἦλθεν ἡ Μαρίνα μετὰ τοῦ πατρὸς της.
 Αἱ δύο νέαι, δι' ὅλης τῆς ἡμέρας ἐνηγκαλισμέναι, περιεφέ-
 ροντο ὑπὸ τοὺς λεμονῶνας τοῦ κήπου, καὶ ἀνεπόλουν τὰς
 περιστάσεις τῆς παιδικῆς οἰκειότητός των, καὶ ἀνεθεώρουν
 μετ' ἀγαλλιάσεως τὸ ἀνθηρὸν παρελθόν των. Εἰς τοῦ πα-
 ρόντος των ὅμως τὰ ὄρια ἅμα ἔφθανον, ὡπισθοδρόμουν ἀμ-
 φότεραι.

Ἀπὸ ἐκμυστηρεύσεως εἰς ἐκμυστήρευσιν, ἤθελεν ἔλθει
 καὶ αὐτοῦ ἡ σειρά· ἀλλὰ τὴν πρώτην ἡμέραν δὲν ἐτόλμων
 νὰ ἐγγίσωσιν ἔτι τὴν χορδὴν ἣτις ἀντήχει εἰς τὴν καρδίαν·

καὶ ἔπειτα αἱ ἐνθυμήσεις των ἦσαν τόσον πολυάριθμοι καὶ τόσον ποικίλαι !

Μετὰ τὸ δεῖπνον δὲ καὶ τὴν ἐσπερινὴν συναναστροφὴν, αἱ δύο νέαι ἀπεσύρθησαν εἰς τὸν κοιτῶνά των. Ἡ σελήνη ἦτο λαμπρά, καὶ ἐχρύσου τοῦ κόλπου τὸ στιλπνὸν κάτοπτρον, ὡς, ἀναδυομένη ἡ παλαιὰ Ἀφροδίτη, ἂν ἐφήπλου εἰς τὴν ὑγρὰν ἐπιφάνειαν τὴν ἀμβροσίαν της κόμην. Δροσερὰ ἦτον ἡ πνοὴ τοῦ κόλπου, ἡ ἀκτὴ ἀνέπεμπε γλυκὺν φλοῖσεν, ὡς ἐρωτικῶν μυστηρίων ψιθύρισμα, καὶ ὁ ζέφυρος, ἀδυνατῶν νὰ ρικνώσῃ τὸ ὕδωρ, ἔφερε μόνον εἰς τὰ νωθρά του πτερὰ τὰ ἀρώματα τῶν πορτοκαλλεῶν καὶ τῶν ρόδων, καὶ ἐπότιζεν ἡδυπάθειαν δι' ὅλων τῶν πόρων.

Ἡ Λουκία καὶ ἡ Μαρίνα, ἔχουσαι συμπεπλεγμένας τὰς χεῖρας, ἐστηρίζοντο εἰς τὸ παράθυρον, καὶ παρεδίδοντο εἰς τὸ θέλγητρον τῆς νυκτός.

Ἡ Μαρίνα ἐσιώπα, καὶ ἐν δάκρυ ἐφαίνετο ἀναβρύον εἰς τὰ βλέφαρά της· ὅπερ βλέπουσα ἡ Λουκία,

— Μελαγχολικὴ εἶσαι Μαρίνα, τῇ εἶπε, φιλοῦσά την εἰς τὸ στόμα. Ἐχεις καμμίαν θλίψιν, πτωχή μου Μαρίνα;

— Ἡ ωραιότης αὕτη καὶ ἡ ἡρεμία τῆς φύσεως, εἶπεν ἡ Μαρίνα ἀποφεύγουσα τὴν ἐρώτησιν, ἐνεργεῖ παντοδυνάμως ἐπ' ἐμέ, καὶ βαρυθυμεῖ ἡ καρδιά μου. Ἀλλ' εἰς σέ, εὐτυχῆς μου φίλη, τὰ κάλλη τῆς φύσεως ἐμπνέουσιν εὐθυμίαν. Ὡς τὴν παιδρὰν ἀηδόνα κελαδεῖ ἡ καρδιά σου εἰς τῆς σελήνης τὸ φῶς καὶ εἰς τ' ἀρώματα τοῦ μαΐου. Εἶναι λοιπὸν τόσον ἐλαφρά; Τίποτε δὲν ἔχει νὰ τῇ βαρύνῃ;

— Νὰ τῇ βαρύνῃ; εἶπε γελῶσα ἡ Λουκία. Τί θέλεις νὰ τῇ βαρύνῃ; Ἡ ζωὴ εἶναι τόσον εὐκολος δι' ἡμᾶς. Ὅλαι αἱ ἡμέραι μου εἶναι μάϊος.

— Καὶ τοῦ μαῖου σου τὰ ῥόδα εἰσὶ χωρὶς ἀκάνθας κ' ἐ-
κεῖνα;

— ὦ! ἂν τολμήσῃ κανέν νὰ μοὶ δείξῃ τὴν ἀκανθάν του,
ἔειπεν ἡ Λουκία γελῶσα, εἰς τὴν στιγμὴν τὸ μαδῶ.

— Ἄλλ' ὑπάρχει ἓν, ἔχον ἀκάνθας, καὶ ὅχι μικράς· καὶ
ἐκεῖνο δὲν μαδεῖται τόσον εὐκόλως. Ἐκεῖνο τὴν φαιδρὰν αὐ-
τὴν καρδίαν ποτὲ δὲν τὴν ἤγγισεν; εἶπεν ἡ Μαρίνα, θέτου-
σα τὸν δάκτυλον εἰς τῆς Λουκίας τὸ στῆθος.

— ὦ! τοῦτο εἶναι μυστήριον, μέγα μυστήριον, εἶπεν ἡ
Λουκία, συστέλλουσα μετ' ἐπιτηδευτῆς ἐμβριθείας τὰ κο-
ράλλινα χεῖλη της.

— Πῶς μυστήριον, πονηρά; ἀπήντησεν ἡ Μαρίνα. Δὲν
μοὶ εἶπας, ὅτι μυστήριον δι' ἐμέ δὲν ἔχεις;

— Σοὶ τὸ εἶπα, φιλτάτῃ, εἶπεν ἡ Λουκία, ρίψασα τὰς
ἀγκάλας της περὶ τὸν τράχηλόν της καὶ εὐθύμως γελῶσα.
Σοὶ τὸ εἶπα, καὶ θὰ γίνῃ καθὼς σοὶ εἶπα. Σὺ μόνη θὰ μά-
θῃς, ὅτι ὑπάρχει τις ὅστις μὲ ἀγαπᾷ.

— Καὶ ὅστις ἄράγε ἀνταγαπᾶται;

— Ἐννοεῖται ἐκεῖνο· ἀλλέως δὲν σοὶ τὸν ἀνέφερον.

— Καὶ τίς εἶναι οὗτος ὁ τίς;

— Ἄ! τοῦτο εἶναι τὸ δεύτερον μυστήριον. Ἀπήτησέ
παρὰ τῶν γονέων μου νὰ φυλάξωσι τὸ μυστικὸν ἕως τῆς
ἡμέρας τοῦ γάμου μου· καὶ τότε, ἴν' ἀποφύγῃ ἐπισκέψεις
καὶ ἐνοχλήσεις, πρὶν ἢ εἰδησις δημοσιευθῇ, θ' ἀναχωρήσω-
μεν διὰ τὴν Ἰταλίαν. Αὕτη, ἂν θέλῃς, εἶναι τοῦ ῥόδου μου
ἡ ἀκανθα, ἀλλ' ἐγὼ γελῶ δι' αὐτήν. Σχεδὸν ποτὲ δὲν τὸν
βλέπω ἡμέραν, ὥστε ἐνίοτε μ' ἔρχεται ἡ ἰδέα μήπως, ἀπά-
τηθεῖσα, νυμφευθῶ κάμμίαν νυκτερίδα μεταμορφωθείσαν.
Ἄλλὰ περὶ ὅλων τούτων σιωπῇ.

— Καὶ δὲν ἔχει ὄνομα; ἠρώτησεν ἡ Μαρίνα.

[ΑΠΑΝΤΑ ΡΑΓΚΑΒΗ—Τόμ. Ι΄.]

Τὴν στιγμὴν ταύτην ἠκούσθη μελωδία μεμακρυσμένη ἀναθρώσκουσα ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης. Κατ' ἀρχὰς ἦτο μόλις ἀντιληπτὴ, ὡς ἀσθενὲς ζεφύρου ψιθύρισμα, παίζοντος εἰς κόμην ἰτέας. Κατ' ὀλίγον ὅμως ἠκούετο πλησιάζουσα, καὶ τόνοι αὐλοῦ καὶ κιθάρας, σκιρτῶντες ἐπὶ τοῦ ὑγροῦ κατόπτρου, ἔφθανον λαμπροὶ καὶ μετ' ἤχου μεταλλικοῦ εἰς τῶν δύο νεανίδων τὴν ἀκοήν.

Ἡ Λουκία ἔθεσε τὴν χεῖρά της εἰς τὸ στόμα τῆς φίλης της, καὶ διὰ τῆς ἄλλης τῇ ἔδειξε πλοιάριον ἐλαφρῶς ὀλισθαῖνον ἐπὶ τοῦ ὕδατος, καὶ φαινόμενον ὡς μέλαν σημεῖον ἐντὸς ἐκτάσεως ὀλοχρύσου.

Μετ' ὀλίγον δ' ὑπὲρ τὰς φωνὰς τῶν ὀργάνων ὑψώθη φωνὴ ἀνθρωπίνη, ψάλλουσα ταῦτα·

Τ' οὐρανοῦ οἱ ἀναρίθμητοι λύχνοι
ὅλοι ἀνάφτουν καὶ λάμπουν μὲ χάρι,
καὶ σεμνὸ προχωρεῖ τὸ φεγγάρι,
καὶ τὸ ὠραῖό του πρόσωπο δείχνει.

Διὲ τῆς φύσεως τὰ κάλλη τὰ χίλια·
ἔσχα διέ τα. Καθὼς σ' ἀντικρύσουν,
ἀπὸ ἓνα ἓνα τ' ἀστέρια θὰ σβύσουν,
θὰ κρυφθῇ τὸ φεγγάρι ἀπὸ ζήλια.

Εἰς τὸν πρῶτον ἤχον τῆς φωνῆς ταύτης, ὅσον μεμακρυσμένη καὶ ἂν ἦτον, ἡ Μαρίνα ἀνεκίρτησε βιαίως, καὶ μετὰ ταῦτα ὅλαι τῆς αἰ αἰσθήσεις συνεκεντρώθησαν εἰς μίαν μόνην, τὴν ἀκρόν, καὶ λησμονήσασα ποῦ εὐρίσκεται, λησμονήσασα τὴν Λουκίαν, ἥτις ἐμειδία πλησίον της, ἔχουσα τὸ στόμα ἡμιηνεωγμένον αὐτῇ, ἐρρόφα τὰς ἐλαχίστας πνοὰς τοῦ ἀέρος αἵτινες τῇ ἔφερον τὸ διακεκομμένον μέλος καὶ τὰς ἀσυναρτήτους τοῦ ἄσματος συλλαβάς.

Καθὼς δ' ἐτελείωσεν ἡ πρώτη στροφή, καὶ ἐν ᾧ ἡ κιθάρα καὶ ὁ αὐλὸς προανέκρουον τὴν δευτέραν,

— Ἐκεῖνος εἶναι, εἶπεν ἡ Λουκία.

— Ποῖος ἐκεῖνος; ἀνέκραξεν ἡ Μαρίνα, ὡς δι' αἰφνιδίου κλόνου ἀπὸ ὕπνου βαθέως ἐξυπνισθεῖσα.

— Ἡ νυκτερίς ὅπου σ' ἔλεγον. Βλέπεις ὅτι διὰ νυκτερίδα δὲν ἔχει κακὴν φωνήν.

— Ἀλλὰ ποῖος εἶναι; ποῖος εἶναι; εἶπεν ἡ Μαρίνα μετὰ πολλῆς ταραχῆς.

— Σιωπή! ἀπεκρίθη ἡ Λουκία. Ἀρχίζει.

Τῷ ὄντι τὸ πλοιάριον εἶχε πλησιάσει, καὶ ἡ δευτέρα στροφή ἠκούετο καθαρώτερον.

Τοῦ μαῖου ὁ ψάλτης, τὸ ἀηδόνι,
εἰς τὸ δάσος γλυκὰ λαρυγγίζει,
καὶ τὸ δάσος, ποῦ ἄγρια βοῖζει,
μὲ τῆς νύκτας τ' ἀγέρι μαλώνει.

—
Ἄμα ἀνοίξης τὰ ῥόδινα χεῖλια,
μὴ τὸ στόμα σου λέξι ὡς προφέρῃ,
θενὰ πέση τῆς νύκτας τὸ ἀγέρι,
θὰ σιωπάσῃ τὸ ἀηδόνι ἀπὸ ζήλια.

— Βλέπεις ὅτι τὰ ῥόδα μου ἀκάνθας δὲν ἔχουν, εἶπε γελῶσα ἡ Λουκία ἅμα ἐσιώπητε καὶ ἐκ δευτέρου ὁ ψάλτης.

Μετὰ μίαν ἐβδομάδα θὰ στεφανωθῶμεν, καὶ ἀκούεις πῶς προοιμιάζει, ὡς ἂν δὲν εἶχε τὴν καρδίαν μου, καὶ ἂν ἐπρόκειτο ἀκόμη νὰ τὴν κερδήσῃ. Καὶ ἐν τούτοις εἶναι ἐντελῶς σύμφωνος καὶ μετὰ τῶν γονέων μου καὶ μετ' ἐμοῦ. Ὅλαι αἱ προετοιμασίαι ἔγιναν. Αὔριον θὰ σοὶ δείξω τὰ φορέματά μου καὶ τὰ στέφανα. Ὅμως κρυφίως νὰ μὴ τὸ μάθῃ κανεὶς ὅτι σοὶ τὰ ἔδειξα.

— Ἀλλὰ ποῖος εἶναι; ἔλεγεν ἡ Μαρίνα, ὡς καθ' ἑαυτὴν μᾶλλον ὁμιλοῦσα ἢ ἀποκρινομένη. Ἐκεῖνο τὸ ἄσμα, ἡ φωνὴ ἐκείνη...

— Φαντάσου, εἶπεν ἡ Λουκία. Ἐκεῖνος ἤθελε νὰ γίνῃ ὁ

γάμος σήμερον. Ἄλλὰ δὲν εἵμεθα ἐντελῶς ἔτοιμοι, καὶ ὁ πατήρ μου τὸν παρεκάλεσε νὰ προσμείνη τὴν ἐρχομένην κυριακὴν.

Ἐν τούτοις τὸ πλοιάριον προὔχῳρει πάντοτε πρὸς τὸ ἀνοιχτὸν παράθυρον, καὶ αἱ κῶπαι ἔτυπτον μαλακῶς τὸ κύμα, ἀκολουθοῦσαι τὴν ἁρμονίαν τοῦ ᾠσματος. Τῆς τρίτης στροφῆς καὶ αἱ λέξεις καὶ ἡ μελωδία ἠκούοντο ἐντελέστατα.

Τὰ τριφύλλια, τὰ ῥόδα καὶ οἱ κρίνοι
ὥς εἰς κἀνιστρο ἀνθοῦν μυροδόλον,
καὶ ἡ γῆ εἰς τὸν οὐράνιον θόλον
ἁρμονίας καὶ ἀρώματα χύνει.

—
Ὡς πατήσης ἐπὶ τὰ τριφύλλια
μ' ἑλαφρὸν ἀλαδάστρινον πόδα,
μαραμένα θὰ πέσουν τὰ ῥόδα,
θὰ σφαλίσουν οἱ κρίνοι ἀπὸ ζήλια.

Κατ' αὐτὴν τὴν στιγμὴν τὸ πλοιάριον, ἐγγίσαν σχεδὸν εἰς τὸ παράλιον, ἐστράφη πρὸς τὰ δεξιὰ ἵνα μακρυνθῇ, καὶ τὸ φῶς τῆς σελήνης ἔπεσε κάθετον ἐπὶ τῶν μουσικῶν καὶ τοῦ ψάλτου.

— Ἴδου, τὸν βλέπεις; Ἐκεῖνος ὅστις ἵσταται ὀρθίος. Πῶς σοὶ φαίνεται ἡ νυκτερίξ μου;

— Ὁ κόμης Γεράσιμος! ἔκραξεν ἡ Μαρίνα, καὶ ἡ φωνὴ τῆς ἐφαίνετο ὡς τελευταῖος στεναγμὸς ἐκπνέοντος.

— Ἀ! τὸν γνωρίζεις λοιπόν; εἶπεν ἡ Λουκία. Μὴ μὲ προδώσης· ὁ κόμης Γεράσιμος Ναννέτος. Μετὰ μίαν ἑβδομάδα θὰ εἶμαι κομητέσσα Ναννέτου. Τί λέγεις; δὲν τὸ ἐγρίνεις;

Ἄλλ' ἡ Μαρίνα δὲν ἔλεγε τίποτε. Ἡ μορφή τῆς ἔγινε λευκοτέρα μαρμάρου, οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς ἐτάθησαν, οἱ ὀδόντες τῆς συνεσφίχθησαν σπασμωδικῶς, καὶ ὡς λίθος ἔπεσεν ἄπνους κατὰ γῆς καὶ ἀναίσθητος.

— Μαρίνα, τί ἔχεις, ἀδελφή; τί ἔπαθες; ὦ Θεέ μου! ἔκραξεν ἡ Λουκία, καὶ ἔλαβε τὰς χειράς της· ἀλλ' αἱ χεῖρες της ἦσαν ψυχραί.

— Βοήθεια, βοήθεια! ἐλειποθύμησεν ἡ Μαρίνα! ἔκραξεν, ἀνείγουσα τὴν θύραν τοῦ κοιτῶνός της· καὶ ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ συνέρρευσαν εἰς αὐτὸν ὅλοι οἱ κάτοικοι τῆς οἰκίας.

Ο Τάπας τὴν ἔλαβεν εἰς τὰς ἀγκάλας του, καὶ ἐν ᾧ σταγόνες ἀγωνίας ἔρρεον ἀπὸ τοῦ μετώπου του, ἐπροσπάθει δι' ὕδατος, δι' ἐντριβῶν καὶ διὰ δριμέων ἀρωμάτων νὰ τὴν ἀνακαλέσῃ εἰς τὰς αἰσθήσεις της.

Ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν ὅλαι αἱ προσπάθειαι ἀπέβησαν μάταιαι· ἀλλὰ τέλος ἀνέπνευσεν ἐκείνη βαθέως, ἐκίνησε τὸ σῶμά της διὰ σπασμωδικοῦ κλονισμοῦ, ἠνέωξε καὶ περιέφερε τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκπεπληγμένη εἰς τοὺς περὶ αὐτὴν, καὶ μακρύνουσα διὰ τῶν δύο της χειρῶν τοὺς βοστρύχους ἀπὸ τοῦ μετώπου της,

— Σὰς εὐχαριστῶ, εἶπε μετ' ἐλαφροῦ μειδιάματος. Δὲν εἶναι τίποτε. Ἐμεινα ἐξώρας εἰς τὸ ἀνοικτὸν παράθυρον, καὶ τὸ ψῦχος τῆς θαλασσίας αὔρας μ' ἔφερε τὴν λειποθυμίαν.

— Ἐλθὲ νὰ ἡσυχάσῃς, νὰ κοιμηθῇς, εἶπεν ἡ Λουκία, καὶ ἡ θερμότης τῆς κλίνης καὶ ἡ ἐπιμέλειά μου, ἐλπίζω νὰ σὲ ἰατρεύσουν.

— Σ' εὐχαριστῶ, ἀπεκρίθη ἡ Μαρίνα, ἀλλὰ δὲν ἤμπορῶ. Αἰσθάνομαι τὸν πυρετὸν εἰς τὸ αἷμά μου. Πάτερ, σὲ παρακαλῶ, ἂν ᾖναι δυνατὸν νὰ ἐπιστρέψωμεν μᾶλλον εἰς τὴν οἰκίαν μας.

Μάτην ὁ κόμης Κανίνος καὶ ἡ Λουκία ἠθέλησαν νὰ τὴν πείσωσι νὰ περιμείνῃ τοῦλάχιστον τὴν αὐγὴν. Ὁ Τάπας, ἀνήσυχος διὰ τὴν κατάστασιν τῆς θυγατρὸς του, ἔσπευσε

κατὰ τὴν παράκλησιν τῆς νὰ ναυλώσῃ λέμβον ὅπως τὴν μετακομίσῃ εἰς τὴν οἰκίαν τῆς.

— Ἀνάλαβε ταχέως, τῇ ἐψυθύρισεν εἰς τὸ οὖς ἡ Λουκία ὅταν ἀνεχώρει, καὶ τὴν ἐρχομένην κυριακὴν ἐνθυμήσου ὅτι εἶσαι προσκεκλημένη εἰς τοὺς γάμους μου. Θέλω νὰ ἦσαι παροῦσα· ἄλλως δὲν θὰ ἦναι ἡ εὐτυχία μου πλήρης.

— Φιλτάτη, ἀπεκρίθη ἡ Μαρίνα, ἐπίσης κρυφίως, ἐν ᾧ τὴν ἡσπάζετο· εὐχομαι νὰ ἦναι πλήρης ἡ εὐτυχία σου, καὶ ἂν ἐγὼ δὲν εἶμαι παροῦσα.

Ὅταν δ' ἔφθασεν εἰς Ἀργοστόλιον, ὁ Τάπας ἠθέλησε νὰ μηνύσῃ τὸν ἱατρόν· ἡ Μαρίνα ὅμως εἶπεν ὅτι ἀνέλαβεν ἐντελῶς, ὅτι μόνον ἡσυχίας ἔχει ἀνάγκην, καὶ ἀπεσύρθη εἰς τὸν κοιτῶνά τῆς.

Κλείσασα δὲ τὴν θύραν, ἀντὶ νὰ πέσῃ εἰς τὴν κλίνην τῆς, ἐρρίφθη σχεδὸν πρηνὴς ἐμπρὸς τῆς εἰκόνης ἣτις ἐκρέματο ὑπεράνω αὐτῆς, καὶ ἀφ' οὗ προσηυχήθη ὑπὲρ τὸ ἐν τέταρτον, ἠγέρθη, ἤψε τὸν λύχνον, καὶ καθεσθεῖσα εἰς τὴν τράπεζαν, ἤρχισε νὰ γράφῃ. Οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς ἦσαν πεφλογισμένοι, ἀλλὰ στεγνοί· ἡ χεὶρ τῆς ἔτρεμε σπασμῶδικῶς, ἀλλὰ τὴν ἐστήριζεν ἡ δύναμις τῆς θελήσεως. Ἐγραψε δὲ τὰ ἑξῆς·

«Πάτερ, μὲ ἠπάτησας ἵνα μὴ ἀποθάνω τῆς λύπης· ἀλλ' ἡ περίστασις κατέστρεψε τὸ τέχνασμα τῆς φιλοστοργίας σου. Δὲν εἶναι εἰς τὴν Κέρκυραν, οὔτε θὰ ἔλθῃ ὡς ὑπέσχετο, καὶ ὡς τὸν περιμένω πρὸ ἑξ ἑβδομάδων. Τὸν εἶδα χθὲς εἰς Λιξούρι. Τὴν ἐρχομένην κυριακὴν νυμφεύεται τὴν Λουκίαν. Δὲν τὸν καταδικάζω· ἡ Λουκία εἶναι ὠραιότερα, πλουσιωτέρα, εὐγενεστέρα μου. Ἀλλὰ συγχώρησόν με, πάτερ, ἂν νὰ ἐπιζήσω δὲν δύναμαι. Πᾶν ποτήριον πικρίας θὰ κατέπινον σιωπῶσα, ἂν ἤξευρον ὅτι ἡ μέλαινα καὶ τεθλιμμένη

ζωή μου ἐδύνατο νὰ συντελέσῃ εἰς παρηγορίαν τῶν γηρατειῶν σου. Ἄλλ' ὄχι! ἄχθος ἀνυπόφορον δι' ἐμέ, διὰ σέ θὰ ᾔῃ διηνεκῆς βάσανος. Ἡ θεὰ τῆς ἀπελπισίας μου θὰ ᾔῃ αἰωνία ἀπελπισίας πηγὴ διὰ σέ. Ἄφες με ν' ἀπέλθω ὅπου ὑπάρχει ἀνάπαυσις, καὶ ἴσως καὶ λήθῃ. Καὶ ἂν δὲν δυνήθῃ, πάτερ μου, νὰ μὲ λησμονήσῃς καὶ σὺ, προσεύχου ἐνίστε δι' ἐμέ.»

Μετὰ ταῦτα δ' ἠνέωξε τὸ κιβώτιόν της, καὶ ἐξήγαγε φιᾶλην, περιέχουσαν ῥευστὸν ὑποπράσινον· καθεστθεῖσα δ' εἰς τὴν κλίνην της, ἔλαβε τὴν τελευταίαν ἐπιστολὴν τοῦ Γερασίου ἀπὸ τοῦ στήθους της, ὅπου ἔμεινεν ἐναποτεταμιευμένη πρὸ τριάκοντα ἡμερῶν καὶ ἤρχισε νὰ τὴν ἀναγινώσκη. Οἱ ὀφθαλμοὶ της, ξηροὶ μέχρι τοῦδε, ἐπλήσθησαν διὰ μιᾶς δακρύων, καὶ περὶ τὸ μέσον τῆς ἐπιστολῆς ὀλοφυρμοὶ τὴν διέκοψαν. Ἄλλ' ἐπανέλαβεν ἀμέσως τὴν ἀνάγνωσιν πάλιν, καὶ εἰς τὸ τέλος, ὑψώσασα τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὸν οὐρανὸν, ἤρπασε σπασμωδικῶς καὶ ἐν παραφορᾷ τὴν φιᾶλην, τὴν ἔφερεν εἰς τὸ στόμα της, καὶ ἐρρόφησε τὸ ἥμισυ τοῦ περιεχομένου αὐτῆς. Μετὰ ταῦτα δ' ἀνέτρεψε τὴν κεφαλὴν της εἰς τὸ προσκεφάλαιον, ὡς καταβληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ψυχικοῦ της ἀγῶνος.

Μετ' ὀλίγον ἡσθάνθη στενοχωρίαν περὶ τὴν ἀναπνοὴν, καὶ μετὰ τινὰς στιγμὰς ἔπεσεν εἰς λειποθυμίαν. Ὅτε δὲ συνῆλθεν, ἡσθάνετο μέγαν κάματον εἰς τὰς χεῖρας καὶ εἰς τοὺς πόδας, καὶ πόνους εἰς τοὺς ἄρμούς. Καὶ ἠθέλησε μὲν νὰ ἐγερθῇ, ἀλλὰ τὰ μέλη της ἦσαν ὡς τεθλασμένα. Ψυχρὸς ἰδρὼς περιεχύθη εἰς ὅλον τὸ σῶμά της, καὶ βίαια σπασμωδικὰ κινήματα ἤρχισαν νὰ τὸ τινάσσωσιν, ἀκολουθούμενα ὑπὸ ἀλλεπαλλήλων λειποθυμιῶν. Μετὰ ταῦτα δ' ἡσθάνθη σφοδρὸν πόνον εἰς τὴν καρδίαν, ἠθέλησε νὰ φωνάξῃ,

ἀλλ' ἡ ἀγωνιῶσα φωνή της ἐξέλιπεν· ἔφερε δὲ μεθ' ὀρμῆς εἰς τὸ στόμα της τὴν ἐπιστολὴν ἣν ἐκράτει, ἀφῆκε μέγαν στεναγμὸν, καὶ ἐξέπνευσεν.

Ἀνήσυχος ὁ πατήρ της, εἰσῆλθε τὸ πρῶτ' ἀθορύβως εἰς τὸν κοιτῶνά της καὶ ἠρώτησε μετὰ φωνῆς ταπεινῆς·

— Μαρίνα, ἐξύπνησας;

Μὴ λαβὼν δὲ ἀπόκρισιν, ἵνα μὴ τὴν ταραῇ, δὲν ἦλθε πρὸς τὴν κλίνην, ἀλλ' ἐπλησίασε πρὸς τὴν τράπεζαν, ὅπου ἀμέσως προσέβαλε τὰ βλέμματά του ἡ ἀνοικτὴ πρὸς αὐτὸν τῆς Μαρίνας ἐπιστολή. Τὴν ἤρπασεν ἐπομένως εὐθὺς διὰ τρεμούσης χειρὸς, τὴν διέτρεξεν ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ, καὶ κτυπήσας τὴν φαλακρὰν κεφαλὴν του διὰ τῶν δύο χειρῶν του,

— Μαρίνα μου, ἔκραξε, Μαρίνα μου!

Καὶ ἐρρίφθη εἰς τὴν κλίνην τείνων τὰς ἀγκάλας.

Ἐπ' αὐτῆς ἔκειτο ἡ Μαρίνα νεκρά. Ἡ κεφαλὴ της ἦτον ἐστραμμένη πρὸς τὰ ὀπίσω, ὥχρ' ὥς ὁ μαραινόμενος κρῖνος, καὶ ἡ κόμη της λυθεῖσα ἐπὶ τῆς ἀγωνίας, ἐκρέματο εἰς μελανοὺς βοστρύχους ἐπὶ τῶν ὤμων της. Εἰς τὴν μίαν χεῖρα ἐκράτει τὸ γράμμα τοῦ Γερασίμου, εἰς δὲ τὴν ἄλλην τὴν ὀλεθρίαν φιάλην.

Ὁ Τάπας τὴν περιέκλεισεν εἰς τὰς ἀγκάλας του τότε, καὶ κατακαλύπτων αὐτὴν διὰ φιλημάτων, κράζων αὐτὴν ἐπανειλημμένως, ἐπροσπάθει νὰ τὴν θερμάνῃ εἰς τὸ στῆθος του. Ἀλλὰ φεῦ! ἡ θερμὴ φιλοστόργου ἀγκάλης δὲν λύει τὸν παγετὸν τοῦ θανάτου. Ὁ Τάπας ἐνόησεν ὅτι ἔθαλπεν ἐπὶ ματαίῳ ἄψυχον πτῶμα.

Τότε ἐγερθεὶς, ἤρχισε νὰ περιφέρηται ὥς φρενήρης ἐντὸς τοῦ κοιτῶνος, καὶ ἦτον οἰκτρὸν καὶ φοβερὸν συγχρόνως τὸ θέαμα τοῦ γέροντος τούτου. Ἐνίοτε μὲν ἐμυκάτο ὥς τίγρις, ἥς ἐσυλήθη ἡ φωλεὰ, ἄλλοτε ἐκτύπα τὴν κεφαλὴν του εἰς

τοὺς τέσσαρας τοίχους τοῦ δωματίου, ἄλλοτε ἠπείλει διὰ τοῦ γρόνθου τὴν γῆν καὶ τὸν οὐρανὸν, ἄλλοτε ἐκάθητο καὶ ἔκλαιεν ὡς μικρὸν παιδίον.

— Μαρίνα μου, κόρη μου, ἔλεγε· μ' ἀφῆκες μόνον, μ' ἀφῆκες ἔρημον εἰς τὴν γῆν. Μισῶ, περιφρονῶ τοὺς ἀνθρώπους. Σὺ ἦσο ἡ μόνη ἀγάπη μου, ἡ μόνη θρησκεία μου, τῇ καρδίᾳ μου ἡ καρδιά. ὦ! νὰ τὰ σχίσω διὰ τῶν ὁδόντων μου τὰ σπλάγχνα τῶν φονέων σου!

Καὶ ἤρχισεν ἐκ νέου τὰ παράφορά του κινήματα.

Ἄλλ' αἰφνης ἤκουσεν ὅτι ἐκτύπων ἐλαφρῶς τὴν θύραν τοῦ κοιτῶνος, καὶ ἀνεσχίρτησε. Ῥίψας δὲ πέριξ τὰ βλέμματα, καὶ συνελθὼν, ἔκλεισε πρῶτον τὰ παραπετάσματα τῆς κλίνης τῆς κόρης του, κατεβίβασε μετὰ ταῦτα τὰ δίοπτρά του, καὶ ἠνέωξε τὴν θύραν εἰς τὴν ὑπηρέτριαν ἣτις εἰσῆλθεν.

— Αὐθέντα, εἶπεν, ἤκουσα ὡς νὰ μ' ἐφωνάζετε.

— Ναὶ, ἀπεκρίθη ἡσύχως ὁ συμβολαιογράφος. Σ' ἐφώναξα νὰ σὲ ἴπῳ πῶς ἡ Μαρίνα εἶναι ἄρρωστη, καὶ νὰ μὴν ἀφήσης κανένα νὰ ἐμβῇ εἰς τὴν κάμαρά της. Μήτε ἀτήσου νὰ μὴν ἐμβῇς, ἂν δὲν σὲ φωνάξῃ.

Καὶ κατόπιν τῆς ὑπηρετρίας ἐξῆλθε καὶ αὐτὸς, ἐκλείδωσε, χωρὶς ἐκείνη νὰ τὸν παρατηρήσῃ, τὴν θύραν καὶ ἔλαβε τὸ κλειδίον.

Ι΄.

Περὶ τὴν μεσημβρίαν τῆς αὐτῆς ἡμέρας ὁ κόμης Γεράσιμος εἰς Λιζούρι ἐλάμβανε παρ' ἀγνώστου κωπηλάτου ἐπιστολὴν ἔχουσαν ὡς ἔπεται·

— Καρίσσιμο κόντε· ἔμαθα πῶς ἐκόπιασες εἰς τὸ Λιζούρι· καλῶς ὥρσες. Διὰ τὴν δουλειὰ ὅπου ξεύρεις ἔχω

κάτι ἀναγκαῖο νὰ σοῦ πῶ. Ἐλ' ἀπόψε εἰς ταῖς ἐννέα τῆς νυκτός εἰς τὴ Λιβαθὸ εἰς τὸ καζίνο μου, καὶ κτύπησε τρεῖς κόλπους εἰς τὴν θύρα. Σὲ περιμένω εἰς τὸ δεῖπνον.»

Ὁ Γεράσιμος ὠχρίασεν ὅταν ἀνέγνω τὰς λέξεις «διὰ τὴν δουλειὰ ὅπου ξεύρεις.»

Ἀλλὰ τὴν ἐσπέραν, ἅμα ὁ ἥλιος ἔδυσεν, ἐτυλίχθη εἰς τὸν μανδύαν του, διέπλευσε τὸν λιμένα ἕως τὸ Ἀργοστόλιον, καὶ ἐκεῖθεν διηυθύνθη πεζὸς πρὸς Λιβαθόν. Ὁ οὐρανὸς ἦτο νεφελώδης καὶ ἡ νύξ σκοτεινή. Εὗρεν ὅμως χωρὶς δυσκολίας τὸν δρόμον του πρὸς τὴν ἀγροικίαν τοῦ Τάπα, διότι καλῶς τὸν ἐγνώριζεν.

Ἐλθὼν δὲ πρὸς τὴν θύραν, ἔκρουσε τρεῖς κατὰ τὴν ὁδηγίαν, καὶ ἔσωθεν τῷ ἠνέωξεν αὐτὸς ὁ Συμβολαιογράφος. Εἰσῆλθε δ' εἰς αἶθουσαν ὀλοφώτιστον, ἔχουσαν εἰς τὸ μέσον τράπεζαν ἐστρωμένην διὰ δύο συνδαιτυμόνας, καὶ παρὰ τὸν τοῖχον ἀνακλιντήριον κεκαλυμμένον διὰ λευκοῦ ἐφαπλώματος.

— Σιὸρ κόντε, εἶπεν ὁ Τάπας μετὰ φωνῆς ἀποτόμου, καλῶς ὤρσες. Ἦσουν ἀμμὰ εἰς τὸ Λιξούρι, κ' ἐγὼ δὲν τὸ ἤξευρα.

— Αἶ' . . . ἀπεκρίθη τεταραγμένος ὁ Γεράσιμος. Ἦτον, γέρο πατέρα, ὅ,τι ἔφθασα· καὶ ἤθελα νὰ ἔλθω νὰ μὲ ἰδῇτε ἔξαφνα.

— Ἐξαφνα! ὦ μπέλλο. Κάθου λοιπὸν, τζόϊα μου. Κάθου νὰ φάμε καὶ νὰ κουβεντιάσουμε. Τὶ κοιτάζεις γύρου γύρου. Ἐννοια σου. Εἴμαστε μονάχοι, ὀλομόναχοι εἴμαστε. Μὲ τὴν τρόμπαν τῆς Ἰερικοῦς ἐδὼ νὰ φωνάζης, μία ὥρα γύρω δὲν εἶναι ποιὸς νὰ σὲ ἀκούσῃ. Κάθου ποῦ σοῦ λέγω.

Ὁ Γεράσιμος καὶ ὁ Τάπας ἐκάθισαν εἰς τὴν τράπεζαν.

— Περίφημον δεῖπνον ἔχεις, εἶπεν ὁ Γεράσιμος τρώγων. Ησάλτσα ἐτούτῃ εἶν' ἐξαίρετος.

— Καὶ πῶς ἀμμά; ἀπεκρίθη ὁ Τάπας· ἤξευρα πῶς ἔχω νὰ ῥιτζίερω τὸν σινιὸρ κόντε Ναννέτο. Καὶ τὸν πόβε-
ρο τζίο λοιπὸν τὸν ἐσπεδίρισες ἀναυλα. Τὸν ἐφοβέρι-
σε πῶς θὰ τὸν πνίξης μὲ τὰ χέρια σου γιὰ νὰ βάλῃ τὴ
φίρμα του, καὶ ἀφ' οὗ τὴν ἔβαλε, τὸν ἔπνιξες μὲ τὰ μα-
ξιλάρια· φαμόζο μὰ τὸν αἰ Γεράσιμο! Πῶς σὲ φαίνονται
ἐτούταις ἢ περδικούλαις;

— Θαυμάσιαις, εἶπεν ὁ Γεράσιμος ὠχριῶν. "Ομως, γέρο Τάπα, τί ὁμιλίαις μὲ κάμνεις εἰς τὸ δεῖπνον; "Αφησέ ταις, σὲ παρακαλῶ.

— Κουβένταις, καρίσσιμο, νὰ περνᾷ ὁ καιρός. "Ελα δά! Εἶμαι βέβαιος, ἂν εἶχες ἐδῶ τοῦ σιὸρ τζίου τὸ κεφάλι παραγιμισθὲν, θὰ τὸ ἔτρωγες γιὰ τὴν κληρονομιά του.

— Τάπα, ἀνέκραξεν ἀγανακτῶν ὁ Γεράσιμος, καὶ ἀπω-
θῶν τὴν τράπεζαν, ἄφες αὐτοὺς τοὺς ἀστεῖσμούς ἢ ἀνα-
χωρῶ.

— "Εχεις δίκιο, ἄς τ' ἀφήσουμε αὐτά. "Ο,τι ἔγιν' ἔγινε καὶ δὲν ξεγένηται. "Ελ' ἄς πιοῦμε 'ς τὴν ὑγεία τοῦ νέου σιὸρ κόντε Ναννέτου, καὶ 'ς τὴν ὑγεία τῆς γιομάτης κασσέ-
λας του.

Ἐκάτερος τῶν συνδαιτυμόνων εἶχεν ἐμπρός του φιάλην πλήρη οἴνου καὶ ποτήριον. Ὁ συμβολαιογράφος ἐπλήρωσε τὸ ποτήριόν του, καὶ τὸ ἔπιεν ὅλον, καὶ ὁ Γεράσιμος, ἐφι-
λοτιμήθη νὰ μὴ μείνῃ κατώτερος.

— Καὶ τί κάνεις 'ς τὸ Λιξούρι, γιὰ δὲ μοῦ λές; ἐξηκο-
λούθησεν ὁ συμβολαιογράφος.

— Σ' εἶπα ὅτι μόλις ἔφθασα εἰς τὸ Ληξούρι, ἀπεκρίθη ὡς ἀγανακτῶν ὁ Γεράσιμος.

— "Α! ναι, μέ συμπαθᾶς, τὸ ἀστόχησα. Μὰ γιὰ πέ μου, καὶ οἱ γάμοι σου πότε;

— Ποῖοι γάμοι ἠρώτησε ταραττόμενος ὁ Γεράσιμος.

— Πῶς; ἀστόχησες κ' ὅλα πῶς ἔχεις νὰ παντρευτῆς;
Ἐβίβα ἢ κοντεσσίνα Ναννέτο!

Καὶ ὁ συμβολαιογράφος ἔπινε δεύτερον ἰσοχειλές ποτήριον, καὶ ὁ Γεράσιμος τὸν ἐμιμήθη.

— Πῶς νὰ τὸ λησμονήσω; εἶπε τέλος αὐτὸς θαρράλέως. Διόλου δὲν τὸ ἐλησμόνησα. Ἔχω ὅμως ὀλίγας ὑποθέσεις, ὀλίγας ἐτοιμασίας εἰς τὸ Ληξούρι, καὶ μετὰ δεκαπέντε ἡμέρας, ὅταν τὰς τελειώσω, θὰ ἔλθω νὰ σὲ ζητήσω τὴν Μαρίναν.

— "Α! τὴν Μαρίναν! εἶπεν ὁ Τάπας μετὰ φωνῆς ὑποκώφου, ὁμοιαζούσης βρυχηθμὸν θηρίου. Ἄς πιοῦμε καὶ εἰς τοὺς γάμους σου μία.

Καὶ ἀμφοτέρωτεροι ἐκέκνωσαν καὶ τρίτον ποτήριον.

— Ἀλήθεια, εἶπεν ὁ γέρων, ἀστόχησα νὰ σ' ἐρωτήσω, ἐτοῦτο τὸ κρασί πῶς σὲ φαίνεται;

— Εἶν' ἐξαίρετον, εἶπεν ὁ Γεράσιμος· ὀλίγον δυνατὸν μόνον. Βλέπεις, τὸ ἐτελείωσα ὡς τὸν πάτον.

— Παράξενο! κουριόζο πρᾶγμα! εἶπεν ὁ Τάπας. Ἐγὼ ἐθαρρόυσα πῶς τὸ φαρμάκι πικρίζει τὸ κρασί.

— Ποῖον φαρμάκι;

— "Α! ἀστόχησα καὶ τοῦτο νὰ σοῦ πῶ, πῶς ἡ μπουτίλλια αὐτὴ ποῦ ἐτελείωσες ὡς τὸν πάτο, ἦτο μισὴ κρασί καὶ μισὴ φαρμάκι.

— Δὲν ἐννοῶ τί λέγεις, εἶπεν ὁ Γεράσιμος μετὰ προφανοῦς ταραχῆς.

— Δὲν μὲ νοιώνεις, πὲρ μπάχο! Ἔλα σινιὸρ κόντε, γιὰ νὰ μὲ νοιώσης. Γιὰ σήκω καὶ τράβηξ' ἀπ' ἐκεῖ ἐκεῖ τὸ σκέπασμα.

Ὁ Γεράσιμος ἠγέρθη τῆς τραπέζης, μὴ ἐννοῶν τί θέλει νὰ τῷ εἰπῇ ὁ Συμβολαιογράφος, καὶ πλησιάσας εἰς τὸ ἀνακλιντήριον, ἀνέσυρε τὸ πέπλωμα. Ἀλλ' ἐν τῷ ἅμα ἀφῆκε φωνὴν φρίκης, ὠπισθοδρόμησε δύο βήματα, καὶ αἱ τρίχες τοῦ ὠρθώθησαν εἰς τὴν κεφαλὴν τοῦ. Τὸ κάλυμμα ἀνασυρθέν, ἀπεκάλυψε τῆς Μαρίνης τὸ πελιδνὸν πτῶμα.

— Τώρα νὰ σὲ κάμω νὰ νοιώσης, εἶπεν ὁ γέρων μετὰ φωνῆς ἥτις ἐβρόντησεν ὡς κεραυνός. Αὐτὴ ἦτον ἡ κόρη μου, σιὸρ Κόντε, ἦτον ὁ ἄγγελός μου, αὐτὴ ἦτον ἡ ζωὴ ὅλη μου. Ὅταν ἦσουν ζήτουλας κ' ἐκείνη πλούσια, τὴν εἶπες πῶς τὴν ἀγαπᾷς, πῶς θὰ τὴν πάρῃς γυναικὰ σου, καὶ ἡ δόλια σὲ πίστεψε, καὶ ξέχασε τὸν πατέρα της, καὶ ξέχασε τὸ Θεό της κ' ἤθελε μόν' νὰ λατρεύῃ ἐσένα. Ἀφ' οὗ ἔπνιξες τὸν τζίο σου καὶ ἔκλεψες τὸ βίός του, τότες ἡ Μαρίνα δὲν σὲ φαίνεται ἀρκετὰ πλούσια, τὴν πρόδοσες, τὴν ἀφησεῖς . . . ,

— Ἐγὼ, φίλτατε ; . . .

— Σιωπὴ ! Τολμᾷς καὶ λαλεῖς ! Τὴν ἐπρόδοσες, σὲ λέγω ; καὶ τὴν κυριακὴ παντρεύεσαι τοῦ κόντε Κανίνου τὴν κόρη. Τὴν πρόδοσες καὶ νάτηνε ! Πῆρε φαρμάκι καὶ πέθανε. Αἶτην ἐκεῖ, ἀσασίνε. Θέλεις νὰ πάρῃς τὴν καρδιά της νὰ τὴν φᾶς μαζῇ μὲ τὸ κεφάλι τοῦ θειοῦ σου ; Πῆρε φαρμάκι, ἀκοῦς ; Ὅμως ἄνδρας καὶ γυναῖκα ἀπ' ἓνα ποτήρι πίνουν. Τὸ μισὸ ἤπιεν ἡ κόρη μου καὶ πέθανε σὲ τρεῖς ὥραις. Τὸ ἄλλο μισὸ σὲ τὸ φύλαξα καὶ σὲ τὸ ἐπότισα, σιὸρ κόντε. Εἰς μίαν ὥρα θὰ γένῃς κρύος σὰν τὸ κρούσταλο, εἰς δύο θὰ ξεσχίσῃς μὲ τὰ δόντια τὰ κρέατά σου, εἰς τρεῖς ὥραις θὰ κρεπάρῃς ὡς τὸν σκύλον.

— Μ' ἐφαρμάκισες, μ' ἐφαρμάκισες ! ἐφώναξεν ὁ Γεράσιμος, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ ἠνεώχθησαν ὡς σκελετοῦ φοβεροί :

— Σιωπή, σέ λέγω, εἶπεν ὁ Τάπας, οὐ τὸ πρόσωπον εἶχεν οὐχὶ ἀνθρωπίνην, ἀλλὰ δαίμονος ἔκφρασιν. Σ' ἐφαρμάκισα, ναί· μὰ τοῦτο εἶν' ἓνας θάνατος, καὶ ἤθελα χίλιους ἂν μπορῶ νὰ σέ δώσω. Γι' αὐτὸ ἐτοίμασα καὶ τοῦτα γιὰ τὴ δούλεψί σου.

Καὶ ἀπὸ τῶν κόλπων του ἐξήγαγέ δύο πιστόλια.

— Τί φωνάζεις; ποῦ τρέχεις, πολ τρόνε, εἶπεν ὁ Τάπας, τρύζων τοὺς ὀδόντας. Δὲν σέ εἶπα πῶς μιὰ ὥρα μακριὰ ἀπ' ἐδῶ δὲν εἶναι ἄνθρωπος νὰ σ' ἀκούσῃ; Ἐκεῖν' ἡ πόρτα, τοῦ κακοῦ τὴν σεῖς. Εἶναι κι οὐζα, καὶ τὸ κλειδί τὸ ἔχω ἐγώ.

— Τάπα, δι' ὄνομα τοῦ Θεοῦ, δι' ὅ,τι ἀγαπᾷς εἰς τὸν κόσμον! . . . ἔκραζε τρέμων ὡς τὸ φύλλον ὁ Γεράσιμος.

— Ὅ,τι ἀγαπῶ εἰς τὸν κόσμον! Βιρβόνε. Ὅ,τι ἀγαπῶ εἰς τὸν κόσμον, αἴτο ἐκεῖ νεκρὸν, καὶ σὺ μὲ τὸ σκότωσες.

— Τάπα, ἀγαπητὲ Τάπα, εὐσπλαγχνίαν.

— Προσευχήσου, σέ λέγω, 'ς τὸ διάβολο, νὰ ἔλθῃ νὰ φορτωθῇ τὴν ψυχὴ σου. Ἄφσε νὰ δοκιμάσω, ἐτοῦτο τὸ πιστόλι ἂν σημαδεύῃ καλά.

Καὶ ἐπυροβόλησε τρία βήματα μακριὰν ἀπὸ τοῦ θύματός του, καὶ ὁ Γεράσιμος ἐκτείνας τοὺς βραχίονας, ἔπεσε νεκρὸς κατὰ γῆς.

— Καλὰ, πὲρ μπάκο, εἶπεν ὁ συμβολαιογράφος καταχθονίως γελῶν, καὶ ἅς ἔχῃ τοὺς ἐβδομήντα τὸ χέρι μου. Κ' αὐτὸ ἀμμὰ τὸ ἄλλο πιστόλι θὰ τ' ἀφήσω παραπονεμένο; Ἴσως ὁ σκύλος νὰ μὴν ἐξεψύχησε καὶ μπορεῖ νὰ αἰσθανθῇ καὶ τρίτο θάνατο.

Καὶ μετὰ ψυχρᾶς καὶ αἰμοδόρου θηριωδίας ἐκένωσε καὶ τὸ δεύτερον πυροβόλον ἐπάνω του.

Ἐπειτα δὲ, πλησιάσας εἰς τὸν νεκρὸν τῆς Μαρίνης, τὴν ἐφίλησεν εἰς τὸ μέτωπον.

— Κόρη μου, δὲν σὲ ἠπάτησα, εἶπε. Σὲ ὑπεσχέθηκα ἄνδρα νὰ σὲ τὸν δώσω. Αἶ τον ἐκεῖ σὲ τὸν ἔδωσα.

Καὶ μετὰ ταῦτα, λαβὼν τὴν κλεῖδα ἀπὸ τοῦ κόλπου του, καὶ ἀνοίξας τὴν θύραν, ἐξῆλθε, καὶ διηυθύνθη πρὸς τὴν πόλιν.

Ἡ νύξ περίξ του ἦτο σκοτεινὴ ὥς πίσσα. Τ' ἀντικείμενα διεκρίνοντο ἀδέβαια καὶ συγκεχυμένα· τὰ δένδρα ἐφαίνοντο ὥς γιγαντιαῖα πτώματα, κινουῦντα ἄνω καὶ κάτω τοὺς νεκροὺς των βραχίονας, καὶ ὁ ἄνεμος συρίζων εἰς αὐτὰ ἐμιμεῖτο ὀλολυγμοὺς τῶν ἀποθνησκόντων.

Μεθ' ἐνὸς δὲ τετάρτου πορείαν εὔρεν ὑπὸ μέγα δένδρον περιμένοντα τὸν ὑπηρέτην τοῦ ἑτοιμον κρατοῦντα τὸν ἵππον.

Ὁ συμβολαιογράφος ἔδωκεν εἰς τὸν ὑπηρέτην ὀγκώδη ἐπιστολήν, καὶ τῷ εἶπεν·

— Εἰς τὸν ἀβ ο κ ά τ ο φ ι σ χ ά λ ε. Νὰ τὸ ἔχῃ πρὶν ξημερώσῃ.

Καὶ ἐν ᾧ ὁ ὑπηρέτης διηθύνετο πρὸς τὸ Ἀργοστόλιον, αὐτὸς, ἀναβάς τὸν ἵππον, ἔστρεψε πρὸς τὴν πόλιν τὰ νῶτα, καὶ ἀπεμακρύνθη καλπάζων.

ΙΑ΄.

Ἡ πρωΐα τῆς ποινικῆς ἐκτελέσεώς τοῦ Ῥοδίνου ἀνέτελλε, καὶ ὁ κατάδικος ἦτον ἤδη ἐκτὸς τῆς ἀχυρίνης του κλίνης. Ὁρθιος ἐμπρὸς τοῦ φεγγίτου τῆς φυλακῆς του παρεμόνευε τὴν πρόοδον τοῦ φωτός, καὶ ὅταν εἶδε τὸν ἥλιον ἐγερθέντα ὑπὲρ τοὺς λόφους, τῷ ἀπηύθυνε διὰ τῆς χειρὸς ἀσπασμὸν, καὶ ἐψιθύρισε·

— Διὰ τελευταίαν φοράν.

Μετὰ ταῦτα δὲ περιέφερε μετ' ἀγάπης τὸ βλέμμα εἰς τὴν πεδιάδα, εἰς τὸ ὄρος, ἐπὶ τὴν θάλασσαν, εἰς ὅλα τ' ἀντικείμενα ὅσα ἔκειντο ἐντὸς τοῦ ἐπιτόμου ὀρίζοντός του, καὶ ἔπειτα τὸ ἐστήριξεν εἰς τὸν οὐρανὸν, ὅπου ἀνέβη καὶ ἡ καρδία του ἐπὶ τῶν πτερύγων τῆς προσευχῆς.

Τὴν στιγμὴν δὲ ταύτην ἡ σιδηρᾶ θύρα τῆς εἰρκτῆς του ἠκούσθη τρύζουσα ἐπὶ τῶν στροφίγγων της, καὶ ὁ Ῥοδίνης, μεταστραφεὶς, εἶδεν ἐπὶ τῆς φλιᾶς τὸν δεσμοφύλακα, καὶ ὀπίσω αὐτοῦ ἄνθρωπον ἔχοντα τραχὺ τὸ βλέμμα καὶ τὴν ὄψιν ἀπαίσιον.

— Εἶναι καιρός; ἠρώτησεν ὁ Ῥοδίνης.

— Καιρὸς ἀπεκρίθη ὁ δεσμοφύλαξ. Ὁ ἥλιος ἀνατέλλει.

— Καὶ ἀνατέλλει ὡραῖος, ἀπεκρίθη ὁ Ῥοδίνης. Δὲν ἐζήτησε κανεὶς νὰ μὲ ἰδῇ ἀπὸ τῆς πρωίας;

— Μάλιστα, εἶπεν ὁ δεσμοφύλαξ, ἀλλὰ διετάχθησαν νὰ προσμείνωσι κάτω. Ἄν εἰσθε ἔτοιμος καταβαίνομεν.

— Ἐτοιμος;... εἶπεν ὁ Ῥοδίνης. Μάλιστα εἶμαι.

Καὶ δίδων εἰς αὐτὸν ἓν δακτυλίδιον,

— Ἀλλὰ πρὶν καταβῶμεν, ἐπρόσθεσε, λάβε αὐτὸ εἰς ἐνθύμημα διὰ τὴν ἀγαθότητα ὅσῃν, ἂν καὶ δεσμοφύλαξ μου, ἔδειξας πρὸς ἐμέ.

Ὁ γέρων δεσμοφύλαξ ἔλαβε τότε μετὰ ζωηρότητος τὴν χεῖρα τοῦ Ῥοδίνου καὶ τὴν ἔφερεν εἰς τὰ χεῖλη του.

— Κύριε Ῥοδίνῃ, εἶπεν, ἡ χεὶρ αὐτὴ κ' ἐκατομμύρια ἂν μ' ἔδιδε, δὲν θὰ τὴν ἥγγιζον εἰς τὰ χεῖλη μου, ἂν τὴν ἐπίστευον δολοφόνον.

— Σ' εὐχαριστῶ, φίλε μου, εἶπεν ὁ Ῥοδίνης. Ἡ πεποίθησις καρδίας ὡς τὴν ἐδικήν σου εἰς αὐτὰς τὰς στιγμὰς μ' εἶναι ὑπερτάτη παρηγορία.

Ἐπειτα δὲ, στραφεὶς πρὸς τὸν συνοδεύοντα, τὸν δῆμιον,
— Τὰ ἐνδύματά μου, τῷ εἶπε, σοὶ ἀνήκουν, νομίζω, δι-
καιωματικῶς. Εἰς τὸν κόλπον των θὰ εὔρης τὸ βαλάντιόν
μου, περιέχον ὅσα νὰ σ' ἀποζημιώσουν διὰ τοὺς κόπους σου.
Δὲν εἶναι σφάλμα σου ἂν αὐτοὶ δὲν μ' εἶναι εὐάρεστοι.

Καὶ βλέπων αὐτὸν προχωροῦντα μετὰ σχοινίου εἰς τὰς
χεῖρας,

— Τί θέλεις; τὸν ἠρώτησεν ἡσύχως.

— Πρέπει, ἀπεκρίθη αὐτὸς, προσπαθῶν νὰ πραύνη τὴν
τραχύτητα τῆς φωνῆς του, πρέπει νὰ σὲ δέσω τὰ χέρια, ἂν
ᾔηναι ὁρισμός σου.

— Ὅρισμόν, φίλε μου, δὲν ἔχω, ἀπεκρίθη πικρῶς μει-
διῶν ὁ Ῥοδίνης. Κάμε ὅ,τι εἶναι τοῦ χρέους σου.

Ἄλλ' ὁ δεσμοφύλαξ ἐμπόδισεν.

— Ἄφησε, ἄφησε, εἶπεν. Ἐχεις καιρὸν ὅταν φθάσῃς ἐκεῖ.

Οὕτω κατέβησαν τὴν κλίμακα τῆς εἰρκτῆς. Ἄλλ' ἐμπρὸς
τῆς αὐλείας πύλης ὁ Ῥοδίνης ἐστάθη τεταραγμένος, διότι
πρὸ τῆς φλιᾶς ἀπήντησε τὴν Ἀγγελικὴν, ἥ μᾶλλον τὸ
φάντασμα τῆς Ἀγγελικῆς, μὴ δυναμένην νὰ κρατηθῇ εἰς
τοὺς πόδας της, καὶ ὑποβασταζομένην ἀφ' ἑνὸς μὲν ὑπὸ τοῦ
πατρὸς της, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὑπὸ τοῦ γέροντος Νικολοῦ, τοῦ
ὑπηρέτου τοῦ ἀποθανόντος κόμητος, οἵτινες ἀμφότεροι ἔ-
κλαιον.

Ἄλλ' ἅμα τὸν εἶδε πλησιάσαντα ἡ Ἀγγελικὴ, ὥς ὅλαι
τὰ χαυνωθέντα ζωτικὰ ἐλατήριά της ἂν ἐνετάθησαν διὰ
μιας, ἐρρίφθη πρὸς αὐτὸν, καὶ κρεμασθεῖσα διὰ τῶν δύο
χειρῶν της ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ὤμου του, ἤρχισε νὰ κλαίῃ σφο-
δρῶς. Συγχρόνως δὲ καὶ ὁ Βοράτης καὶ ὁ Νικολὸς ἔλαβον
τὰς δύο του χεῖρας, καὶ τὰς ἔβρεχον καὶ αὐτοὶ διὰ τῶν δα-
κρύων των.

Ὁ δὲ Ῥοδίνης ἔσφιγξεν ἀμφοτέρων τὰς χεῖρας μεθ' ὅλης τῆς ζέσεως τῆς διακαεστάτης εὐγνωμοσύνης, καὶ διὰ τοῦ βραχίονός του ἐστήριζε τὴν Ἀγγελικὴν, κινδυνεύουσιν νὰ πέσῃ καὶ πάλιν εἰς τὸ ἔδαφος. Οὕτως ἤρχισε τὴν τελευταίαν πορείαν του, καὶ βαδίζων αὐτὸς πρὸς τὸν θάνατον, ἔφερεν ἡμιθανῇ τὴν μνηστήν του, καὶ τὴν παρῆγόρει καὶ τὴν ἐνεψύχου διὰ τῶν λόγων του.

— Τί φοβεῖσαι, τῇ ἔλεγε, δι' ἐμέ; Τὸν σωματικὸν πόνον; εἶναι στιγμῆς ἀγωνία. Τὸν προσωρινὸν χωρισμὸν μας; ἔχομεν ἐδικήν μας τὴν αἰωνιότητα. Ὁ νυμφικὸς στέφανός μας ἂν ἐμαράνθη πρὶν ἢ πλεχθῇ, φίλη μου, ἀλλ' ὁ ἀστέρινος στέφανος τῶν μαρτύρων μᾶς περιμένει εἰς τὸν οὐρανόν. Μὴ λόγους, μὴ διανοίας ἀπελπισίας. Εἰς τὸ στέλεχος τῆς ἀρετῆς ἀνθεῖ ἡ ἐλπίς. Μὴ σπεύδῃς νὰ ἐξέλθῃς τοῦ σταδίου τῆς ζωῆς, εἰμὴ ὅταν σὲ καλέσῃ ὁ πλάστης σου, καὶ τότε ἔχω τὴν πεποίθησιν, αἱ ψυχαί μας θέλουσιν ἀπαντηθῇ εἰς τοὺς κόλπους του.

— Αἱ ψυχαί μας εἶναι ψυχὴ μία, ἐψιθύριζεν ὀλοφυρομένη ἡ Ἀγγελικὴ ὁμοῦ θέλουσιν ἀναπτερωθῇ πρὸς τὸν οὐρανόν. Ἡ ἐδική μου περιμένει εἰς ἅκρα τὰ χεῖλη μου. Εἰς τὴν συνείδησιν τῶν δικαστῶν σου διπλῇ καταδίκη θέλει βαρύνει.

Οὕτως ἔφθασαν εἰς τὸν ἀπαίσιον ἀγρὸν, ὅπου ἐξετελοῦντο δι' ἀγχόνης αἱ θανατικαὶ ἀποφάσεις, καὶ ὅπου, πρὸς τρομερὸν παραδειγματισμὸν, παίγνια τῶν ἀνέμων καὶ βορᾶ τῶν πτηνῶν, τὰ θύματα ἔμενον ἐκτεθειμένα ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας εἰς ὅλων τὰ βλέμματα.

Εἰς τὸ μέσον δὲ τῆς πλατείας ὑψοῦτο τὸ ἀποτρόπαιον ξύλον, καὶ πλησίον αὐτοῦ ἐπὶ μεγάλῃς πυρᾶς ἔβραζεν εἰς εὐρὺν λέβητα πίσσα, δι' ἧς χριόμενα ἐταριχεύοντο τῶν ἀ-

πηγχοτισμένων τὰ πτώματα, ὅπως ἀντέχωσιν εἰς τὴν πολυήμερον ἔκθεσιν των ἐπὶ τῆς ἀγχόνης.

Σπανίως κατάδικος ἐβάδισεν εἰς τὸν θάνατον ὡς ὁ Ῥοδίνης, συνοδευόμενος ὑπὸ φίλων καὶ συγγενῶν ὡς ἂν ἐπορεύετο πρὸς πανήγυριν, διότι σπανίως οἱ καταδικαζόμενοι εἰς τὸν ἀτιμωτικὸν θάνατον δὲν ἐπιφέρουσι καταισχύνῃν εἰς τοὺς συγγενεῖς καὶ τοὺς φίλους των.

Ὅταν δ' ἔφθασεν ἐμπρὸς τῆς ἀγχόνης, ὁ δῆμιος ἐπλησίασε πάλιν νὰ τῷ δέσῃ τὰς χεῖρας.

— Μίαν στιγμὴν, παρακαλῶ, εἶπεν ὁ Ῥοδίνης. Καὶ λαβὼν ἐκ τοῦ κόλπου του τὴν διαθήκην ἣν εἶχε γράψῃ καὶ σφραγίσῃ τὴν νύκτα, τὴν ἔδωκεν εἰς τὸν Βοράτην.

— Σὲ καθιστῶ, τῷ εἶπεν, ἐκτελεστὴν τῆς διαθήκης μου. Ἀφ' οὗ ἀποθάνω, ἀναιξον αὐτὴν, καὶ πράξον ὡς διατάττω.

Ἐπειτα δὲ, ἀσπασθεὶς ἀλληλοδιαδόχως αὐτὸν, τὸν Νικολὸν καὶ τὴν Ἀγγελικὴν,

— Σᾶς εὐχαριστῶ, εἶπεν, ὅτι μοὶ ἐδώκατε τὸ τελευταῖον τοῦτο καὶ δημόσιον δεῖγμα τῆς ἐμπιστοσύνης σας, συνοδεύοντές με καὶ δεχθέντες τὸν ἀσπασμὸν μου. Καὶ τῶν καρδιῶν τὰ ἐνδόμυχα ἂν δὲν ἐγνώριζεν ὁ Θεός, ἡ μαρτυρία αὕτη ἤθελε τῷ ἀρκέσει ὑπὲρ ἐμοῦ.

Ἐπειτα δ' εἶπε πρὸς τὸν δῆμιον.

— Τώρα εἶμαι ἕτοιμος.

Ἀλλ' ὁ Βοράτης, ῥιφθεὶς καὶ πάλιν εἰς τὰς ἀγκάλας του,

— Ὑπαγε, τῷ εἶπεν, ὅπου σὲ περιμένουσιν οἱ ἄγγελοι τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐκεῖ προσεύχου ὑπὲρ ἡμῶν, ὅσοι μένομεν νὰ κλαύσωμεν ὀλίγον καιρὸν ἀκόμη, καὶ ἔπειτα νὰ σ' ἀκολουθήσωμεν.

Ὁ Νικολὸς τὸν ἐνηγκαλίσθη καὶ ἐκεῖνος, καὶ ἠθέλησε νὰ ὁμιλήσῃ, ἀλλὰ τὰ δάκρυα ἔπνιξαν ἐντελῶς τὴν φωνήν του.

Τέλος ἡ Ἀγγελικὴ, ἐναγκαλισθεῖσα αὐτὸν ὡς ἡ μήτηρ ἐναγκαλίζεται τὸ παιδίον ἵνα τὸ προφυλάξῃ ἀπὸ ἐπικειμένου κινδύνου, δὲν ἤθελε ν' ἀποσπασθῇ ἂν καὶ δις ἐπροχώρησεν ὁ δήμιος.

— Ὅχι, ἔλεγε, δὲν θὰ ἐπιβάλητε χεῖρα εἰς τὸν ἀθῶον. Θῦμα ἂν θέλητε, ἰδοὺ λάβετέ με. Δὲν θὰ τὸν πλησιάσῃτε.

Ἀλλ' ὁ ἀξιωματικὸς, ὁ ἐπιτετραμμένος τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ποινῆς, ἐλθὼν τότε πρὸς τὸν Βοράτην, τὸν παρεκάλεσε ν' ἀποσύρῃ τὴν κόρην του, καὶ νὰ τῇ παραστήσῃ ὅτι εἶναι ἄτοπον εὐγενῆς κόρη νὰ ἐκτίθῃται κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον εἰς τοῦ δημοσίου τὰ βλέμματα.

Ἡ Ἀγγελικὴ ἤκουσε τοὺς λόγους τούτους.

— Ἀτοπον! ἔκραξε, λησμονοῦσα πᾶσαν τὴν φυσικὴν συστολὴν τῆς. Τὸν φονεύετε, καὶ λέγετε ὅτι εἶναι ἄτοπον! Δὲν εἶναι ἀστεῖσμός τοῦτο, εἶναι φρικτὴ ἀλήθεια. Τὸν φονεύετε! Ὅχι, δὲν θὰ τὸν φονεύσῃτε, ἢ θὰ μὲ θανατώσῃτε πρότερόν του.

— Ἄν δὲν μακρυνθῇ, εἶπε πάλιν ὁ ἀξιωματικὸς πρὸς τὸν Βοράτην, λυποῦμαι, ἀλλὰ θ' ἀναγκασθῶ νὰ διατάξω δύο στρατιώτας, νὰ τὴν ἀποσύρῳσιν.

Ὁ Ῥοδίνης ἔρριψε τότε βλέμμα ἀγανακτήτεως πρὸς τὸν ἀξιωματικόν· ἔπειτα δ' ἀποθέτων τελευταῖον ἀσπασμόν εἰς τὸ μέτωπον τῆς Ἀγγελικῆς,

— Ἐχε ὑγείαν, τῇ εἶπε, καὶ τὴν ἀπώθησεν ὁ ἴδιος, ἐν ᾧ ὁ πατήρ τῆς καὶ ὁ Νικολὸς, ἐνώσαντες τὰς δυνάμεις των, τὴν ἀπέσυρον.

Συγχρόνως δ' ὁ δήμιος, ἵνα βραχύνη τὴν σκηνὴν, πλησιάσας εἰς τὸν Ῥοδίνην, τὸν θανάσιμ. ν βρόχον εἰς τὰς χεῖρας, τῷ εἶπε νὰ κλίνῃ τὴν κεφαλὴν.

Ἄλλὰ κατὰ ταύτην τὴν στιγμὴν ἠκούσθη μακρόθεν φωνὴ ἑναγώνιος·

— Σταθῆτε, σταθῆτε!

Καὶ ἐφάνη τρέχων ὁ εἰσαγγελεὺς πρὸς τὸ μέρος τῆς καταδίκης.

— Διὰ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, σταθῆτε, ἐπανέλαβεν ἀσθμαίνων καὶ κινῶν ἑγγραφά τινα εἰς τὴν χεῖρά του, ἅμα ἔφθασε.

— Τί εἶναι; τί ἔγινε; ἠρώτησαν διὰ μιᾶς χίλια στόματα· καὶ οἱ ἀξιωματικοί, καὶ οἱ πρῶτιστοι τῶν παρευρισκομένων τὸν περιεκύκλωσαν.

— Σταθῆτε, ἐπανέλαβε πάλιν, ὡς φοβούμενος μὴ δὲν τὸν ἐνόησαν. Ὁ Ῥοδίνης ἀπολύεται, ὁ Ῥοδίνης εἶναι ἄθῳος.

Καὶ ἐπιδείξας εἰς τὸν ἀξιωματικὸν διαταγὴν τοῦ Προέδρου τοῦ δικαστηρίου, ἀπήτησε νὰ τῷ παραδοθῇ ὁ κατάδικος.

Ὁ ἀξιωματικὸς ἔσπευσε χωρὶς τινος δυσκολίας νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν διαταγὴν, καὶ ὁ Ῥοδίνης ἔσφιγξε τὴν χεῖρα τοῦ εἰσαγγελέως, καὶ ἀνοίξας τὰς ἀγκάλας του, περέκλεισε τὸ τριπλοῦν σύμπλεγμα τοῦ πενθεροῦ του, τοῦ πιστοῦ ὑπηρέτου, καὶ τῆς Ἀγγελικῆς, ἣν οἱ δύο ἐκράτουν. Καὶ ὁ μὲν Βοράτης τὸν ἐφίλησε περιπαθῶς εἰς τὴν κεφαλὴν·

— Μᾶς ἀπεδόθης, υἱέ μου, ἔλεγε. Λοιπὸν ὑπάρχει δικαιοσύνη καὶ ἐπὶ γῆς.

Ὁ δὲ γέρων Νικολὸς ἔπεσεν εἰς τὰ γόνατα, καὶ κάμνων τρίς τὸν σταυρόν του, ἔλεγε μετὰ φωνῆς ἐπιτήμου·

— Μέγας εἶ σὺ, Κύριε, καὶ θαυμαστὰ τὰ ἔργα σου!

Ἡ Ἀγγελικὴ ὅμως ἐκυριεύθη ὑπὸ σπασμοῦ ὀλοφυρμῶν τοσοῦτον σφοδροῦ καὶ τοσοῦτον ἐπιμόνου, ὥστε ἠναγκάσθησαν νὰ τὴν μετακομίσωσιν εἰς τὴν οἰκίαν της, ὅπου ἔπεσε κλινῆρης, καὶ ὑπέστη πολλῶν ἡμερῶν ἀσθένειαν.

Ὅλον δὲ τὸ παρειαυρισκόμενον πλῆθος, ἂν καὶ μὴ γνωρίζον τὰς αἰτίαις, ἀνευφήμησεν ὅμως χειροκροτοῦν, διότι, ἂν ἡ ἀγάπη τῶν Κεφαλλήνων πρὸς τὸν δολοφονηθέντα γέροντα ἐκίνησεν εἰς ὑπέρτατον βαθμὸν τὴν ἀγανάκτησιν αὐτῶν κατὰ τοῦ ὑποτιθεμένου καὶ, ὡς ἐνόμιζον, ἀποδειχθέντος φονέως του, ἀλλὰ τὸν Ῥοδίνην ἡγάπων καὶ ἐτίμων ἐπίσης ὅλοι κοινῶς, καὶ μετὰ μεγίστης χαρᾶς ἤκουον ἤδη ὅτι εἶναι ἀθῶος.

Ὁ δὲ δημόσιος συνήγορος ὠδήγησε τὸν αἰχμάλωτόν του κατ' εὐθείαν εἰς τὸ δικαστήριον, ὅπου, προειδοποιηθέντες οἱ δικασταί, εἶχον συνέλθει εἰς ἑκτακτον συνεδρίασιν. Λαβὼν δὲ τὸν λόγον,

— Κύριοι δικασταί, εἶπεν, ὁ πάνσοφος Θεὸς εἶναι μόνος ἀλάνθαστος. Μόνου ἐκείνου ὁ ὀφθαλμὸς διορᾷ πανταχοῦ καὶ πάντοτε τὴν ἀληθειαν· ἡ δὲ ἀνθρωπίνη κρίσις εἶναι ἀκροσφαλής. Ἀλλὰ χρέος μας καὶ εἶναι, ὅταν τέλος διὰ τῆς ἀχλὺς τὴν ἀνακαλύπτωμεν, νὰ τὴν διακηρύττωμεν στεντορίως. Ἀνέστειλα, καθ' ὃ ἔχω δικαίωμα, τὴν ἐκτέλεσιν τῆς καταδίκης τοῦ κυρίου Ῥοδίνου, κατ' ἄδειαν τοῦ προέδρου, διότι νέαι περιστάσεις ἀνακαλυφθεῖσαι ἀποδεικνύουσι τὴν δίκην ἀνίσχυρον, καὶ δὲν θέλω, ὡς δὲν θέλετε βεβαίως ἐπίσης, νὰ πέσῃ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς ἡμῶν καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς τῶν τέκνων ἡμῶν τοῦ ἀθώου τὸ αἶμα.

Μετὰ τὸ προοίμιον δὲ τοῦτο, ὃ ἐκίνησε τοῦ δικαστηρίου τὴν ἐκπληξιν, ἀνέγνω ἐπιστολὴν πρὸς αὐτὸν τοῦ συμβολαιογράφου Τάπα, Ἰταλιστὶ γεγραμμένην, ἧς ἔπεται ἡ μετὰφρασις.

«Κύριε δημόσιε συνήγορε. Ἡ μαρτυρία ἣν ἔδωκα εἰς τὸ δικαστήριον περὶ τοῦ θανάτου τοῦ κόμητος Ναννέτου ἦτο ψευδομαρτυρία. Ἡ διαθήκη τοῦ κόμητος ὑπὲρ τοῦ Ῥοδίνου

εἶναι ἡ μόνη γνησία. Ἡ ἄλλη ὑπὲρ τοῦ ἀνεψιοῦ του Γερα-
 σίμου εἶναι πλαστή. Ἐγὼ τὴν ἔπλασα, συνεννοηθεῖς μετὰ
 τοῦ Γερασίου, διότι μ' εἶχεν ὑποσχεθῆ ὅτι θὰ νυμφευθῇ
 τὴν κόρην μου. Εἰς ἀπόδειξιν, ἃς ἐξετασθῇ τὸ βιβλίον τῆς
 καταχωρήσεώς μου, ὅπου ἡ διαθήκη αὐτὴ δὲν ἐσημειώθη,
 ὅτε ὑπάρχει ἡ ὑπογραφή τοῦ κόμητος, ὡς ἀπαιτεῖ ἡ τά-
 ρις. Ὁ Γεράσιμος, ἔχων ἀντικλείδιον τοῦ εἰκρου τοῦ θείου του,
 ἐμβῆκεν εἰς αὐτὸν διὰ νυκτός, ἠπειλῆσε τὸν γέροντα ὅτι
 θὰ τὸν φονεύσῃ, καὶ τὸν ἐβίασε νὰ τῷ ὑπογράψῃ τὴν ψευδῇ
 διαθήκην· καὶ ἔπειτα, ἵνα μὴ δυνηθῇ ποτὲ ὁ κόμης νὰ κα-
 ταμαρτυρήσῃ αὐτοῦ, τὸν ἔπνιξε διὰ τῶν προσκεφαλαίων τῆς
 κλίνης του. Ἐγκλείω ἐπιστολὴν τοῦ Γερασίου, ὅπου εἶχε
 τὴν ἀφροσύνην νὰ μοὶ ἐμπιστευθῇ ἐγγράφως τὴν πράξιν του.
 Μὴ ζητῆτε ματαίως τὸν φονέα, ἢ, ἂν τὸν ζητήσητε, ἀπέλ-
 θετε εἰς τὸ ὑποστατικόν μου εἰς Λιβαθόν. Ἐκεῖ θὰ εὔρητε τὸ
 πτώμά του μόνον. Ἐγὼ θὰ προλάβω τὴν θείαν δίκην καὶ
 τοῦ δημίου τὸν βρόχον. Μετὰ μίαν ὥραν θὰ τὸν φαρμακεύ-
 σω διὰ τοῦ εἴνου τῆς τραπέζης μου, καὶ θὰ τῷ συντρίψω
 τὴν κεφαλὴν διὰ τῆς σφαίρας τοῦ πυροβόλου μου, διότι ἡ-
 πάτησε τὴν θυγατέρα μου, καὶ τὴν ἐθανάτωσε διὰ τῆς προ-
 δοσίας του. Ἐκεῖ θὰ εὔρητε καὶ τὴν ἀθλίαν νεκράν· ἀποδώ-
 σατέ τη τὰ χριστιανικὰ καθήκοντα. Εἶναι θῦμα ἀθῶον.
 Ἐμὲ μὴ μὲ ζητεῖτε. Ὅταν λάβητε τὴν ἐπιστολήν μου δὲν
 θὰ εἶμαι εἰς Κεφαλληνίαν. »

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν ὁ εἰσαγγελεὺς παρέδωκε τὴν ἐπι-
 στολὴν ταύτην μετὰ τῆς ἐν αὐτῇ ἐγκεκλεισμένης εἰς τὸν
 πρόεδρον τοῦ δικαστηρίου, καὶ ὡς μόνον συμπέρασμα καὶ
 ἐπίλογον προσέθηκε,

— Ζητῶ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ Ροδίνου.

Τὸ δικαστήριον ἀπεσύρθη πρὸς διάσκεψιν, καὶ μετ' ὀλί-

γον ἐπανελθόν, ἀπεφήνατο, ὅτι θεωρεῖ τὸν Ῥοδίνην ἀθῶον καὶ ἀπολύσιμον, ὅτι ὅμως πρέπει νὰ διαμείνη ὑπὸ κράτησιν μέχρις οὗ ζητηθῇ καὶ δοθῇ ὑπὸ τοῦ Ἀρμοστοῦ ἡ ἐπικύρωσις τῆς ἐκτάκτου ταύτης ἀναδικίας.

Συγχρόνως δ' ἡ ἀστυνομία μετέβη εἰς τὴν ἀγροικίαν τοῦ Συμβολαιογράφου εἰς Λιβαθόν. Εἰς τὴν μεγαλητέραν αἴθουσαν εὔρεν ἐστρωμένην ἀκόμη τὴν τράπεζαν, καὶ κεκαλυμμένην ὑπὸ τῶν λειψάνων τοῦ δείπνου, εἰς τὸ ἐν μέρος αὐτῆς εἰς τὸ αἶμά του πλέον τὸ πτώμα τοῦ Γερασίου ἡκρωτηριασμένον, ἀφ' ἐτέρου δὲ τῆς τραπέζης εἰς τὸ ἀνακλιντήριον νεκρὰν τὴν Μαρίναν, ὡς νύμφην ἐστολισμένην, τὰς χεῖρας ἔχουσαν ἐσταυρωμένας ἐπὶ τοῦ στήθους, καὶ στέφανον ἀνθέων εἰς τὴν κεφαλὴν.

Τὸ δικαστήριον, νομίσαν ὅτι ἡ δικαιοσύνη ἔπρεπε νὰ λάβῃ πλήρη τὴν ἐφαρμογὴν τῆς, ἐδίκασε τὸν Γεράσιμον καὶ τοὺς νεκρὸν, καὶ τὸν κατεδίκασεν ὡς πλαστογράφον καὶ πατραλοῖαν. Τὸ πτώμά του ἐπομένως ἐκομίσθη εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης, ἐνεβάφη εἰς τὴν ζέουσαν πίσσαν, καὶ ἐκρεμάσθη εἰς τὴν ἀγχόνην, ὅπου διέμεινεν ἐπὶ ἓνα μῆνα, τάλαντευόμενον ὑπὸ τῶν ἀνέμων, φοβερὸν θέαμα διὰ τοῖς κατοίκους τοῦ Ἀργοστολίου, οἵτινες διερχόμενοι ἐμπρὸς τοῦ, ἀπεστρέφοντο καὶ ἔκαμνον τὸν σταυρὸν των.

Ἡ δὲ Μαρίνα ἐνεταφιάσθη μετὰ πομπῆς, διότι ἡ περίστασις τῆς αὐτοδηλητηριάσεώς της δὲν ἦτο γνωστή. Ὁλὴ ἡ πόλις συνώδευσε τὴν ἐκφορὰν τῆς νέας καὶ ὠραίας κόρης, καὶ ἔκλαυσε τὸ θῦμα τοῦ κακούργου. Μετὰ τῶν λοιπῶν δὲ τὴν συνώδευσε καὶ ἡ θυγάτηρ τοῦ κόμητος Κανίνου, Λουκία, φοροῦσα ἐνδύματα μελανὰ, ἃ ποτὲ δὲν κατέθεσεν ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης, διότι ἀπεσύρθη διὰ τὸ ἐπίλοιπον τῆς ζωῆς της εἰς μοναστήριον.

Ὁ περιορισμὸς τοῦ Ῥοδίνου ἦτο πρὸς ἐκπλήρωσιν τύπου ἄλλον ἢ πραγματικὸς, διὰ τοῦτο ἐνηργήθη μετὰ τῆς ἐνδεχομένης ἐπεικείας, καὶ, κατ' ἐκλογὴν αὐτοῦ τοῦ ἰδίου, ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Βοράτου, ὅπου ἡ ἀσθένεια τῆς Ἀγγελικῆς τὸν εἶχεν ὑπὸ ἐκουσίαν καὶ πολὺ αὐστηροτέραν κράτης ἢ ὁ νόμος.

Ἡ ἐπικύρωσις τῆς ἀναδικίας δὲν ἀπῆντησεν οὐδεμίαν δυσκολίαν ἐξ αἰτίας τῶν ἰδιαιτέρων περιστάσεων τῆς δίκης ταύτης, καὶ τῷ διεκοινώθη ἐπισήμως καθ' ἃς ἡμέρας εἶχεν ἀναλάβει καὶ ἡ Ἀγγελικὴ. Ὁ γάμος τῶν ἐπομένως ἐτελέσθη χωρὶς ἀναβολῆς, καὶ ἀμέσως μετὰ ταῦτα ἀμφότεροι μετὰ τοῦ Βοράτου ἐγκατέλιπον διὰ παντὸς τὴν Κεφαλληνίαν, τόπον ἀπαισίων καὶ θλιβερῶν ἐνθυμήσεων δι' αὐτοὺς, καὶ κατόκησαν μίαν τῶν ἐμπορικῶν πόλεων τῆς Εὐρώπης, ὅπου ὁ Ῥοδίνης κατέστη εἰς τῶν ἐπισημοτέρων καὶ γενικῶς τιμωμένων ἐμπόρων.

ΙΒ'.

Κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως ἐνθυμεῖται ἕκαστος γέροντα ἐπτανήσιον ῥακενδύτην, ὅστις περιεφέρετο εἰς τὰς πόλεις καὶ τὰ στρατόπεδα, φέρων πήραν εἰς τοὺς ὤμους, καὶ εἰς τὰ ῥυπαρά του ἐνδύματα ἔχων προσεῤῥαμμένα ἐμπρὸς καὶ ὀπίσω πτερὰ πετεινῶν, οὐράς κυνῶν, καὶ ἄλλα ἀλλέκοτα προσαρτήματα, τοῖς παδίοις ἔν' ἡ γέλως. Αὐτὸς ἦτο πανταχοῦ τὸ παίγνιον τῶν στρατιωτῶν, οἵτινες ἐκάγχαζον εἰς τὰ ἄσεμνα σχήματά του καὶ τοὺς ἀνοήτους του λόγους, καὶ εἰς ἀνταμοιβὴν τῷ ἔρριπτον τὰ κόκκαλα ἀπὸ τῶν τραπεζῶν των. Ἐνίοτε ἡ παραφοροσύνη του ἐκορυφοῦτο εἰς μανίαν, ὅτε μάλιστα συνέπιπτε νὰ

ἰδῆ αἷμα. Τότε ἄφρονες λέξεις ἐξήρχοντο τοῦ στόματός του.

— Γιά σου, μωρὲ κόντε, ἤκούετο λέγων. Σφίξε, σφίξε καλὰ, νὰ σκάσῃ ὁ πηλαγιόγερος. Κοίταξέ τον! Γουρλώνει τὰ μάτια ὁ πόδερος. Ῥούφηξέ τον ἄμμὰ τὰ μάτια νὰ μὴ πεταχθοῦν ἀπάνω σου. Αἶ κανάλια! Τὸ ἔσφαξε τὸ ἄσπρο μου περιστέρι! Ἄ μ πέστια! φαρμάκι! τὸ πότισες τὸ γλυκό μου ἀρνί! Πιέ, Γεράσιμε, σ' τὴν ὑγείᾳ τοῦ Διαβόλου! ὁ τζίος σέ τὸ κερνᾷ. Φωτιά κίει τὰ χέρια μου, Γεράσιμε, καὶ τὴν γλῶσσά μου! Νὰ πλύνω τὰ χέρια μου εἰς τὸ αἷμά σου! νὰ ρουφήξω τὰ μυαλά σου νὰ δροσιθῶ.

Τὸ πρόσωπόν του, ὅταν ἐπρόφερε τὰς καταχθονίους αὐτὰς φαντασίας, ἐλάμβανεν ἑκφρασιν θηριώδη. Οἱ ἀγροῖκοι στρατιῶται ὅμως ἐκάγχαζον ἀκούοντές τον, καὶ τὸν παρώξυνον νὰ τὰς ἐπαναλάβῃ, ἂν καὶ ἤξευρον ὅτι ἅμα ἐξήρχετο τῆς φοβερᾶς ταύτης κρίσεως, ἀπεσύρετο ἐξηγριωμένος, καὶ ἐπὶ δύο ἡμέρας δὲν ἐφαίνετο πλέον.

Ὁ ἐλεεινὸς οὗτος ἐπαίτης ἦτον ὁ συμβολαιογράφος Τάπας. Μὴ ἔχων τὴν ἀνδρίαν νὰ ὑπομείνῃ εἰς τὴν πατρίδα του τὴν ἀμοιβὴν τῶν πράξεών του, τὸν θάνατον διὰ τῆς ἀγχόνης, κατέφυγε τὴν φρικτὴν ἐκείνην νύκτα τῆς δολοφονίας τοῦ Γερασίου εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἐλαφρῶς μόνον τὸ ὄνομά του μεταβαλὼν· ἐνταῦθα δὲ, ὑπὸ τῆς ἐριννύος τῆς συνειδήσεώς του οἰστρηλατούμενος, καὶ εἰς τὰς αἱματηρὰς φαντασίας του καὶ εἰς τὴν θλίψιν του διὰ τὴν στέρησιν τῆς θυγατρὸς του ἀποπνίξας τὸ λογικόν του, περιῆλθεν εἰς τὴν οἰκτρὰν ἐκείνην κατάστασιν, ἥτις ἦτο τῆς θείας ἐκδικήσεως τρομερὸν παράδειγμα, καὶ ἐπανάληψις τῆς τιμωρίας τοῦ Κάιν.

Ὅταν δὲ, μετὰ τὴν ἄλωσιν τοῦ Μεσολογγίου, ὁ Καραΐσκος ἐξεστράτευσεν εἰς τὴν Στερεὰν ὅπως ἐκδισήσῃ τὴν

μαρτυρα ταύτην πόλιν, ὁ γέρων Κεφαλλὴν εὕρισκετο με-
ταβῆναι τῶν ὑποζυγίων τοῦ στρατοπέδου, καὶ συνέπεσε νὰ πα-
ρακολουθήσῃ ἀπόσπασμα ριφθὲν ὑπὸ τῆς τύχης τοῦ πολέ-
μου πρὸς τὴν Ἀκαρνανικὴν παραλίαν.

Περὶ τὴν δειλὴν ἦτον, ὅταν, μετὰ μίαν τῶν συνήθων
ἐκδηήξεων τῆς μανίας του, ἀποσυρθεὶς παραφόρως τοῦ στρα-
τοπέδου, περιεφέρετο εἰς τὰ ὄρη τυχαίως. Ἀναρρίχθεις δὲ
ταχὺς ὡς αἴλουρος πετρώδη ράχιν ἣτις ὑψοῦτο ἐμπρὸς του,
εὐρέθη εἰς τὸ χεῖλος καθέτου κρημνοῦ, οὗ ἡ βάσις εἰς βάθος
διακροσίων ποδῶν ἔτρυξεν ὑπὸ τὴν ἀένανον προσβολὴν τῶν
κυμάτων. Τὸ βλέμμα τοῦ Τάπα ἐξετάθη εἰς τὸ Ἴόνιον πέ-
λαγος, καὶ ἐπὶ τοῦ λαμπρῶς φωτιζομένου ὁρίζοντος τῆς δύ-
σεως εἶδεν ἀντικρὺ του ἰσχυρῶς ἀναφαινομένην τὴν Κεφαλ-
ληνίαν, καὶ ἡ καρδία του ἐσκίρτησεν ὡς μέλλουσα νὰ διαρ-
ράγῃ ὅταν προσέβαλε τὰς ὄψεις του τὸ γνωστὸν σχῆμα τῶν
κορυφῶν τοῦ Μεγάλου Βουνοῦ.

— Μαρίνα μου, Μαρίνα μου, ἔκραζεν, ἔτρεχα τὸν κό-
σμον νὰ σὲ ζητῶ. Ἐτρεξα τὰς νύκτας καὶ τὰς ἡμέρας, ἔ-
τρεξα τὰς κοιλάδας καὶ τὰ βουνά. Ἐδὼ λοιπὸν ἦσουν, κό-
ρη μου, καὶ μ' ἐπρόσμενες! Μὴ φεύγῃς, ἔρχομαι, ἔρχομαι.

Καὶ ἐν βῆμα προὔχώρησε πρὸς τὸ ὄραμα τῆς καρδίας
του· ἀλλὰ τὸ βῆμα τοῦτο ἦτον ἐπὶ τοῦ βαράθρου, καὶ τὸ
ἀφρίζον κύμα ἔσβυσε καὶ τὰς τύψεις τοῦ συνειδότος του, καὶ
τοὺς πόνους του, καὶ τὴν μνήμην του.

Τ Ε Λ Ο Σ.

